

Acrocephalus

87
88

ACROCEPHALUS

glasilo Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana
journal of Bird watching and bird study association of Slovenia, Ljubljana

ISSN 0351-2851

naslov uredništva address of the editorial office	1000 Ljubljana, Langusova 10
glavni urednik managing editor	Iztok Geister, 6276 Pobegi, Kocjančiči 18 tel.: 0609/643 703, od 8 ^h do 9 ^h
uredniški odbor editorial board	Iztok Geister (oblikovanje in tehnično urejanje, layout & technical editing), Igor Pustovrh (svetovalec za fotografijo, photography), Slavko Polak (svetovalec za ilustracije, drawings), Andrej Sovinc (pomočnik glavnega urednika, assistant editor)
uredniški svet editorial council	Janez Gregori, Andrej Hudoklin, dr. Boris Kryštufek, Andrej Sovinc, Dare Sere, dr. Davorin Tome
lektor in prevajalec translator and language editor	Henrik Ciglič
fotoliti photoliths	ATELJE T. Škofja Loka
tisk print	MEDIUM Radovljica
cena price	1000 SIT za številko, dvojna številka 2000 SIT, letna naročnina 5000 SIT
naklada / circulation	800 izvodov

DRUŠTVO ZA OPAZOVANJE IN PROUČEVANJE PTIC SLOVENIJE BIRD WATCHING AND BIRD STUDY ASSOCIATION OF SLOVENIA

naslov / address	1001 Ljubljana, p.p. 2395
društveni prostori	Ljubljana, Žibertova 1, tel.: 061/133 95 16
uradne ure in srečanja	četrtek med 18. in 20. uro
predsednik president	Peter Trontelj 1000 Ljubljana Cesta na Laze 27
podpredsednik vicepresident	Franc Bračko 2000 Maribor, Gregorčičeva 27 tel.: 062/29 086
tajnik secretary	Borut Mozetič 1000 Ljubljana, Rožna 7 tel.: 0609 625 210
žiro račun	50100-620-133-05-1018116-2385287
izvršilni odbor / executive board	A. Bibič, L. Božič, D. Denac, T. Jančar, P. Kmecl, B. Marčeta, T. Mihelič, B. Mozetič, S. Polak, A. Ramšak, B. Rubinič, D. Sere, A. Sorgo, B. Štumberger, T. Tjilar, M. Vogrin in častna člana dr. S. D. Matvejev in dr. A. O. Župančič
letna članarina annual membership subscription	5000 SIT za posameznike, 3000 SIT za učence in študente, 1000 SIT za podmladek in 20.000 SIT za ustanove
International Girobank	Nova Ljubljanska Banka No. 50100-620-133 27620- 99885/0

Mnenje avtorjev ni nujno tudi mnenje uredništva.

Revijo sofinancira Ministrstvo za znanost in tehnologijo Republike Slovenije.
Sponzor Mobitel. Partner BirdLife International.

Donator Prirodoslovni muzej Slovenije

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-226/92 z dne 4. 3. 1992 sodi revija med proizvode, za katere se plačuje 5% davek od prometa proizvodov.

V pričakovanju plime

Ob sprejetju zakona o rezervatu Škocjanski zatok

In expectation of the tide

An act on the Škocjan Inlet Reserve passed at last

Pred sedemnajstimi leti smo v Acrocephalusu (št.7) poročali o prvem zavarovanem močvirju v Sloveniji. Takrat, leta 1981, je Skupščina občine Kranj z odlokom zavarovala glinokopno močvirje Bobovek. Zdaj je Republika Slovenija z zakonom zavarovala slano močvirje v Škocjanskem zatoku. Po tem bi lahko sklepali, da se močvirjem v Sloveniji godi vse bolje in

bolje. Morda se bodo nekega pomladnega dne v prihodnjem stoletju kot mokrišča znašla celo v ustavi.

Zakona o naravnem rezervatu Škocjanski zatok, objavljen je v Uradnem listu Republike Slovenije z dne 13.3.1998, zaradi dolžine ne bomo ponatiskovali, vsekakor pa si v našem uvodniku zasluži komentar. Z izdajo tega zakona je vlada presenetila vse,

nenehno taktizirajoče lokalne politike, mencajoče regionalne naravovarstvenike in celo za zavarovanje najbolj iskreno zavzemajoče se ornitologe. Minister Gantar je tako v slovenskem varstvu narave potegnil potezo stoletja.

Osupli lokalni politiki so pohiteli z izjavami, kot je bila ta, da pri urejanju Škocjanskega rezervata ne smemo pozabiti na rekreacijske, parkovne in sprehajalne površine, s čimer so pokazali, da še zdaj ne vedo, za kaj pri tem zavarovanju gre. Regionalnim naravovarstvenikom je kot vedno tudi tokrat padla sekira v med, saj jim zakon kot državnim podanikom izrecno podarja strokovno varstvo. Naivni ornitologi pa si obetamo, da nam bo ostalo vsaj upravljanje rezervata, ki pa ima z ornitologijo bolj malo opraviti. Koncesija za upravljanje bo namreč podeljena za povsem upravne naloge, kot so "izvajanje" varstvenega režima, pripravljane letnega programa, spremljanje in analiziranje naravnih vrednot, upravljanje zemljišč, vzdrževanje objektov, izdajanje publikacij, zbiranje dokumentacije, sodelovanje pri mednarodnih projektih in organizacija nadzorne službe. Le terenski obhodi bodo zanesljivo ostali v rokah amaterjev.

Pričujoči zakon je prvi zakonski predpis v državi Sloveniji, ki izrecno govori o vzpostavitvi primernih pogojev (jezikovno pravilno bi moralo pisati razmer) za življenje rastlin in živali in ne ponavlja floskul o teh bitjih kot indikatorjih ogroženosti nekih višjih organizmov. Kljub temu v zakonu pogrešam izrecno navedbo razlogov oziroma ciljev, zaradi katerih je bil rezervat ustanovljen. Videti je, da je zakonodajalec na to kratko malo pozabil. Tako je prav smešna 2.točka prvega odstavka 11.člena v poglavju Varstvo, razvoj in upravljanje rezervata, kjer piše, da vlada Republike Slovenije sprejme "načine uresničevanja ciljev varstva in razvoja, določenih z zakonom", ko pa teh ciljev varstva in razvoja ni najti nikjer. Tako nikjer ne piše, da je rezervat ustanovljen med drugim tudi za ptice, da bi tu lahko nemoteno počivale in se razmnoževale. Sploh so ptice v zakonu omenjene bolj mimogrede na enem samem mestu (v 6. členu).

Prav tako pa ni nikjer v zakonu omenjen poglobitni krivec za nastale bedne razmere, v katerih se rojeva rezervat. To je Luka Koper, ki je tri desetletja krojila usodo zatoka s tem,

Škocjanski zatok,
junij 1991
(I. Geister)

da ga je zasipavala z luškimi odpadki, refulom in gradbenim materialom in ga v prostoru, ki si ga je z ograjo zamejila, zasipava še danes. Če ne verjamete, pridite pogledat. Zato mislim, da je največja napaka tega zakona, da temu največjemu onesnaževalcu morskega obrežja na Slovenskem ni naložil povračila v prvotno stanje. Seveda pri tem nimam prav. Luka Koper je onesnaževala naše morsko obrežje in ga še vedno onesnažuje s privolitvijo države in država je, kot je videti, tiho priznavajoč napako zdaj pripravljena plačati stroške čiščenja, če že vzpostavitev v prejšnje stanje zdaj ni mogoče.

Pač pa je na dveh mestih v zakonu omenjen drug poglobitveni krivec sedanjega bednega položaja zatoka, čeprav res ne v vlogi pravnega subjekta, ki bi mu bila z zakonom naložena sanacija katastrofalnih razmer, temveč v vlogi prišepetalca. To je Mestna občina Koper, ki po zakonu vladi prišepetava tako pri sprejemanju programa varstva in razvoja rezervata kot pri sprejemanju prostorskega izvedbenega akta. Tako pač razumem zakonsko formulacijo, da vlada te dokumente sprejema "po predhodnem mne-

nju" koprške občine. Vsi, ki smo se zavzemali za zaščito Škocjanskega zatoka, najbrž ne bomo tako hitro pozabili, kakšno je bilo "predhodno mnenje" matične občine med desetletja trajajočim uničevanjem tega naravnega fenomena.

Zakon o ohranitvi preostanka Škocjanskega zatoka bo mestu Koper, ki ga je od nekdaj od vseh strani oblivalo morje, vrnilo vsaj kanček tistega predvčerajšnjim, v obdobju fašizma in komunizma, zapravljenega dostojanstva, ki se mu reče zgodovinska prepoznavnost. Ko bi slovensko geografsko telo po drugi svetovni vojni ne bilo izgubilo mesta Trst, koprške luke sploh ne bi bilo treba graditi in bi bil Koper nemara ostal otok. Sedaj se na dobršnem delu izsušenega morja razprostirajo avtomobilske jasli in lenobno poležavajoča industrijska cona. Tako nam ne preostane nič drugega, kot da počakamo, da ta otroško pubertetna doba mine.

Potemtakem bi smeli reči, da smo v obdobju pričakovanja nekakšne prostorske zrelosti. Projekt renaturacije Škocjanskega zatoka je zato pravšnji izziv.

Iztok Geister

Škocjanski zaton,
september 1997
(I. Geister)

Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 1998 v Sloveniji

Results of the Mid-winter Waterfowl Counts in January 1998 in Slovenia

Borut ŠTUMBERGER

UVOD

Vodne ptice so življenjsko odvisne od mokrišč, tod se pojavljajo pogosto v velikih koncentracijah in so eden najbolj očitnih kazalcev bogastva in diverzitete teh produktivnih ekosistemov (ROSE & SCOTT 1997). Standardizirana in časovno usklajena štetja vodnih ptic so tako postala ena izmed osnov za varstvo in upravljanje mokrišč (npr. AUBRECHT & WINKLER 1997). Mednarodno štetje vodnih ptic - International Waterfowl Census (IWC), ki ga koordinira Wetlands International, na nacionalnem nivoju pa DOPPS - BirdLife Slovenia - omogoča spremljanje velikosti populacij vodnih ptic na osnovi stalnih štetij po vsem svetu. Pri tem ima posebno vlogo prav januarsko štetje. Z njim na osnovi kvantitativnih podatkov na severni polobli ocenjujemo velikost prezimujočih populacij posameznih vrst ptic in ugotavljamo mednarodno in nacionalno pomembna mokrišča v obdobju prezimovanja. V delu so predstavljeni rezultati štetja vodnih ptic v januarju 1998 v Sloveniji.

METODA

Januarsko štetje vodnih ptic (IWC) smo v Sloveniji opravili v soboto 17. in nedeljo 18. januarja 1998. Koordinirano in hkratno štetje na osnovi kart z vrisanimi rečnimi odseki smo letos razširili s celotnega toka Drave in Obale še na Muro (Mele pod Radgono - Orlovšček pred Hotizo), Savinjo (Ljubno - Zidani Most), spodnjo Savo (Zagorje - Čatež), Krko (Zužemberk - izliv v Savo), zgornjo Savo (Kranj - Breg pri Litiji), Ljubljani (Prule - izliv v Savo). V DOPPS tako želimo do leta 2000 pokriti vse slovenske reke in zagotoviti redno spremljanje ptic za vsak rečni odsek posebej. Terenski opazovalci so na rekah in potokih ob

letošnjem štetju na enak način prešteli ptice tudi tam, kjer še ni bilo pripravljenih vnaprej določenih kart in vrisanih odsekov, ki bi jih naj prehodili, npr. Soča, Vipava.

Na kartah vrisani in oštevilčeni rečni odseki so v rezultatih združeni v odseke, ki jih omejujejo posamezni kraji, mostovi, pregrade ipd. To združevanje je bilo potrebno zaradi preglednosti in predstavitve rezultatov (npr. na reki Dravi s kanali hidrocentral smo šteli na 74, na Muri na 29 in na Savinji na 26 odsekih ipd.). Podatki za vsak rečni odsek posebej ali posamezno lokaliteto z vodnimi pticami so arhivirani v DOPPS. V nekaj primerih so se popisi dveh ali več opazovalcev na nekaterih rečnih odsekih pokrili. V takšnem primeru je bilo upoštevano največje preštevilo števila enega izmed popisovalcev.

Kormorani so bili z izjemo števnih območij Obale, Notranjske in Primorske prešteti na skupinskih prenočiščih; enako, upošteva se posebnosti vedenja v času štetja, so bile preštete še gosi in delno galebi ter sive čaplje (glej diskusijo). Nejasnosti in pozornost vzbujajoči podatki so bili pisno ali telefonsko preverjeni in tako vključeni ali pa izločeni iz obdelave rezultatov štetja. Za več informacij o metodologiji štetja glej ŠTUMBERGER (1997). Preštete so bile vse vrste vodnih ptic.

Zaradi predstavitve, obdelave in razlage so lokalitete z vodnimi pticami v Sloveniji v rezultatih združene v številna območja (glej tabelo 1). Tako za razpravo kot za opis vremenskih razmer, povzetih po vremenskih napovedih Hidrometeorološkega zavoda Slovenije, velja, da imajo zgolj informativen namen.

VREMENSKE RAZMERE

V času štetja so bile v Sloveniji vse tekoče vode in pretočne akumulacije

VRSTA SPECIES	ŠTEVNO OBMOČJE COUNT AREA	MURA	DRAVA	SAVINJA	SPODNJA SAVA	ZGORNJA SAVA	NOTR. IN PRIMOR.	OBALA	SKUPNO TOTAL
rdečegrli slapnik	<i>G. stellata</i>							1	1
polarni slapnik	<i>G. arctica</i>		1			4	9	59	73
mali ponirek	<i>T. ruficollis</i>	20	626	6	180	278	15	18	1143
čopasti ponirek	<i>P. cristatus</i>	20	71	42	11	29	27	108	308
sivogrli ponirek	<i>P. griseigena</i>		1			1	1	3	6
črnogrli ponirek	<i>P. nigricollis</i>							79	79
veliki kormoran	<i>P. carbo</i>	197	995	221	467	644	55	260	2839
vranjek	<i>P. aristotelis</i>							1	1
pritlikavi kormoran	<i>P. pygmeus</i>							1	1
velika bobnarica	<i>B. stellaris</i>					1		1	2
mala bela čaplja	<i>E. garzetta</i>							122	122
velika bela čaplja	<i>E. alba</i>	4	44		9			21	78
siva čaplja	<i>A. cinerea</i>	34	293	120	92	158	31	75	803
bela štorclja	<i>C. ciconia</i>				1		1		2
labod grbec	<i>C. olor</i>	36	245	7	57	35	9		389
njivska gos	<i>A. fabalis</i>		2035		2				2037
beločela gos	<i>A. albifrons</i>		250						250
siva gos	<i>A. anser</i>		33				1		34
duplinska gos	<i>T. tadorna</i>		3				1	5	9
mandarinka	<i>A. galericurata</i>								1
navadna žvižgavka	<i>A. penelope</i>		19		1	142	48	656	866
konopnica	<i>A. strepera</i>		20	2		1		26	49
krehlja	<i>A. crecca</i>	12	1266	4	5	3	33	473	1796
mlakarica	<i>A. platyrhynchos</i>	1974	6514	1518	979	2723	1476	612	15796
dolgorepa raca	<i>A. acuta</i>		2			4	2		8
žličarica	<i>A. clypeata</i>					2		51	53
sivka	<i>A. ferina</i>	20	2394	78	32	56	39	15	2634
kostanjevka	<i>A. nyroca</i>					1			1
čopasta črnica	<i>A. fuligula</i>	25	1004	14	5	52	40	1	1141
beloliska	<i>M. fusca</i>	4	3						7
zvonec	<i>B. clangula</i>		599	2	3	6	82		692
mali žagar	<i>M. albellus</i>		73	3			13		89
srednji žagar	<i>M. serrator</i>							93	93
veliki žagar	<i>M. merganser</i>		77			50			127
mokož	<i>R. aquaticus</i>		5			3			8
zelenonoga tukalica	<i>G. chloropus</i>		41	1	24	21			87
črna liska	<i>F. atra</i>	129	2280	301	562	427	261	1364	5324
beločeli deževnik	<i>C. alexandrinus</i>							12	12
navadna prosenka	<i>P. apicaria</i>							1	1
priba	<i>V. vanellus</i>							194	194
spremenljivi prodnik	<i>C. alpina</i>							18	18
kozica	<i>G. gallinago</i>				3	3			6
veliki škurh	<i>N. arquata</i>							1	1
rdečenogi martinec	<i>T. totanus</i>							110	110
črni martinec	<i>T. erythropus</i>							1	1
pikasti martinec	<i>T. ochropus</i>	6	24					1	31
mali martinec	<i>A. hypoleucos</i>		1					6	7
črnoglavi galeb	<i>L. melanocephalus</i>							2	2
rečni galeb	<i>L. ridibundus</i>	3	1429	165	2	3	8	1224	2834
sivi galeb	<i>L. canus</i>		56	70		3	1		130
rumenonogi galeb	<i>L. cachinnans</i>	1	90	35		2	204	659	991
srebrni galeb	<i>L. argentatus</i>		1					1	2
kričava čigra	<i>S. sandvicensis</i>							21	21
vodomec	<i>A. atthis</i>	3	13	2	9	8	2	1	38
povodni kos	<i>C. cinclus</i>		6	3	3	32	9		53
SKUPNO / TOTAL		2488	20514	2594	2447	4694	2367	6297	41401

Tabela 1: Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 1998 v Sloveniji

Table 1: Results of the mid-winter waterfowl counts in January 1988 in Slovenia. Empty spaces in each of the eight charts were left merely for the sake of a better visualisation; in these regions the species was not registered.

VRSTA SPECIES	LOKALITETA LOCALITY	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	SKUP. TOTAL
mali ponirek	<i>T. ruficollis</i>				1	19								20
čopasti ponirek	<i>P. cristatus</i>										12			8
veliki kormoran	<i>P. carbo</i>			5	2	9					180			1
velika bela čaplja	<i>E. alba</i>										4			4
siva čaplja	<i>A. cinerea</i>	1		4	8	2	1	1		1	13			3
labod grbec	<i>C. olor</i>			2	20		2		2	2	2			6
krehlja	<i>A. crecca</i>										12			12
mlakarica	<i>A. platyrhynchos</i>		1		26		14	286	236	32	1050	136	193	1974
sivka	<i>A. ferina</i>										20			20
čopasta črnica	<i>A. fuligula</i>										25			25
beloliska	<i>M. fusca</i>										4			4
črna liska	<i>F. atra</i>							10	16	6	80		17	129
pikasti martinec	<i>T. ochropus</i>				6									6
rečni galeb	<i>L. ridibundus</i>													3
rumenonogi galeb	<i>L. cachinnans</i>													1
vodomec	<i>A. atthis</i>	1		2										3
SKUPNO / TOTAL		2	1	13	63	30	17	297	254	41	1402	136	232	2488

1) Mura: Mele - Petanjci / B. Weitzer, B. Jureš, 2) Mura: Petanjci - Vučja vas (brod) / D. Remsko, A. Adam, B. Weitzer, B. Jureš, 3) Mura: Vučja vas - Veržej (žel. most) / F. Kosi, D. Katalinič, 4) Mura: Veržej - Srednja Bistrica (most) / B. Bakan, 5) Mura: Srednja Bistrica - Orlovšček / B. Vajndorfer, 6) Ribogojnica oz. gramoznica Murski Čmci ob Muri / D. Remsko, A. Adam, 7) Gramoznica Krog (Bakovci) / B. Weitzer, B. Jureš, D. Remsko, A. Adam, 8) Gramoznica Dokležovje / B. Weitzer, B. Jureš, F. Kosi, D. Katalinič, 9) Gramoznica pri Novi Tabli / B. Weitzer, B. Jureš, 10) Ledavsko jezero (Krašči) / B. Novak, 11) Negovsko jezero / Šalamun, B. Ficko, 12) Gajevsko jezero / Šalamun, B. Ficko, BREZ VODNIH PTIC: Bloguško jezero (Sv. Jurij ob Ščavnici) / Šalamun, B. Ficko

Tabela 2: Rezultati štetja vodnih ptic na števnem območju Mure

Table 2: Results of the waterfowl counts carried out in the Mura region

nezaledenele. Izjema je bila Sotla, ki je bila na nekaj mestih zaledenela do 1/4. Tudi stoječe vode so bile pretežno nezaledenele. Delno zaledeneli so bili: Negovsko jezero 1/4, Bleguško jezero 1/4, Gajševsko jezero 1/6, obe Perniški jezera 1/4, jezero Pristava 1/4, kaskadni ribniki pri Vurberku 1/4, Slivniški ribniki 1/4, gramoznica pri pri Hotinji vasi 1/4, mariborski Trije ribniki z mestnim parkom 1/4, gramoznica Reteče 1/2, mlaka Hraše 1/4, ribnik Mačkovec pri Brestanici 1/2. To pa je bilo za vodne ptice verjetno prej privlačno kot ne, saj tako v pokrajini nastanejo rekviziti - ledne ploskve, ki jih vodne ptice uporabljajo za točno določene aktivnosti, npr. spanje, nemoten počitek in sušenje perja. Delno zaledenele so bile torej posamezne stoječe vodne površine vzhodno od Ljubljane, zahodno od prestolnice pa ne.

Nadpovprečno topli in skoraj brez snega so bili vsi trije zimski meseci. Zima je bila nadpovprečna tudi glede na število sončnih ur; zaradi pretežno jasnega vremena so bile noči hladne, med jutrom in popoldnevom pa so bile velike tempera-

turne razlike, kar je značilnost pomladanskih mesecev. Štetje smo opravili, ko so cveteli zvončki in trobentice, med njimi pa so se spreletavali metulji. Nižine in gričevja so bila brez snežne odeje. Predhodno so se že cel januar najnižje jutranje temperature v Sloveniji gibale okoli ničle, najvišje dnevne pa med 5 in 10 stopinjami C. V soboto 17. januarja dopoldne je bilo sprva oblačno z rahlim dežjem, predvsem v JZ polovici države. Padavine so dopoldne postopno ponehale in od SZ se je pričelo jasni. Najnižje jutranje temperature so bile med -1 in 3 stopinjami C, na Primorskem 7 stopinj C. Najvišje dnevne temperature so bile med 2 in 6 stopinjami C, na Primorskem do 10 stopinj C. Lokalno so najvišje dnevne temperature v SV Sloveniji dosegale 11 stopinj C, v okolici Novega mesta, npr. ob Krki, pa je bila dopoldan gosta megla. V nedeljo se je zjasnilo in v vzhodni polovici države je bilo jasno, v zahodni pa pretežno jasno. Nekoliko se je ohladilo in najnižje jutranje temperature so dosegle -3 stopinje C, najvišje dnevne pa med 5 in 7 stopinjami

C, na Primorskem do 10 stopinj C. V času štetja je bilo nad Sredozemljem in Balkanom obsežno območje nizkega zračnega pritiska, v nedeljo pa se je nad vzhodnimi Alpami in Balkanom pričelo prehodno krepiti območje visokega zračnega pritiska.

REZULTATI IN RAZPRAVA

Zbrali smo 316 poročil (302 izpolnjena obrazca in 14 pisnih poročil) s posameznih lokalitet in odsekov vodotokov po vsej državi. Štetja se je udeležilo 238 popisovalcev. Rezultati so podani v tabelah 1 - 8. Prazna polja v tabeli pomenijo, da vrsta ni bila opažena.

V Sloveniji smo našli 41.401 vodno ptico 55 različnih vrst. Na števni območju Drave smo prešteli 20.514 osebkov 34 vrst ali polovico vodnih ptic v državi. Na dveh velikih pretočnih zadrževalnikih reke Drave, na Ptujskem in Ormoškem jezeru, so se zadrževale kar tri četrtine vodnih ptic števne območja. Na obalnem morju in sredozemskih mokriščih je bilo prešteti 6.297 osebkov 38 vrst. Najpomembnejši lokaliteti sta bili Sečoveljske soline z obdajajočo morskovo površino Piranskega zaliva, kjer je bila prešteta več kot polovica vodnih ptic števne območja, in Škocjanski zatok. Na zgornji Savi (od Litije navzgor) je bilo ponovno naštetih presenetljivih 4.694 osebkov vodnih ptic 30 vrst. Krepka polovica vseh vodnih ptic tega števne območja se je zadrževala na sami reki Savi. Na števni območju spodnje Save smo našli 2.629 osebkov 20 vrst; na Krki je bila prešteta tretjina, na Savi pa več kot tretjina ptic območja. Kot presenečenje štetja moramo ponovno omeniti števno območje Savinje s kar 2.594 osebki 19 vrst. Na nezaledenih zadrževalnikih in ugrezninskih jezerih so se zadrževale kar tri četrtine vodnih ptic tega območja. Na števni območju Mure smo z dobro koordinacijo zadovoljivo obdelali doslej nekoliko zapostavljeno območje; prešteli smo 2.488 ptic 16 vrst. Na Notranjskem in Primorskem smo našli 2.367 vodnih ptic 23 vrst, več kot polovico na Cerkniskem jezeru.

Najštevilnejša vrsta med štetjem je bila raca mlakarica, sledile pa so črna liska, veliki kormoran, rečni galeb, raca sivka, njivska gos, krehlja, mali ponirek in čopasta črnica (>1.000 osebkov). Opaženi so bili po en rdečegrli slapnik, vranjek, pritlikavi kormoran, mandarinka, kostanjevka, navadna prosenka, veliki škurh ter dva osebka velike bobnarice, bele štoklje, črnoglavega galeba in srebrnega galeba.

Osnovne favnistične značilnosti in zanimivosti štetja lahko informativno strnemo v sledeče ugotovitve. Edini rdečegrli slapnik je bil opažen na morju. Število polarnih slapnikov je naraščalo od vzhoda proti zahodu in ga lahko ocenimo za razmeroma veliko. Najpomembnejše območje za malega ponirka je bila reka Drava. Pogost je bil tudi drugod v državi; posebno pozornost je vzbujala nadpovprečno velika gostota malih ponirkov na Zbiljskem jezeru. Največje strnjene skupine malih ponirkov so na reki Dravi dosegale komaj polovico števila na Zbiljah. Število čopastih ponirkov je bilo dokaj enakomerno razporejeno po vsej državi; samo ena tretjina jih je bila prešteta na obalnem morju. Posamezni sivogrli ponirki so bili opaženi samo v zahodni polovici Slovenije; izjema je en osebek s Ptujkega jezera. Črnogrli ponirki so bili opazovani izključno na obalnem morju. V primerjavi z lanskim štetjem (STUMBERGER 1997) je število kormoranov manjše za 552 ptic; prešteli smo 2.839 osebkov. Več kot polovica vseh velikih belih čapelj je bila prešteta na Dravi; ugotovljene so bile le v subpanonskem biogeografskem območju in na Obali. Sive čaplje so bile razpršene po vsej državi. Za laboda grbca je bilo najpomembnejše števno območje Drave; drugod jih je bilo prešteti precej manj. Na edinem prenočišču treh vrst gosi - sive, njivske in beločele - na Ormoškem jezeru je bilo po več letih prešteto razveseljivo število teh ptic. To velja posebej za beločele gosi. Po dveh desetletjih neusmiljenega lova so letos na jezeru prvič prenočevale nemoteno! Duplinske gosi so bile nepričakovano preštete tudi v notranjosti Slovenije. Letos smo prvič dokumentirali prezimovanje nekaj osebkov tudi v notranjosti države in ne zgolj na obalnih

mokriščih. Število mlakaric je padalo od vzhoda proti zahodu države. Absolutna večina rac sivk, čopastih črnica in zvoncev je bila prešteta na reki Dravi. Večja skupina zvoncev je bila ugotovljena tudi na Cerkniškem jezeru. Večina navadnih žvižgavk in absolutna večina rac žličaric je bila prešteta na Obali. Za navadno žvižgavko velja omeniti, da je bila v presentljivem številu opažena v notranjosti države, na Zbiljskem jezeru kar 139 osebkov. Njeno število je naraščalo od vzhoda proti zahodu. Slaba polovica

konopnic je bila letos prešteta na Ormoškem jezeru, dobra polovica pa na Obali. Na drugih števnih območjih so bili opazovani le posamezni osebki ali pa jih sploh ni bilo. Dve tradicionalni središči za krehelja in črno lisko sta bili ponovno števnimi območji Obale in Drave. Slednja je bila razmeroma številno zastopana v vseh števnih območjih v notranjosti države. Beloliska je bila maloštevilno zastopana zgolj na vzhodu države. Srednji žagarji so se v pričakovanem številu zadrževali zgolj na obalnem morju, veliki žagarji pa samo

VRSTA SPECIES	LOKALITETA LOCALITY	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
polarni slapnik	<i>G. arctica</i>												1					
čopasti ponirek	<i>P. cristatus</i>	4					6	1	1	3			46					
mali ponirek	<i>T. ruficollis</i>	3	21	39	6	14	4	21	79	63	3	21	4	2	17	289	10	
sivogri ponirek	<i>P. griseigena</i>												1					
veliki kormoran	<i>P. carbo</i>												796					
velika bela čaplja	<i>E. alba</i>								1	5			2			9	8	
siva čaplja	<i>A. cinerea</i>	9	6	7	8		3		9	8		11		1	3	61	38	
siva gos	<i>A. anser</i>																	
beločela gos	<i>A. albifrons</i>																	
njivska gos	<i>A. fabalis</i>												110					
duplinska gos	<i>T. tadorna</i>																	
labod grbec	<i>C. olor</i>	2	8	10	2	4	13	30	17	4			67				37	
mlakarica	<i>A. platyrhynchos</i>	16	72	114	32	48	86	92	94	16			3384		2		88	
krehlja	<i>A. crecca</i>									111			490				41	
konopnica	<i>A. strepera</i>												1					
navadna žvižgavka	<i>A. penelope</i>												7					
dolgorepa raca	<i>A. acuta</i>												2					
sivka	<i>A. ferina</i>			16			220	57		13			1298					
čopasta črnica	<i>A. fuligula</i>			2			2	46					868					
beloliska	<i>M. fusca</i>												2					
zvonec	<i>B. clangula</i>								19				246				5	
mali žagar	<i>M. albellus</i>												23		1		3	
veliki žagar	<i>M. merganser</i>	2	16	4		1							20				33	
mokož	<i>R. aquaticus</i>																	1
zelenonoga tukalica	<i>G. chloropus</i>	1																3
črna liska	<i>F. atra</i>	53	54	23		5	80	51	64	34		21	1095		1	300		2
mali martinec	<i>A. hypoleucos</i>									1								38
pikasti martinec	<i>T. ocropus</i>								4									1
rečni galeb	<i>L. ridibundus</i>							1100		38			280					3
sivi galeb	<i>L. canus</i>							16		5			25		1			2
rumenonogi galeb	<i>L. cachinnans</i>							15					34					14
srebni galeb	<i>L. argentatus</i>												1					2
vodomec	<i>A. affinis</i>	1																
povodni kos	<i>C. cinclus</i>			1		2			3									
SKUPNO / TOTAL		91	177	216	48	74	414	1429	291	301	3	53	8803	3	25	907	100	

1) Drava: zajezitev HE Dravograd / G. Mlakar, D. Vrhovnik, F. Bračko, 2) Drava: zajezitev HE Vuzenica / D. Vrhovnik, F. Bračko, 3) Drava: zajezitev HE Vuhred / F. Bračko, B. Bobovnik, M. Gosak, J. Glaren, J. Grebenc, I. Stražišnik, J. Grogel, 4) Drava: zajezitev HE Ožbalt / F. Bračko, 5) Drava: zajezitev HE Fala / F. Bračko, 6) Drava: zajezitev HE Mariborski otok / F. Janžekovič, B. Mencinger, 7) Drava: zajezitev Melje / F. Janžekovič, B. Mencinger, S. Bačani, S. Koletnik (galebi preštetni na prenočišču), 8) Stara Drava: Melje - Starše / J. Smole, R. Koradžija, 9) Stara Drava: Starše - Ptuj / D. Kerček, 10) Drava: kanal Melje - Zlatoličje / F. Bračko, 11) Drava: kanal Zlatoličje - Ptuj / S. Burjan, S. Peinkihner, F. Bračko (vse sive čaplje na polju), 12) Drava: Ptujsko jezero / D. Denac, D. Bombek, Štumberger (štetje kormoranov in galebov na prenočišču), 13) Drava: kanal Markovci - Formin / B. Štumberger, 14) Drava: kanal Formin - Ormož / B. Štumberger, K. Štumberger, 15) Stara Drava: Markovci - Ormož / B. Štumberger, 16) Hajdinska in Turniška studenčnica / L. Korošec, M. Žigman, D. Slana (večina sivih in vel. belih čapelj na polju), 17) Drava: Ormoško jezero / D. Denac, D. Bombek, B. Kočevar, 18) Stara Drava: jez v Ormožu - Središče ob Dravi / B. Kočevar, 19) Jezero zg. Pernica / B. Štumberger, K. Štumberger, D. Remsko, A. Adam (čaplje na prenočišču), 20) Jezero sp. Pernica / B. Štumberger, K. Štumberger, D. Remsko, A. Adam,

Tabela 3: Rezultati štetja vodnih ptic na števnem območju Drave

Table 3: Results of the waterfowl counts carried out in the Drava region

na dveh števnih območjih: dobra polovica na Dravi in slaba na zgornji Savi. Absolutna večina malih žagarjev je bila prešteta na Dravi, trije osebkovi na Savinji, skupina teh ptic pa na Cerkniskem jezeru. Pri zvoncu, v zadnjih dveh letih pa v manjši meri tudi pri malem žagarju, je na osnovi dosedanjih rezultatov januarskih censov (BIBIČ, v pripravi; ŠTUMBERGER 1997) vidna vzporednica med Cerkniskim jezerom in Dravo. Obe vrsti sta pretežno karnivori in se pojavljata le na omenjenih lokalitetah. V prihodnosti

bo treba preučiti dejavnike, ki vplivajo na zanimivo zimsko porazdelitev in pojavljanje obeh vrst, zlasti ker ima mali žagar (v manjši meri tudi zvonec) najraje tekoče vode (npr. AUBRECHT & WINKLER 1997; lastna opazovanja). Majhno prešteto število zelenonogih tukalic in mokožev je domnevno posledica težavne odkrivnosti. Za najpomembnejše števno območje za pobrežnike med censusom so se pričakovano izkazala obalna mokrišča. Z izjemo pikastega martinca in kozice so vsa druga števna območja v državi

17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	SKUP. TOTAL
																							1
9																			1				71
17	12								1														626
																							1
199																							995
3	9						3					1								3			44
2	21	37				4		12	3		1		7	3			4	9	5	8	2	11	293
33																							33
250																							250
1925																							2035
3																							3
13	5	22				2	2						7										245
1060	1	132	217	164	230	85			21	53		81	169	50	122			12	41		19	13	6514
596			25										3										1266
19																							20
8		4																					19
																							2
716			1	46	18	6	2						1										2394
84			1											1									1004
1															1								3
329																							599
4																							73
			1											39						3			77
1																							5
																							41
335	2			1									15		15	5		40	86				2280
																							1
8																							24
1			6																				1429
17			6			2							1		1								56
																							90
1	3													1	1							2	13
																							6
5634	53	195	257	211	248	99	7	12	27	53	1	81	244	55	138	5	4	61	138	11	21	24	20514

21) Jezero Pristava / B. Štumberger, K. Štumberger, 22) Jezero Radehova / B. Štumberger, 23) Jezero Gradišče / K. Štumberger, 24) Ribnik Podvinci / B. Štumberger, K. Štumberger, 25) Ribnik Savci / D. Bombek, 26) Potok Sejanca in Pesnica pri zaselku Otok / D. Bombek, 27) Potok Trnava: Središče ob Dravi - Drava / B. Kočevar, 28) Kaskadni ribniki pri Vurberku / F. Janžekovič, 29) Trije ribniki z mestnim parkom (Maribor) / J. Verbančič, T. Pfeifer, 30) Rački ribniki / A. Sorgo, T. Pfeifer, J. Verbančič, 31) Jezero Požeg / J. Verbančič, T. Pfeifer, A. Sorgo, 32) Hočka gramoznica / S. Bačani, T. Pfeifer, J. Verbančič, 33) Slivniški ribniki / S. Bačani, T. Pfeifer, J. Verbančič, 34) Potok Cmec: Požeg - Stražgonjca / T. Pfeifer, J. Verbančič, 35) Glinokopni ribniki pri Pragerskem / T. Pfeifer, J. Verbančič, B. Štumberger, 36) Gramoznica Tržec / L. Korošec, M. Zigman, 37) Zadrževalnik Medvedce / R. Jeromel, B. Štumberger (zadrževalnik izpraznjen), 38) Dravinja: Loče - Lušečka vas / D. Kušter, 39) Dravinja: Breg - Statenberg / V. Tucovič, BREZ VODNIH PTIC: Kaskadni ribniki Hrastovec in jezero Komarniki / B. Štumberger, K. Štumberger, Betnavski ribik / J. Verbančič, T. Pfeifer (ribnik zaledenel), Ribnik v Hotinji Vasi in zalita gramoznica / S. Bačani, Gramoznici pri Šikolah / B. Štumberger

VRSTA SPECIES	LOKALITETA LOCALITY	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	SKUP. TOTAL
mali ponirek	<i>T. ruficollis</i>								4		2			6
čopasti ponirek	<i>P. cristatus</i>							4	25		12	1		42
veliki kormoran	<i>P. carbo</i>				221									221
siva čaplja	<i>A. cinerea</i>	10	2	14	9	3	9	28	24		9	1	11	120
labod grbec	<i>C. olor</i>							2	3				2	7
konopnica	<i>A. strepera</i>								2					2
krehlja	<i>A. crecca</i>								4					4
mlakarica	<i>A. platyrhynchos</i>	2		139	107	18		39	585		195	116	317	1518
sivka	<i>A. ferina</i>							24	24		30			78
čopasta črnica	<i>A. fuligula</i>								8		6			14
zvonec	<i>B. clangula</i>			1								1		2
mali žagar	<i>M. albellus</i>											3		3
zelenonoga tukalica	<i>G. chloropus</i>										1			1
črna lisca	<i>F. atra</i>	1						27	166		91	13	3	301
rečni galeb	<i>L. ridibundus</i>								12	138	15			165
sivi galeb	<i>L. canus</i>								5	65				70
rumenonogi galeb	<i>L. cachinnans</i>								2	33				35
vodomec	<i>A. atthis</i>				1						1			2
povodni kos	<i>C. cinclus</i>	2			1									3
SKUPNO / TOTAL		15	2	154	339	21	9	124	864	236	362	135	333	2594

1) Savinja: Ljubno - Mozirje / M. Cerar, 2) Savinja: Mozirje - Dobrteša vas / M. Cerar, 3) Savinja: Dobrteša vas (Sešče) - Celje / M. Kronovšek, E. Cater, K. Dajčman, 4) Savinja: Celje - Laško / V. Andoljšek, J. Ocvirk, Z. Podhraški, 5) Savinja: Laško - Zidani most / Z. Podhraški, 6) Vrbje pri Zalcu (izpraznjeno) / Z. Podhraški, 7) Zovneko jezero (Braslovče) / M. Cerar, D. Vengust, 8) Plevelovo jezero (Velenje) / D. Vengust, 9) Velenjsko smetišče (Velenje) / D. Vengust, 10) Družmirsko jezero (Sotanj) / D. Vengust, 11) Šmartinsko jezero (Šmartno) / Z. Podhraški 12) Slivniško jezero (Sentjur pri Celju) / Z. Podhraški, BREZ VODNIH PTIC: Sotelsko jezero (izpraznjeno) / Z. Podhraški

Tabela 4: Rezultati štetja vodnih ptic na števni območju Savinje

Table 4: Results of the waterfowl counts carried out in the Savinja region

manjšega pomena. Navkljub omejenim biogeografskim danostim Slovenije pa na števni območju Obale razen vrstne pestrosti velja posebej omeniti veliko populacijo rdečenogih martinov. Število galebov v državi je bilo pod pričakovanji: večina rečnih galebov je bila prešteta na Dravi, druga polovica na Obali. Opaženi so bili na vseh števni območjih. Število sivih galebov je bilo povsod izrazito majhno; nemara najzanimivejšo števno območje je bila Savinja z največ preštetimi pticami. Večina rumenonogih galebov je bila prešteta na Obali. Na obalnem morju so se v pričakovanem številu zadrževale kričave čigre, število vodomcev pa je bilo po lanskem zlomu prezimovalne populacije v delih srednje Evrope (SAMWALD, ustno; npr. ŠTUMBERGER 1997) ponovno nekoliko večje.

V osnovi lahko trdimo, da je na rezultate štetja vodnih ptic v januarju 1998 vplivala razmeroma mila zima: prezimovali sta dve beli štoklji, duplinske gosi so

se pojavljale tudi v notranjosti države, prostorska porazdelitev čopastih ponirkov in navadnih žvižgavk je bila drugačna kot v običajnih zimah, našteji nismo niti enega samega orla belorepca (v času milih zim se v Panoniji v januarju zadržujejo ob gnezdiščih, npr. MIKUSKA, SCHNEIDER- JACOBY, BECZY in litt. & ustno). Za nameček pa je bilo prešteti še zelo malo sivih galebov.

V primerjavi z lanskim štetjem so bile vodne ptice tudi bolj razpršene. Brez obalnega števne območja je bilo na vodah stoječega značaja v notranjosti Slovenije prešteti kar 26.3% (n = 9.217) vodnih ptic in 73.7% (n = 25.887) na tekočih vodah oz. pretočnih akumulacijah. Ob štetju vodnih ptic januarja 1997 je bil delež prešteti vodnih ptic na stoječih vodah v notranjosti države zanemarljiv. To je razumljivo, saj so te bile zaradi ostrejše zime zaledenele.

Poseben problem je še vedno štetje vodnih ptic na Cerkniskem jezeru. Neod-

VRSTA SPECIES	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	SKUP. TOTAL
mali ponirek			25		11			8				1	9	24	20	1	28	14	22	8	10						180
čopasti ponirek			2													1		1									11
veliki kormoran			382								1							85									467
bela štorčija					3						1																9
velika bela čaplja	13		7	15	2		1	8	6	2	1	3	2	2	1	1	9		3	5	3	4	1	2	1		92
siva čaplja			1										11				22	11		2	9						57
labod grbec										2																	2
njivska gos			1																								1
navadna žvižgavka					3										2												5
krehlja					17	10		19	27	11	214	19	35	70	66	24	24	25	44	45		11	3	3	4	80	979
mlakarica	33	52	142	25															3								32
sivka			1		4																						5
čopasta črnica			2		3																						3
zvonec																											3
zelenonoga tukalica		3											20					1									24
črna lisica			44	160	3							20	110	110	11	11	7	16	20								562
kozica																											3
rečni galeb																	2										2
vodomec		3						1			1		1	1	1	1	1	1									9
povodni kos				1																							3
SKUPNO / TOTAL	46	58	607	41	203	13	2	27	41	15	1	224	31	92	226	207	85	153	81	90	3	15	4	5	5	172	2447

1) Sava: Zagorje - Hrastnik / I. Zlobko, 2) Sava: Hrastnik - Zidani most / I. Zlobko, M. Suvajčević, 3) Sava: zajezitev HE Vrhovc / M. & J. Gobec, D. Klenovšek z ornit. krožkom OŠ Sevnica, M. Kugonič, 4) Sava: Sevnica - Brestanica / D. Klenovšek z ornit. krožkom OŠ Sevnica, S. Vršič, P. Šet, 5) Sava: Kriško (most) - Čatež (ferme) in gramoznica v Vrbinu / H. Oršanič, J. Tomše, 6) Sava: Bregana / K. Obranič, I. Franko, I. Novak, S. Bizjak, 7) Ribnik Mačkovec pri Brestanici / D. Klenovšek z ornit. krožkom OŠ Sevnica, 8) Sotla: Rogaska - Sedlarjevo / Z. Podhraški, 9) Sotla: Orešje - Gregovce / V. Balon, A. & T. Zagmajster, V. Ilič, G. Vršec, 10) Sotla: Slogonsko (stari mlini) - Rigonce / M. Vranetič, T. Ferlan, P. Krek, G. Sepec, M. Pšeničnik, J. & J. Stanič, M. & F. Vranetič, 11) Krupa: izvir - srednji tok / B. Sokolič, 12) Temenica: Stefan pri Trebnjem - Popikve in Zijalo - Goriška vas / M. Kastelic, M. Muhič z OŠ Mirna Peč, 13) Krka: Zuzemberk - Soteska / M. Kumelj, P. Blatnik, S. Konda, T. Skrbe, S. Krakar, E. Glavič, 14) Krka: Soteska - Vavta vas / E. Reinkober, 15) Krka: Vavta vas - Srebrniče / D. Pavlin, 16) Krka: Srebrniče - Ločna / Z. & A. Čuk, A. Jerina, A. Matič, G. Kren, 17) Krka: Otočec - Stranje / M. Jenko, J. Pečnik, R. Šinkovec, J. Bračič, 18) Krka: Stranje - Koprivnik / M. Cizelj, E. Lenčič, L. Ajdišek, M. Fabijan, S. Jereb, M. Lenčič, 19) Krka: Koprivnik - Pobočje / M. Pustoslenssek, B. Majstorovič, V. Olovec, I. Mahne, A. Kuhar, B. Goltes, J. Budič, P. Čuk, J. Marinič, L. Metelko, J. Jordan, A. Pogaj, 20) Krka: Podbočje - Čatež (izliv v Savo) / A. Hudoklin, D. Kovačič, B. Dvornik, B. Slak, J. Ajdovnik, T. Piltaver, J. Račič, A. Lupšina, L. Zevnik, 21) Potok Obrh (Kostanjevica) / M. Čuk, 22) Radulja: Klevež - Zalog, Ubijavnik, Škocjan / I. Ivančič, N. Žagar, S. Cizelj, S. Klemenčič, P. Banič, 23) Potok Laknica / F. Jožef, 24) Mirna (1km pred izlivom v Savo) / M. Kugonič, 25) Reško jezero (Kočevska reka) / M. Masterl, 26) Rudniško jezero / M. Masterl, BREZ VODNIH PTIC: Sotelsko jezero (izpraznjeno) / Z. Podhraški

Tabela 5: Rezultati štetja vodnih ptic na števnem območju spodnje Save
Table 5: Results of the waterfowl counts carried out in the Lower Sava region

VRSTA SPECIES	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	SKUP. TOTAL	
polarni slapnik						1			1										8	11	51	15	5				4	
mali ponirek	6		2	26		1	153																					278
čopasti ponirek	2		10	1		2	9	3	2																			29
svogrlji ponirek	1										252	250																644
veliki kormoran				142																								1
velika bobnarica																												1
siva čaplja	9	14	7	6	1	4	7	9			1	20	11	8								53	2	1				158
labod grbec						2	26	1																				35
siva gos																												1
duplinska gos																												1
navadna zvižgavka						139					1	2																142
konopnica				1																								1
krehlja				1																								3
mlakarica	53	5	434	110	81	264	81	93	204	61	22	220	9	38	138	4	1	32	63	686		28	7	64	25			2723
dolgorepa raca						2																						4
žličarica																	2											2
sivka																	3											56
kostanjevka																												1
čopasta črnica																												52
zvonec																												6
veliki žagar																												50
mokož																												3
zelenonoga tukalica	42																											21
črna lisica																												427
kozica																												3
rečni galeb																												3
sivi galeb																												3
rumenonogi galeb																												2
vodomec																												8
povodni kos																												32
SKUPNO / TOTAL	114	41	522	325	99	534	542	111	220	62	277	491	23	50	153	4	13	45	81	741	93	43	10	66	26	8	4694	

1) Bohinjsko jezero / T. Mihelič, M. Klinar, 2) Sava Bohinjka: Boh. jezero - Boh. Bistrica in Ribno pri Bledu / T. Mihelič, M. Klinar, 3) Blejsko jezero / N. Mihelič, T. Mihelič, 4) Sava Dolinka: zajezitev HE Moste / T. Mihelič, 5) Sava: Gomja Sava (Kram) - Jama / H. Ciglič, 6) Sava: Jama - HE Mavčiče (Trbojsko jezero) / H. Ciglič, T. Mihelič, N. Adlešič, 7) Sava: zajezitev HE Medvode (Zbiljsko jezero) / T. Mihelič, J. Kus, V. Grobelnik, R. Tekavčič, 8) Sava: HE Medvode - Črnuče (most) / J. Kus, V. Grobelnik, J. Peternel, 9) Sava: Črnuče (most) - Sentjakob (most) / D. Fekonja, J. Kus, V. Grobelnik, M. Košir, 10) Sava: Sentjakob (most) - sotočje z Ljubljani / M. Cas, D. Sere, D. Fekonja, 11) Sava: sotočje z Ljubljani - Jevnica / D. Sere, 12) Sava: Jevnica - Breg pri Litiji / K. Senegačnik, S. Oman, Z. Vahčić, D. Fekonja, 13) Tržiška Bistrica: Tržipč - Žvirce / J. Osredkar, N. Gozjanc, 14) Sora: Skofja Loka - Medvode (izliv v Savo) / M. Znidaršič, M. Trebušak, 15) Hraše - mlaka / M. Trebušak, H. Ciglič, 16) Kamniška Bistrica: jez pri Stolu (Duplica) / M. Cas, 17) Vrhnjski glinokopi / E. Vukelič, 18) Ljubljani: Vrhnika - Bevke / E. Vukelič, 19) Ljubljani: Zg. Spica (Ljubljana) - Podpeč / D. Tome, B. Majstorovič, 20) Ljubljani (z Grubarjevim prekopom): Prule - Fužine (most) / B. Majstorovič, M. Klinar, 21) Ljubljani: Fužine (most) - izliv v Savo / B. Majstorovič, D. Sere, M. Košir, 22) Išica: izliv na Igu - izliv v Ljubljani / D. Bivec, 23) Gjadlašica: Kozarje (most) - Zg. Gaberje / J. Osredkar, 24) Ribniki Draga pri Igu / D. Bivec, 25) Koseški bajer (Ljubljana) / S. Osle, M. Klinar, 26) Živalski vrt mesta Ljubljane / uslužbenici, BREZ VODNIH PTIC: "Gramoznica Reteče / M. Trebušak; Bajer Rakovnik (Ljubljana) / M. Klinar

Tabela 6: Rezultati štetja vodnih ptic na števniem območju zgornje Save

Table 6: Results of the waterfowl counts carried out in the Upper Sava region

VRSTA SPECIES	LOKALITETA LOCALITY	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	SKUP. TOTAL
polarni slapnik	<i>G. arctica</i>	9													9
mali ponirek	<i>T. ruficollis</i>	1	4					2	2	3		2	1		15
čopasti ponirek	<i>P. cristatus</i>	2			2		1	2		20					27
sivogrli ponirek	<i>P. griseigena</i>							1							1
veliki kormoran	<i>P. carbo</i>		11						2	26	3		8	5	55
siva čaplja	<i>A. cinera</i>	1	1					3	1	1	1	17		6	31
bela štoklja	<i>C. ciconia</i>	1													1
labod grbec	<i>C. olor</i>			2				7							9
mandarinka	<i>A. galericurata</i>					1									1
navadna žvižgavka	<i>A. penelope</i>	42					6								48
krehlja	<i>A. crecca</i>			3	30										33
mlakarica	<i>A. platyrhynchos</i>	810			168	71	26	118	2	42	60	87	16	76	1476
dolgorepa raca	<i>A. acuta</i>				2										2
sivka	<i>A. ferina</i>	26			6			4						3	39
čopasta črnica	<i>A. fuligula</i>	38			1			1							40
zvonec	<i>B. clangula</i>	79			2			1							82
mali žagar	<i>M. albellus</i>	13													13
črna lisca	<i>F. atra</i>	250					4	7							261
sivi galeb	<i>L. camus</i>								1						1
rumenonogi galeb	<i>L. cachinnans</i>							3		160	1		26	14	204
rečni galeb	<i>L. ridibundus</i>	1												7	8
vodomec	<i>A. atthis</i>										2				2
povodni kos	<i>C. cinclus</i>		1						2			6			9
SKUPNO / TOTAL		1273	17	5	211	72	37	149	10	252	67	112	51	111	2367

1) Cerknjsko jezero / K & P. Kmecel, S. Polak, M. Kunstek, M. Mele, L. Kebe, D. Telič, A. Korenjak, K. Groznik, P. Pavlič, J. Dragolič, Hubert Osterreicher, 2) Unec (Planinsko polje) / D. Sere, S. Osole, 3) Obrh (Loška dolina) / P. Pavlič, 4) Petelinsko jezero (dolina Pivke) / J. Dragulič, M. & M Kočevar, T. Kogovšek, M. Mele, B. Majstorovič, G. Kranjc, S. Polak, 5) Pivka pri Postonjski jami / J. Dragulič, M. & M Kočevar, T. Kogovšek, M. Mele, B. Majstorovič, G. Kranjc, S. Polak, 6) Akumulacija Mola (Ilirska Bistrica) / B. Surina, 7) Soča: akumulacijsko jezero Most na Soči / P. Grošelj, 8) Soča: Most na Soči - Solkan / D. Bon, 9) Zadrževalnik Vogršček / A. Figelj, L. Kebe, D. Bon, R. Gregorič, D. Fučka, 10) Zajetje za tovarno Keramex (Volčja Draga) / R. Gregorič, L. Kebe, 11) Idrija: Idrija - Spodnja Idrija (7 km) / P. Grošelj, 12) Vipava: Miren - Dornberk / A. Rijavec, M. Fakin, D. Bon, 13) Glinokop Renče in mrtvica Vipave pri Renčah / P. Grošelj, D. Bon, M. Fakin, BREZ VODNIH PTIC: Bloško jezero / P. Pavlič, Palško jezero (suho) / Notranjska sekcija DOPPS, Potok Lijak / L. Kebe, R. Gregorič

Tabela 7: Rezultati štetja vodnih ptic na števnem območju Notranjske in Primorske

Table 7: Results of the waterfowl counts carried out in the Notranjska and Primorska regions

visni opazovalci, ki so šteli vodne ptice v istem dopoldnevu, so zabeležili različne vrste in različna števila. V času štetja je jezerska gladina običajno nizka in vodne ptice so praviloma pred opazovalci "skrite" v trstičjih. Za cenzus na Cerknjskem jezeru bo treba v prihodnosti razviti metodo, s katero bi opravili še boljši posnetek stanja tamkajšnje populacije vodnih ptic.

Štetje v januarju 1998 je potekalo v tesnobnem ozračju srhljivih družbenih razmer: Ministrstvo za okolje in prostor je z odločbo dovolilo odstrel in preganjanje velikih kormoranov *Phalacrocorax carbo sinensis*. Kar nekaj ornitologov so ob štetju brez povoda verbalno napadli ribiči. Ti so streljali in plašili vodne ptice tudi tam, kjer to ni bilo dovoljeno. Na zgornjem toku Savinje in v okolici so streljali male ponirke in sive čaplje, na Ptujskem jezeru so s petardami razbili najpomembnejšo slovensko lokaliteto za vodne ptice, na Krki

so streljali kormorane, hkrati pa so v časopisih pisali, da niso ustrelili še nobene ptice, ipd. Posebej negativno se je izkazalo streljanje in preganjanje kormoranov na območjih z velikimi koncentracijami vodnih ptic, kjer z odločbo to izrecno ni dovoljeno. Npr. na Dravi (ornitološko pomembno območje - IBA) lahko ocenimo vpliv preganjanja populacij vodnih ptic za poraznega; število zvoncev na Ptujskem jezeru je bilo manjše kot na Ormoškem jezeru, kar se doslej praktično še ni zgodilo. Tako v Sloveniji na osnovi najnovejših kvantitativnih kriterijev (ROSE & SCOTT 1997), zasidranih v Ramsarski konvenciji, v "osnovi" ni več lokalitete, ki bi izpolnjevala objektivne številčne mednarodne kriterije. Deset let je bilo potrebnih, da smo zbrali podatke o mednarodno pomembnih mokriščih oz. populacijah posameznih vrst vodnih ptic, s katerimi se lahko pohvalimo pred svetom. Kar

VRSTA SPECIES	LOKALITETA LOCALITY	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	SKUP. TOTAL
rdečegrli slapnik	<i>G. stellata</i>					1										1
polarni slapnik	<i>G. arctica</i>	43	1			1									14	59
mali ponirek	<i>T. ruficollis</i>	6	1			1	5					5				18
čopasti ponirek	<i>P. cristatus</i>	21	1	3		4			1	1	2		55	2	18	108
sivogri ponirek	<i>P. griseigena</i>								1		2					3
črnogri ponirek	<i>P. nigricollis</i>	25	3	5					3	5	1		16	9	12	79
veliki kormoran	<i>P. carbo</i>	168	1	1		14			1			5	6		64	260
vranjek	<i>P. aristotelis</i>														1	1
pritlikavi kormoran	<i>P. pygmeus</i>	1														1
velika bobnarica	<i>B. stellaris</i>	1														1
mala bela čaplja	<i>E. garzetta</i>	101					13					6	1		1	122
velika bela čaplja	<i>E. alba</i>	21														21
siva čaplja	<i>A. cinerea</i>	53					1					15	4		2	75
duplinska gos	<i>T. tadorna</i>	5														5
navadna žvižgavka	<i>A. penelope</i>	610										46				656
konopnica	<i>A. strepera</i>	26														26
krehlja	<i>A. crecca</i>	95										378				473
mlakarica	<i>A. platyhrynchos</i>	350			9		19					207	27			612
raca žličarica	<i>A. clypeata</i>	8										43				51
sivka	<i>A. ferina</i>											15				15
čopasta črnica	<i>A. fuligula</i>											1				1
srednji žagar	<i>M. serrator</i>	28		1		4			1							37
črna liska	<i>F. atra</i>	1126					81				2	157	7	13	37	1364
beločeli deževnik	<i>C. alexandrinus</i>	12														12
navadna prosenka	<i>P. apricaria</i>	1														1
priba	<i>V. vanellus</i>	194														194
spremenljivi prodnik	<i>C. alpina</i>	18														18
veliki škurh	<i>N. arquata</i>											1				1
črni martinec	<i>T. erythropus</i>	1														1
rdečenogi martinec	<i>T. totanus</i>	110														110
pikasti martinec	<i>T. ochropus</i>	1														1
mali martinec	<i>A. hypoleucos</i>	3											1	1	1	6
črnoglavi galeb	<i>L. melanocephalus</i>					1	1									2
rečni galeb	<i>L. ridibundus</i>	305	20		5	56	163	19	112	32	104	373	33	2		1224
srebrni galeb	<i>L. argentatus</i>														1	1
rumenonogi galeb	<i>L. cachinnans</i>	185	5	25		125	5	28	36	10	18	32	2	6	182	659
kričava čigra	<i>S. sandvicensis</i>	6		1		3			2	2			1	5	1	21
vodomec	<i>A. atthis</i>	1														1
SKUPNO / TOTAL		3525	32	36	14	210	288	47	157	50	129	1284	153	38	334	6297

1) Sečoveljske soline z obalnim morjem / B. Rubinič, I. Geister, R. Tekavčič, 2) Obala: konec Sečoveljskih solin - Rt Bernardin / B. Rubinič, 3) Obala: Rt Bernardin - Rt Madona / A. Vrezec, 4) Fiesa - jezero / A. Vrezec, 5) Obala: Rt Madona - Rtič Strunjan / A. Vrezec, I. Geister, 6) Strunjanske soline / A. Vrezec, I. Geister, 7) Obala: Rtič Strunjan - Rtič Kane / A. Vrezec, 8) Obala: Rtič Kane - Rtič Viližan / A. Vrezec, 9) Obala: Rtič Viližan - Žusterna / B. Rubinič, 10) Obala: Žusterna - Luka Koper / A. Vrezec, 11) Skocjanski zatok / A. Vrezec, 12) Obala: Luka Koper - Zatok Polje (svetilnik) / B. Rubinič, 13) Obala: Zatok Polje (svetilnik) - Mladinsko zdravilišče / B. Rubinič, 14) Obala: Mladinsko zdravilišče - mejni prehod Lazaret / B. Rubinič, BREZ VODNIH PTIC: Obalna smetiča brez galeb / B. Rubinič, A. Vrezec

Tabela 8: Rezultati štetja vodnih ptic na števnem območju Obale

Table 8: Results of the waterfowl counts carried out in Slovene coastal waters and their appertaining wetlands

dvajset let pa smo potrebovali, da smo tudi pri nas lahko pričeli opazovati ptice, ne da bi te preplašene odletele; to kulturo so nekateri ribiči uničili v desetih minutah.

ZAHVALA

Januarsko štetje vodnih ptic (IWC) je bilo mogoče ponovno opraviti le s prostovoljno pomočjo sodelujočih. Podatki iz

nekaterih poročil so zaradi nerealnih podatkov ipd. le delno upoštevani. Selektivni pristop je bil potreben za zagotovitev neoporečnosti štetja. To pa nikakor ne zmanjšuje prispevka in vloge vsakega posameznika. Vsem udeležencem štetja gre torej vnovič prisrčna zahvala za opravljeno delo. Ta pa velja tudi za družbo Mobitel, ki je ponovno podprla štetje vodnih ptic, enajsto zapored.

Poročevalci štetja po števnih območjih:

Bojan Weitzer, Bojana Jureš, Darja Remsko, Andrej Adam, Franc Kosi, Dane Katalinič, Branko Bakan, Branko Vajndorfer, Bernarda Novak, Željko Šalamun, Borut Ficko (**Mura**), Gorazd Mlakar, Davorin Vrhovnik, Franc Bračko, Breda Bobovnik, Milena Gosak, Jernej Glaren, Jure Grebenc, Jerneja Grgl, Franc Janžekovič, Bojana Mencinger, Smiljan Bačani, Simon Koletnik, Rajko Koradžija, Jakob Smole, Danilo Kerček, Matjaž Kerček, Suzana Burjan, Štefka Peinkihner, Luka Korošec, Mihaela Žigman, Darja Slana, Damijan Denac, Dominik Bombek, Borut Štumberger, Karmen Štumberger, Boris Kočevar, Jože Vrbančič, Tatjana Pfeifer, Andrej Sorgo, Danica Kušter, Vladka Tucovič, Rene Jeromel (**Drava**), Milan Cerar, Miha Kronovšek, Egidij Čater, Karl Dajčman, Janez Ocvirk, Vinko Andoljšek, Zdravko Podhraški, Denis Vengust (**Savinja**), Tomaž Mihelič, Miha Klinar, Nace Mihelič, Henrik Ciglič, Nataša Adlešič, Jana Kus, Vesna Grobelnik, Jernej Peternel, Martin Košir, Dare Fekonja, Dare Šere, Miran Čas, Samo Oman, Zlata Vahčič, Katarina Senegačnik, Jožef Osredkar, Nataša Gorjanc, Marko Trebušak, Miha Znidaršič, Eva Vukelič, Davorin Tome, Boža Majstorovič, Danica Bivec, Sava Osole, Zoološki vrt mesta Ljubljane (**zgoranja Sava**), Ivan Zlobko, Marjan Gobec, Jolanda Gobec, Dušan Klenovšek, Ornitološki krožek OŠ Savo Kladičnik, Majda Kugonič, Hrvoje Oršanič, Vladimir Balon, Mitja Vranetič, Marko Masterl, Boris Sokolič, Marinka Kastelic, Marko Muhič, Marjan Kumelj, Erna Reinkober, Dušan Pavlin, Andrej Jerina, Andrej Matič, Marjan Jenko, Jože Pečnik, Rok Šinkovec, Jože Bračič, Matjaž Cizelj, Zdravko Čuk, Angela Čuk, Mojmir Pustoslemšek, Andrej Hudoklin, Dušanka Kovačič, Petra Čuk, Matjaž Čuk, Barbara Goltes, Jure Jordan, Alenka Kuhar, Janžej Marinič, Iva Mahne, Lovro Metelko, Valentina Olovec, Aleš Požgaj, Jožica Budič, Gašper Kren, Barbara Dvornik, Bojana Slak, Jasmina Ajdovnik, Tina Piltaver, Jani Račič, Alenka Lupšina, Lucija Zevnik, Jure Tomše, Tadej Zagmajster, Andrej Zagmajster, Valentin Ijaš, Gregor Veršec, Ivan

Novak, Irena Franko, Sabina Bizjak, Kristina Obranič, Erika Lenčič, Luka Berus, Petra Blatnik, Simon Konda, Simon Krakar, Emil Glavič, Irena Ivančič, Nejc Žagar, Franci Jožef, Slavka Cizel, Sabina Klemenčič, Petra Banič, Majda Kugonič, Mihaela Sovajčević, Silva Vršič, Pavel Šet (**spodnja Sava**), Karin Kmecl, Primož Kmecl, Slavko Polak, Miro Kunstek, Marjan Mele, Leon Kebe, Drago Telič, Alenka Korenjak, Katarina Groznik, Peter Pavlič, Janez Dragolič, Marta Dragolič, Hubert sterreicher, Tadej Kogovšek, Gorazd Kranjc, Matjaž Kočevar, Boštjan Surina, Peter Grošelj, Darjo Bon, Milan Fakin, Andrej Figelj, Aljaž Rijavec (**Notranjska in Primorska**), Borut Rubinič, Al Vrezec, Iztok Geister, Rudi Tekavčič (**Obala**); opravičil se je Andrej Stergaršek.

LITERATURA

BIBIČ, A. (v pripravi): Rezultati januar-skih štetij vodnih ptic za obdobje 1992 - 1996 v Sloveniji.

AUBRECHT, G. & WINKLER, H (1997): Analyse der internationalen Wasservogelzählungen (IWC) in Österreich 1970-1995 - Trends und Besätze. Biosystematics and Ecology series No. 13. Austrian Academy of Sciences Press.

ROSE, P.M. & SCOTT, D.A. (1997): Waterfowl Population Estimate - Second Edition. Wetlands International Publ. 44, Wageningen, The Netherlands.

B. ŠTUMBERGER (1997): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 1997 v Sloveniji. *Acrocephalus* 18 (80-81): 29-39.

POVZETEK

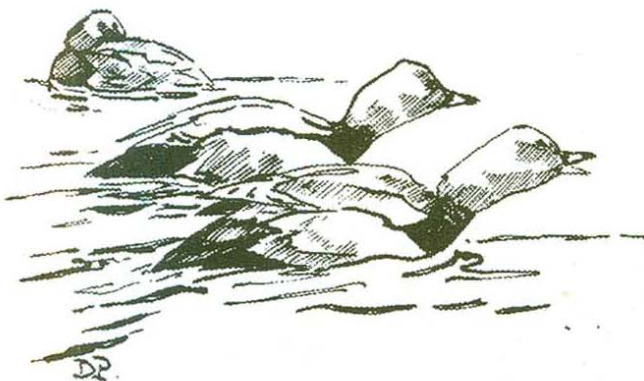
Štetja vodnih ptic med 17. in 18. januarjem 1998 (IWC) se je v Sloveniji udeležilo 238 popisovalcev. Na osnovi 316 poročil je bila na sedmih števnih območjih v državi prešteta 41.401 vodna ptica. Ugotovljenih je bilo 55 različnih vrst. Kvantitativno so za vodne ptice v državi najpomembnejša števna območja Drave, obalnega morja z sredozemskimi mokrišči in zgornje Save s pritoki. V notranjosti države je bila večina ptic prešteta na rekah in na velikih pretočnih zajezitvah rek; zaradi nezaledenelih stoječih voda se

je po nekaj letih na njih zadrževala kar četrtina vseh prešteti vodnih ptic. Najštevilnejša vrsta med štetjem je bila **raca mlakarica**, sledili pa so ji črna liska, veliki kormoran, rečni galeb, sivka, njivska gos, krehlja, mali ponirek in čopasta črnica.

SUMMARY

During the waterfowl census carried out in Slovenia on 17th and 18th January 1998 (IWC), 238 observers took part. On the basis of 316 reports, 41,401 aquatic birds belonging to 55 different species were counted in six regions delineated for this very purpose. All waterfowl species were registered, most of them in the Drava region, coastal waters with their appertaining Mediterranean wetlands, and in the Upper Sava region with its tributaries. In the interior of the country, the majority of birds were counted on rivers and large impounding reservoirs. Owing to the fact that standing waters did not freeze over, no less than one fourth of all counted aquatic birds were present on them. The most numerous species during the census was the Mallard, followed by the Common Coot, Great Cormorant, Black-headed Gull, Common Pochard, Bean Goose, Common Teal, Little Grebe and Tufted Duck.

Borut Štumberger, 2282 Cirkulane 41

Iztok Geister

ALI PTICE RES IZGINJAJO?

Slovenski in evropski vidiki
varstva gnezdečih ptic

Tehniška založba Slovenije

Knjiga je bila sprva mišljena kot poglobljen komentar Rdečega seznama ogroženih ptic gnezdilk Slovenije iz leta 1995, med pisanjem pa se je njeno težišče preselilo v območje bolj temeljnih vprašanj o tem kaj naj bi v naravi varovali. Knjiga naj bi nas odvajala od uporabe naravovarstvenih stereotipov, kot je ta, da je vsaka ptica, ki izgine z našega ozemlja že tudi izumrla. Knjiga prinaša tako domače kot tuje, danes tako aktualne evropske poglede na varstvo ptic. Sicer pa je napisana kot priročnik in temu primerno bogato ilustrirana.

Naročila sprejema Tehniška založba Slovenije, Lepi pot 6, 1000 Ljubljana. Cena knjige je 9.996 SIT; za člane DOPPS-a velja 20% popust.

Plevelna trstnica *Acrocephalus agricola* ugotovljena tudi v Sloveniji

Occurrence of Paddyfield Warblers *Acrocephalus agricola* in Slovenia

Dare ŠERE

Med tiste vrste ptičev, ki so se v zadnjem času uvrstile na seznam ornitofavne Slovenije, sodi tudi plevelna trstnica *Acrocephalus agricola*. Ugotovljena je bila predvsem na osnovi dobrega poznavanja trstnic in drugih podobnih vrst. Temu uspehu lahko pripisujemo tudi večletno obročkanje ptičev na Ornitološki postaji Vrhnika z uporabo magnetofonskega predvajanja "nočnega efekta" (NE).

Gnezditvena razširjenost plevelne trstnice na zahodu sega od Bolgarije in delte Donave v Romuniji do Krima, obale Črnega morja ter prek osrednje Azije do Mongolije in severovzhodne Kitajske. Prezimuje na širšem območju Indije (slika 1). V svoja gnezdišča ob Črnem morju se vrne običajno konec aprila ali v začetku maja. Gnezdti prične konec maja ali v začetku junija (GLUTZ & BAUER 1991). Pognezditveno razpršenost je opaziti že sredi julija, najbolj očitna je proti koncu meseca. Glavna selitev je od avgusta do septembra. Najprej se odselijo odrasli osebki, šele nato se

selijo mladiči (CRAMP 1992).

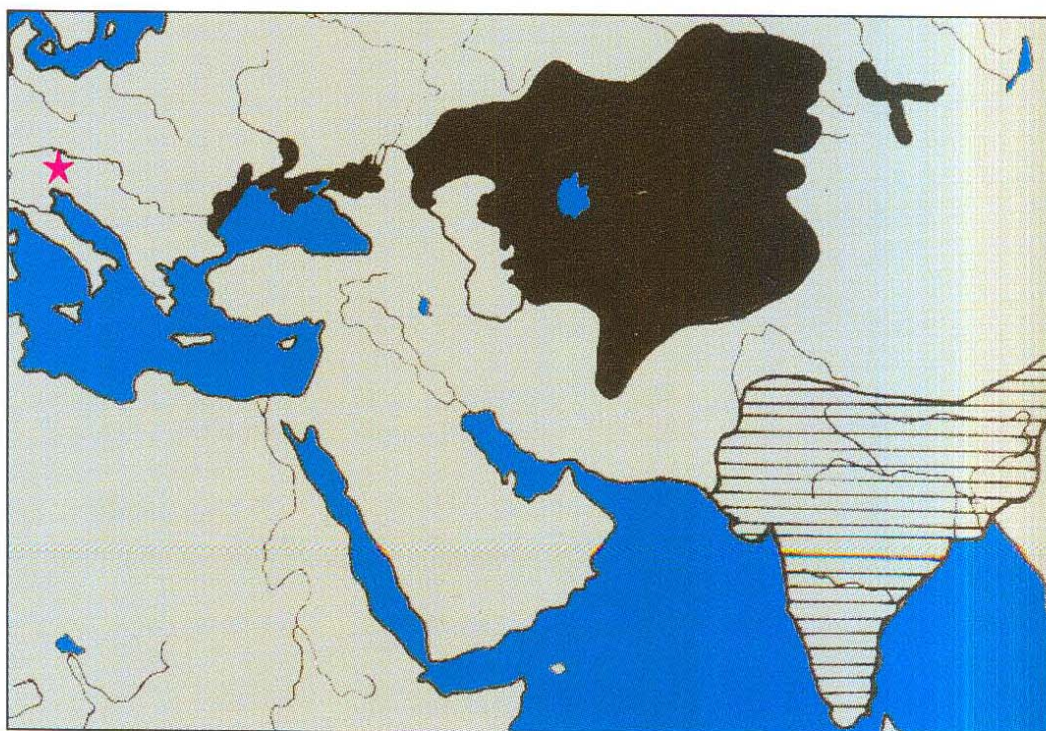
Plevelna trstnica si najraje naredi gnezdo v trstiču, običajno od 30 do 100 cm nad vodo ali tlemi. Gnezditvene navade so še najbolj podobne navadam srpične trstnice. Evropska populacija počasi narašča in naj bi štela okoli 500 000 gnezdečih parov (HAGEMELJER & BLAIR 1997).

V drugih deželah Evrope se številneje pojavlja predvsem v zadnjih letih, najpogosteje jeseni, redkeje spomladi, zelo redko pozimi. V nekaterih državah je bila ugotovljena tudi v času gnezdenja (LEWINGTON et al. 1991, MITSCHER & YOUNG 1997).

Zanimivi so podatki o plevelni trstnici iz naših sosednih držav. V Italiji je bila ugotovljena štirikrat: 19. sept. 1993, 17. dec. 1993, 12. marca 1994 in 30. avgusta 1994 (KRAVOS et al. 1997). V Avstriji je bila opažena samo enkrat: 16. avg. 1992 (LABER & RANNER 1997). Na Madžarskem je bila ugotovljena trikrat: 11. avg. 1978, 23. sept. 1992 in 21. julija 1995 (MAGYAR

Slika 1: Gnezditveni in prezimovalni areal plevelne trstnice *Acrocephalus agricola*

Fig. 1: Breeding and wintering range of Paddyfield Warbler *Acrocephalus agricola*

Slika 2: Plevelna trstnica *Acrocephalus agricola*, 17. 9. 1997, Vrhnika (D. Šere)

Fig. 2: Paddyfield Warbler *Acrocephalus agricola*, September 17th 1997, Vrhnika trapping grounds (D. Šere)

1996). Vsem tem podatkom o plevelni trstnici po Evropi je treba dodati to, da so bile v večini primerov ujete zaradi obročkanja in fotografirane v roki.

V Sloveniji je bila plevelna trstnica *A. agricola* prvič ugotovljena 29. avgusta 1992. Na Cerkniskem jezeru jo je obročkal Jože Gračner. Po nekajletnem zatišju sta jo 9. oktobra 1996 na Ornitološki postaji Vrhnika ujela Peter Grošelj in Miran Romšak. Komisija za redkosti pri DOPPS je oba podatka tudi potrdila (Sovinc 1997). V letu 1997 smo zabeležili nove tri podatke o tej zanimivi trstnici. 13. avgusta 1997 jo je pri Grmezu na Ljubljanskem barju obročkal Jože Gračner. To plevelno trstnico je Jože pripeljal na Ornitološko postajo Vrhnika, kjer je takrat delal in obročkal Iztok Vreš. Ko so bili zbrani biometrični podatki je Jože to plevelno trstnico odpeljal nazaj kjer je bila ujeta, in jo tam obročkano izpustil. Ze 17. septembra 1997 sta mi Rudi Tekavčič in Marjan Gobec sporočila, da se je na postaji spet ujela plevelna trstnica (slika 2). Z Andrejem Sovincem sva takoj odhitela na Vrhniko, kjer smo še enkrat preverili zbrane biometrične podatke. Po fotografiranju smo obročkano plevelno trstnico izpustili. Še enkrat sem moral odhiteti na Ornitološko postajo Vrhnika, ker mi je Rajko Korajžija sporočil, da se je ujela zelo majhna trstnica, verjetno plevelna. Žal sem tja prišel prepozno, saj je medtem že

poginila. Na osnovi njene teže (7,8 grama) in videza sem domneval, da je priletela že zelo izčrpana in onemogla. Omenjeni primerek plevelne trstnice sedaj hranimo v ornitološko - študijski zbirki Prirodoslovnega muzeja Slovenije.

Glavna značilnost plevelne trstnice *A. agricola* da je majhna, saj perut v dolžino meri med 53 in 62,5 mm (SVENSSON 1992) oziroma 53 do 61 mm (WILLIAMSON 1976). V vzhodni Evropi živi podvrsta *A. a. septima*, z dolžino peruti med 54 - 61 mm (CRAMP 1992) oziroma ♂: 56 - 62 mm in ♀: 54 - 60 mm (GLUTZ & BAUER 1991). Po drugih podatkih (BUB 1988) se dolžina peruti suče med 51 - 62 mm, ob tem pa isti avtor navaja, da po obarvanosti perja ni razlike med samcem in samico, razen v času gnezdenja po valilni pleši pri samici (♀) in obliki kloake pri samcu (♂). Na prvi pogled se opazi, da je za svetlo nadočesno progo temnejše perje, ki daje vtis še ene temnejše proge. Tudi velikost je zelo pomembna, saj gre za majhno trstnico s kratkim kljunom in majhnimi nogami in prsti. Robidna trstnica *A. dumetorum* je podobna odrasli močvirski trstnici v sivkasti barvi, biometrični podatki pa so običajno bližje srpični trstnici *A. scirpaceus* (BRAČKO 1997). Tako je plevelna trstnica *A. agricola* po glavi podobna odrasli bičji trstnici *A. schoenobaenus* v času jesenske selitve, po delih telesa (hrbtu in peruti) pa prvoletni (1y) srpični

Date Datum	Place Kraj	A	B	C	D	E	F	G	H	I
29.08.1992	Cerkniško jez.	4	59	-	15	-	-	3,4,5	-	J, Gračner
9. 10.1996	Vrhnika	3	58	10,9	13	10	8	3,4,5?	13	P. Grošelj
13.08.1997	Grmez,Lj. barje	4	57	9,6	15	12	-	-	-	J. Gračner
17.09.1997	Vrhnika	3	56	9,2	11	9	-	3,4,5	12	M. Gobec
21.10.1997	Vrhnika	3	59	7,8	13	10,5	7,5	3,4,5	11	R. Tekavčič R. Koradžija

Tabela 1: Pregled nekaterih podatkov o plevelnih trstnicah *Acrocephalus agricola* iz Slovenije
Table 1: Tabulated scheme of some data on Paddyfield Warblers *Acrocephalus agricola* from Slovenia

Species Vrsta	B	G	H	D	J
Močvirska trstnica <i>A. palustris</i>	64 - 76	3	17 - 22	7,5 - 12	3
Srpična trstnica <i>A. scirpaceus</i>	61 - 73	3	15 - 19	9,5 - 15	3
Robidna trstnica <i>A. dumetorum</i>	58 - 66	3,4	11,5 - 16	10,5 - 14	3 in 4
Plevelna trstnica <i>A. agricola</i>	51 - 62	3,4,5	9 - 13,5	11 - 16	3 in 4

Tabela 2: Primerjalni biometrični podatki o podobnih (zamenljivih) trstnicah *A. palustris*, *scirpaceus*, *dumetorum* in *agricola*

Table 2: Comparative biometric data on four very similar warblers, i.e. *A. palustris*, *A. scirpaceus*, *A. dumetorum* and *A. agricola*

LEGENDA

A = Euring koda 3 (prvoleten), 4 (večleten)
 B = Dolžina peruti v mm
 C = Teža v g
 D = Dolžina zajede na 2. letalnem peresu
 E = Dolžina zajede na 3. letalnem peresu
 F = Dolžina zajede na 4. letalnem peresu
 G = Posneta letalna peresa
 H = Razlika med vrhom peruti in 11. letalnim peresom
 I = Obročkovalec
 J = Najdaljše letalno pero

KEY

A = Euring codes 3 (first-year) and 4 (fullgrown)
 B = wing length in mm
 C = weight in g
 D = length of notch on 2nd primary
 E = length of notch on 3rd primary
 F = length of notch on 4th primary
 G = web notch
 H = difference between wing tip and 11th primary
 I = ringed by
 J = longest primary

trstnici *A. scirpaceus*. O teh primerjalnih podatkih še najbolj nazorno govori misel Petra Grošlja, ki mi je 9. oktobra 1996 na Vrhniki dejal: "Sedaj se je ujela silno majhna trstnica, manjša od vseh najmanjših srpičnih trstnic, kar sem jih kdaj ujel." Dogodek je zanimiv predvsem zato, ker se je ravno prejšnje dni ujelo par manjših srpičnih trstnic (perut od 61,5 - 64 mm). Na jesenski selitvi se močvirska in srpična trstnica pojavljata v Sloveniji od konca julija pa tja do konca oktobra (iz arhiva Ornitološke postaje Vrhnika (1987-1997). Vse robidne trstnice *A. dumetorum*, , do sedaj znane v Sloveniji, so bile

ugotovljene med 16. in 21. septembrom (BRAČKO 1997). Značilnost plevelne trstnice je tudi v tem, da se običajno pojavlja po Evropi od avgusta pa tja do decembra. Pri nas je bila ugotovljena 2x avgusta, 1x septembra in 2x oktobra. Primerjava vseh biometričnih podatkov med seboj podobnih in zamenljivih trstnic je bila objavljena že v 49. številki revije *Acrocephalus* in je ne bi ponavljal (SERE 1991). Ker sta si plevelna in robidna trstnica še najbolj podobni, bi bilo prav, da smo najbolj pozorni na posneta letalna peresa, dolžino zajede na drugem, tretjem in morda tudi na četrtem letalnem peresu.

Zelo pomembna in odločilna je tudi dolžina med vrhom peruti in 11. letalnim peresom. Zato je smiselno, da si ogledamo naše biometrične podatke o plevelni trstnici (tabela 1) ter tiste biometrične podatke o trstnicah *A. palustris*, *scirpaceus*, *dumetorum* in *agricola*, ki so bistveni za razlikovanje med njimi (tabela 2).

Za konec bi dodal, da je bila naša fotografija plevelne trstnice, ujete 17. septembra 1997 na Vrhniki, objavljena v znani evropski ornitološki reviji Dutch Birding (Berg 1997).

LITERATURA

VAN DEN BERG, ARNOULD B. (1997): Western Palearctic reports, Dutch Birding 19: 302 - 308.

BRAČKO, F. (1997): Robidne trstnice *Acrocephalus dumetorum* ujete na Vrhniki. *Acrocephalus* 18: 103 - 106.

BUB, H. & H. DORSCH (1988): Kennzeichen und Mauser europäischer Singvögel, 4. Teil. Die Neue Brehm-Bücherei.

CRAMP, S. (ed.) (1992): The Birds of the Western Palearctic, Vol. VI: 146-155. Oxford Univ. Press., Oxford.

GLUTZ VON BLOTZHEIM U., (1991): Handbuch der Vögel Mitteleuropas, Band 12/II, Passeriformes (3. Teil), Sylviidae, 341-352. Aula-Verlag, Wiesbaden. Hagemeijer, E J M., M J BLAIR (Editors). (1997): The EBCC Atlas of European Breeding Birds: Their Distribution and Abundance. T & A D Poyser, London.

KRAVOS, K., S. CANDOTTO., B. CIMADOR & R. PERESSIN (1997): Cattura di Cannaiola di Jerdon (*Acrocephalus agricola*) nell'Isola della Cona (Staranzano - GO). *Fauna*, 4: 131 - 132.

LABER, J., A. RANNER (1997): Nachweise seltener und bemerkenswerter Vogelarten in Österreich 1991 - 1995. 2. Bericht der Avifaunistischen Kommission von BirdLife Österreich. *Egretta* 40: 1-44.

LEWINGTON I., ALSTRM P., COLSTON P. (1991): A Field Guide to the Rare Birds of Britain and Europe. HarperCollins.

MAGYAR, G. (1996): Recent Additions to the Hungarian list. *Túzok* 1 (1): 19 - 37.

MITCHELL D., YOUNG S. (1997): Photographic Handbook of the Rare Birds of Britain and Europe. New Holland.

SOVINC, A. (1997): Redke vrste ptic v Sloveniji v letu 1995. *Acrocephalus* 18: 151 - 156.

SVENSSON, L. (1992): Identification Guide to European Passerines. (4.) Stockholm.

ŠERE, D. (1991): Robidna trstnica *Acrocephalus dumetorum* - nova vrsta ornitofavne Slovenije. *Acrocephalus* 48: 70 - 75.

WILLIAMSON, K. (1976): Identification for ringers 1. The genera *Cettia*, *Locustella*, *Acrocephalus* and *Hippolais*. Revised Editional. BTO.

POVZETEK

V obdobju 1992 do 1997 je bilo v Sloveniji ugotovljenih pet (5) plevelnih trstnic *Acrocephalus agricola*. Ujete so bile v avgustu (2x), v septembru (1x) in v oktobru (2x). Po starosti sta bila dva osebka večletna (Euring koda 4), preostali trije pa prvoletni (Euring koda 3). Večletna osebka sta bila ugotovljena v avgustu, v nasprotju s prvoletnimi osebki, ki so bili enkrat ugotovljeni v septembru in dvakrat v oktobru. Štiri (4) plevelne trstnice so bile obročkane in izpuščene, ena (1) pa je že pred obročkanjem poginila in je sedaj v zbirki Prirodoslovnega muzeja Slovenije. Prvi osebek v Sloveniji je bil ugotovljen na Cerknškem jezeru, preostale štiri smo ugotovili na Ljubljanskem barju (tri od teh na Ornitološki postaji Vrhnika). Komisija za redkosti (KRED) pri Društvu za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije je že potrdila dva podatka o plevelni trstnici. Tako je sedaj znanih pet (5) podatkov o plevelni trstnici pri nas.

SUMMARY

From 1992 to 1997, five (5) Paddyfield Warblers *Acrocephalus agricola* were recorded in Slovenia. They were caught in August (twice), September (once) and October (twice). Two individuals were fullgrown (Euring code 4), while the remaining three were still in first-year plumage (Euring code 3). The first two individuals were registered in August, in contrast to the first-year individuals, which were recorded once in September and twice in October. Four (4) Paddyfield Warblers were ringed and released, while one (1) had died prior to ringing and is now kept by the Slovene Museum of Natural History. The first individual in Slovenia was registered at Cerknško jezero, the remaining four at Ljubljansko barje (three of them at Vrhnika trapping grounds). The Rarities Committee working within the framework of the Bird Watching and Bird Study Association of Slovenia has already confirmed two data on the Paddyfield Warbler, which means that five (5) data on this bird are now at hand in Slovenia.

Dare Šere, Prirodoslovni muzej Slovenije, Prešernova 20, SI-1000 Ljubljana

Mednarodni popis ptičev na igriščih za golf - rezultati z igrišča Bled

Birds of Bled Golf Course

Janez GREGORI

UVOD

Zadnja leta se vse pogosteje postavljajo vprašanja o naravovarstveni oporečnosti golfišč, ob istovrstnem naraščanju želja po graditvi novih. Pri nas je doživel odločen odpor načrt, da bi ga gradili v ekološko občutljivem rečnem območju gradu Borl v bližini Ptuja (PLEUMAROM 1995), predvideno igrišče na samem Ptuju pa je glede na pričakovane vplive na vode in tla ocenjeno kot povsem sprejemljivo (IGNJATOVIČ 1997).

Vse večje nezadovoljstvo mnogih krajevnih skupnosti po vsem svetu zaradi nenadzorovanega širjenja golfišč je preraslo v organiziran odpor, preraslo je v Svetovno gibanje proti golfu (Global Anti-Golf Movement - GAG'M). Ustanovljeno je bilo leta 1993. Strnimo bistvene pomisleke GAG'M-a proti golfiščem (povzeto po PLEUMAROM 1995): (1) uničujejo neprecenljivo biotsko diverzitetu in kar celotne ekosisteme, in to samo zavoljo neke modne in ekstravagantne igre, (2) k degradaciji in okužbi krajevnega okolja

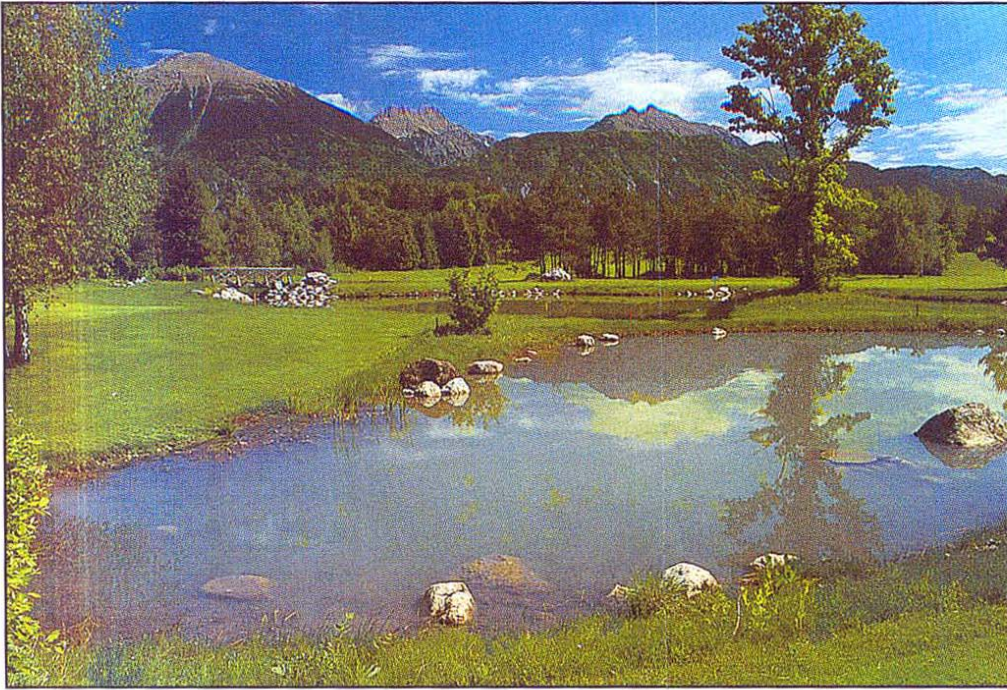
prispevajo mnoge kemikalije, med njimi umetna gnojila, pesticidi in pripomočki za strjevanje prsti, (3) veliki odmerki kemikalij, ki jih trosijo po golfiščih, utegnejo zastrupiti tako površinske vode kot podtalnico in s tem ogroziti delavce na njih, same uporabnike golfišč pa tudi bližnje prebivalstvo, živalstvo in rastlinstvo, (4) golfišča imajo pogosto tudi hude socialne posledice, obstaja močna tendenca, da se ustanavljajo dragi in ekskluzivni golfarski klubi, ki so dostopni le premožnim, vplivnim elitam in tujim turistom, (5) namen podjetnikov, ki gradijo golfišča, ni zagotoviti delo krajanom, ampak ta, da se polastijo njihove zemlje, (6) vplivi na krajevne skupnosti in njihovo kulturo so se v mnogih državah že izkazali kot pogubni, posledica pa je velik odpor krajanov do teh podjetnežev in hudi konflikti z njimi.

Po drugi strani pa zagovorniki golfišč oporekajo kritikam, na različne načine skušajo prispevati k utrditvi in priznanju

Slika: 1 Golfišče na Bledu
(J. Gregori)

Fig 1: Bled Golf Course
(J. Gregori)

Slika 2: Na igrišču je tudi umetno narejena mlaka. (J. Gregori)

Fig 2: Artificially made pool at Bled Golf Course (J. Gregori)

okoljevarstvene naravnosti golfa. Tak namen ima tudi priročnik *Predani zelenemu priročniku za golfišča* (The committed to Green handbook for golf courses), ki ga je izdala Ekološka enota Evropske golfarske zveze, gradivo zanj pa je zbral David STUBBS (1997). V njem je med drugim pregledno predstavljeno, kakšna dejavnost je golf in kakšne so koristi, ki jih prinaša okolju. Povzemimo nekatere misli: (1) ker golfišča zagotavljajo razmere za ohranjanje različnih habitatov ter s tem flore in favne, lahko pomembno prispevajo k ohranjanju ogroženih vrst in biotske raznovrstnosti, (2) mnoga golfišča, predvsem starejša, vključujejo dele tradicionalne krajine in naravnih predelov, zato prispevajo k ohranjanju krajine in kulturne dediščine, (3) nova igrišča so namočena, oblikovana in zgrajena po načelih prijaznosti do okolja in trajnostnega razvoja, (4) predani zelenemu posvečajo veliko pozornosti ohranjanju vodnih virov, obvladovanju onesnaževanja in varčevanju z energijo, (5) velik poudarek je posvečen okoljski vzgoji in s tem okoljevarstvenemu ozaveščanju čim širšega kroga ljudi.

Zagovorniki golfa se lotevajo tudi čisto določenih dejanj. Eden njih je tudi Ryderjev pokal za ptice, ki je potekal maja lani (PICHLER 1997). Konec leta 1996 se je zbrala Evropska golfarska zveza na redni letni skupščini, kjer je bila sprejeta zamisel o

izvedbi neke vrste tekmovanja v štetju ptičjih vrst na golfiščih, ki naj bi potekalo med Združenimi državami Amerike in Evropo. Njena organizatorja, Ekološka enota Evropske golfarske zveze in ameriška Audubon International v sodelovanju z dvema nevladnima organizacijama (BirdLife International v Evropi in Wildlife Link Committee v ZDA) sta tekmovanje poimenovala Birdwatching Ryder Cup. Izbranih je bilo 12 golfišč v ZDA in 12 v Evropi, med njimi igrišče na Bledu. Domejneno je bilo, da se na vsakem izmed izbranih igrišč napravi popis ptičev na isti dan, to je 21. maja 1997, od polnoči do polnoči. Popis naj zajema vse ptice, ugotovljene na igrišču ali v neposredni bližini. Popisovalec se lahko zadržuje samo v okviru igrišča, uporablja pa lahko daljnogled do 10-kratne povečave. Naslednji dan do 12. ure je treba vse podatke poslati koordinatorju. Ker je raznovrstnost ptičev v ZDA večja kot v Evropi, je bilo dogovorjeno, da je pet ptičjih vrst v Evropi enakovredno osmim v ZDA.

Povabilu, da opravi popis ptičev na blejskem golfišču, sem se z veseljem odzval. Predhodno sem si v družbi dobrih poznavalcev igrišča in organizatorjev popisa ogledal celoten predel, kjer bo potekal popis.

OPIS PREDELA

Igrišče na Bledu pokriva okoli 100 ha, leži na približno 500 m n.m., na aluvialni terasi ob Savi. Prvotna združba, ki porašča zgornji del terase, je gozd belega gabra in črnega teloha (*Helleborus nigri* - *Carpinetum betuli*). Pobočje proti Savi je bolj termofilno, gozdna združba je gozd bukve in črnega gabra (*Ostryo-Fagetum*), vendar so ga v preteklosti zasajali z rdečim borom (M. ZUPANČIČ, ustno).

Golfišče je bilo zgrajeno že pred drugo

svetovno vojno. Obkrožajo ga območja, poraščena predvsem z različnim grmovjem in drevjem. Med posameznimi igralnimi polji opazimo neobdelovane travne površine s samotnimi drevesi in grmi, skupine dreves in grmovja ali pa nepretrgane gozdne pasove. Vrstna sestava drevja in grmovja je zelo pestra, skoraj brez izjeme so zastopane naše avtohtone vrste: hrast, bor, breza, topol, javor, bukev, smreka, macesen, vrba, gaber, črni gaber, jerebika, mokovec, brest, robinija, češnja, trepetlika, leska, glog, koste-

vrsta species	jutranji popis morning survey		večerni popis evening survey	
	n	f%	n	f%
<i>Phyll. collybita</i> - vrbja listnica	17	85	6	30
<i>Fringilla coelebs</i> - ščinkavec	17	85	5	25
<i>Turdus merula</i> - kos	16	80	19	95
<i>Sylvia atricapilla</i> - črnoglavka	14	70	8	40
<i>Parus major</i> - velika sinica	7	35	1	5
<i>Corvus c. cornix</i> - siva vrana	6	30	5	25
<i>Anthus trivialis</i> - drevesna cipa	5	25	1	5
<i>Emberiza citrinella</i> - rumeni strnad	5	25	2	10
<i>Carduelis carduelis</i> - lišček	4	20		
<i>Motacilla alba</i> - bela pastirica	3	15	1	5
<i>Chloris chloris</i> - zelenec	3	15	1	5
<i>Oriolus oriolus</i> - kobilar	3	15	1	5
<i>Lanius collurio</i> - rjavi srakoper	3	15	1	5
<i>Pica pica</i> - sraka	3	15		
<i>Turdus philomelos</i> - cikovt	3	15	3	15
<i>Erithacus rubecula</i> - taščica	3	15	8	40
<i>Sturnus vulgaris</i> - škorec	3	15	1	5
<i>Picus viridis</i> - zelena žolna	2	10		
<i>Parus ater</i> - menišček	2	10	1	5
<i>Falco tinnunculus</i> - navadna postovka	1	5		
<i>Buteo buteo</i> - kanja	1	5		
<i>Dendrocopos major</i> - veliki detel	1	5		
<i>Sitta europaea</i> - brglez	1	5	1	5
<i>Parus cristatus</i> - čopasta sinica	1	5		
<i>Garrulus glandarius</i> - šoja 1 5				
<i>Regulus regulus</i> - rumenoglavki kraljiček	1	5		
<i>Saxicola torquata</i> - prosnik	1	5		
<i>Turdus pilaris</i> - brinovka	1	5		
<i>Muscicapa striata</i> - sivi muhar	1	5		
<i>Serinus serinus</i> - grilček	1	5		
<i>Coccothr. coccothr.</i> - dlesk	1	5		
<i>Turdus viscivorus</i> - carar			3	15
<i>Sylvia communis</i> - rjava penica			1	5
<i>Coloeus monedula</i> - kavka			1	5

Tabela 1: Jutranji (od 6.40 do 9.15) in večerni (od 18.00 do 21.15) popis v točki, 21.5.1997 (N = 2 x 20), v polmeru 100 m (r = 100 m) (n = število točk od 20., v katerih je bila ugotovljena določena vrsta)

Table 1: Morning (6.40 to 9.15) and evening point surveys, May 21st 1997 (N = 2 x 20), within a radius of 100 metres (R = 100 m)

ničevje itd. Grmovna in zeliščna podrast sta večinoma dobro razviti. Na golfišču so pred tremi leti namestili večje število gnezdilnic.

Na igrišču je bilo narejeno manjše jezerce, ob severnem robu pa je vsega nekaj kvadratnih metrov velik za-močvirjen del, zaraščen z rastlinami, značilnimi za močvirje. Oba predela za ptiče (še) nimata večjega pomena.

METODA

Da bi podatke lahko tudi kvantificiral, sem se odločil za popis v točki. Izbral sem 20 naključnih točk, ki so bile oddaljene med seboj najmanj 200 m, bile pa so vedno na robu igralnega polja. Zapisoval sem vse osebkke v polkrogu okoli 100 m, ločeno pa še osebkke na večji razdalji. Jutranji popis sem opravil med 6.40 in 9.15, večerni pa med 18.00 in 21.15, ko sem popisal prav tako 20 točk na robu igralnih polj. Preostali čas sem zbiral avifavnistične podatke.

REZULTATI

Po nočnem dežju se je proti jutru razvedrilo. Dan je bil pretežno jasen, miren in razmeroma topel, razmere optimalne za popis.

Rezultati jutranjega in večernega popisa v točki so podani v tabeli 1.

Ob jutranjem popisu sem v razdalji nad 100 m registriral še kukavico *Cuculus*

canorus in cararja *Turdus viscivorus*, ob večernem pa kukavico *Cuculus canorus* in zeleno žolno *Picus viridis*.

Vrste, registrirane zunaj časa popisovanja v točki, so: siva čaplja *Ardea cinerea* (1, prelet), raca mlakarica *Anas platyrhynchos* (3, prelet), črni škarnik *Milvus migrans* (prelet zjutraj), skobec *Accipiter nisus* (prelet, zasledovala ga je bela pastirica), lesna sova *Strix aluco* (oglašala proti jutru), mestna lastovka *Delichon urbica*, kmečka lastovka *Hirundo rustica*, šmarnica *Phoenicurus ochruros*, močviriska trstnica *Acrocephalus palustris* (pela v gosti z grmovjem in visokimi zelišči zaraščenem predelu v severovzhodnem delu) in plavček *Parus caeruleus* (krmil mladiče v gnezdilnici).

V predstavitvi rezultatov popisa (GREGORI 1997) omenjam 44 ugotovljenih vrst ptičev, iste rezultate sem poslal tudi koordinatorju popisa. Naknadno sem ugotovil, da sem eno vrsto (kanja *Buteo buteo*) v beležnici prezrl in sem tako dejansko popisal 45 vrst.

Zanimiv je pogled v analizo rezultatov preštevanja ptičev 21. maja 1997, ki ga je objavila Evropska golfarska zveza, Ekološka enota (tabela 2).

Vsega skupaj je bilo na golfiščih Evrope ugotovljenih 217 vrst, kar je dalo, preračunano zaradi že uvodoma omenjene večje pestrosti ptičev v Ameriki, 347 vrst. Povprečno je bilo ugotovljenih 64 vrst na igrišče. V Ameriki so na golfiščih ugotovili 239 različnih vrst ptičev.

Država Country	Golfišče Golf course	Popisovalec Observer	Št. vrst No. species
1 Španija	Valderrama Golf Club	Martin Jacoby	48
2 Španija	Club de Golf Ulzama	Antonio Rodriguez Arbeloa	101
3 Škotska	St Andrews Links Trust	Les Hatton	54
4 Švica	Golf Club du Domaine Imperial	Wendy Strahm	61
5 Švedska	Falsterbo Golfklubb	Björn Malhagen	94
6 Slovenija	Golf igrišče Bled	Janez Gregori	44
7 Madžarska	Hensce National Golf Club	Kallay Gyorgy	63
8 Madžarska	Birdland Golf Club	Tibor Kelemen	63
9 Portugalska	San Lorenzo Golf Club	Nuno Grade	67
10 Francija	Golf des Fontenelles	Théophile You	39
11 Nemčija	Stuttgarter Golf Club	Michael Schmolz	58
12 Finska	Sarfvik Golfklubi	Jan Södersved	75

Tabela 2: Rezultati popisa ptičev na evropskih golfiščih 21. maja 1997

Table 2: Results of bird surveys carried out on May 21st 1997 at various European golf courses

RAZPRAVA

Dobljene številke o ptičjih vrstah na golfiščih širom po Evropi so pravzaprav presenetljive. V analizi Evropske golfarske zveze je malo rečenega o pestrosti habitatov na posameznih igriščih. Ugotavlja, da so vrstno najbolj revni predeli omejeni bolj ali manj na srednjo Evropo, igrišča z največjim številom vrst pa so na robu Evrope: na Iberskem polotoku, v Skandinaviji in v vzhodni Evropi. San Lorenzo, St Andrews, Falsterbo in Sarfvik ležijo na obrežjih, zato je tu veliko število plojkokljunov, pobrežnikov in drugih vodnih ptičev. Na nekaterih igriščih so ugotovili izjemno število ujed, predvsem v Ulzami ob vznožju Pirenejev.

Dejstvo je, da je bil popis opravljen v času, ko so še mnoge ptičje vrste na spomladanski selitvi, predvsem vrste, vezane na mokrišča, pa tudi nekatere ujede. Zato je ugotovljeno tako visoko število vrst prav na igriščih, kamor priletajo omenjene skupine ptičev. V analizi ni podatka o velikosti posameznih igrišč, kar je lahko ključnega pomena za število vrst, ki tam živijo.

V enodnevnem popisu ptičev na golfišču Bled je bilo ugotovljenih 45 vrst. Iz tabele 1 je razvidno, da so bile ob jutranjem popisu najbolj pogoste vrste vrbja listnica, ščinkavec, kos in črnoglavka, sledijo jim velika sinica, siva vrana, drevesna cipa in rumeni strnad. Ob večernem popisu je bilo pričakovati, da bodo prevladovali vrste, ki so aktivne v tem času, in da bodo izpadle vrste, ki se tedaj ne oglašajo več. Stopnja frekvence je v večernem popisu povečana pri kosu in taščici, v večji meri se na večer eksponira carar, seznam ugotovljenih vrst sta dopolnili rjava penica in kavka. Med vrstami, ki so na igrišču najbolj opazne, prednjači kos.

Predel, kjer je danes golfišče, sta prvotno poraščali dve gozdni združbi, na zgornjem delu terase gozd belega gabra in črnega teloha, na pobočjih pa gozd bukve in črnega gabra. Obe združbi sta delno degradirani, kar je posledica izkoriščanja, vendar je opazna velika vrstna pestrost, tako v drevesnem kot v grmovnem sloju. Razen s severa igrišče oklepa

gozd in se v pasovih zajeda med igralna polja. Ves preostali del igrišča pa je drugotne narave - travniki, grmišče in seveda igralna polja. S takim zajedanjem travnatih površin v gozd se je izredno povečal gozdni rob, kar daje prednost vrstam, vezanim nanj.

Na košenih površinah so, poleg sivih vran, srak, belih pastirc in škorcev, iskali hrano tudi vsi štirje predstavniki drozgov: kos, cikovt, carar in brinovka. Košene površine pomenijo pomembno prehranjevalno nišo za številne vrste, med katerimi, kot že omenjeno, po številu prednjači kos.

Dobro so zastopane vrste, ki gnezdiijo v duplih. Nekaj dupel verjetno naredita zelena žolna in veliki detel, številnim duplarjem pa dajejo možnosti za gnezdenje gnezdilnice, ki so jih na igrišču namestili pred štirimi leti.

Kritike, ki letijo na račun naravovarstvene naravnosti golfišč, je treba utemeljevati. Vplive različnih rekreacijskih dejavnosti na ptiče je vsestransko osvetlil LIDDLE (1997). Razlikuje 3 tipe motenj: 1. tip motnje je, ko je žival tako rekoč v fizičnem stiku z rekreativci, 2. tip motnje je, ko prihaja do sprememb habitata (pota, igrišča, čiščenje prvotne vegetacije, stavbe, tudi obilica hrane itd.), 3. tip motenj pa je neposredni in uničujoči stik z živalmi (npr. lov, ribolov), ki pa ne sodi v okvir našega razmišljanja. Za 1. tip motenj raziskovalci ugotavljajo, da je pač odvisen od "sramežljivosti" ali krotkosti ptičev. Navadijo se na človeka in njihova tolerančna razdalja se v suburbanih predelih zmanjša v primerjavi z ruralnimi. Navadno manjše vrste dovolijo, da se jim bolj približamo (npr. sinice), kot to dovolijo večje (npr. vrane). Toleranca je odvisna tudi od izkušenj, ki jih imajo ptiči (npr. preganjanje). Raziskovalci so ugotovili korelacijo med gostoto ptičjih populacij in rekreacijsko intenzivnostjo. Za navzočnost človeka so, npr. na Nizozemskem, občutljive predvsem razne ujede in sove (kanja *Buteo buteo*, skobec *Accipiter nisus*, škrjančar *Falco subbuteo*, navadna postovka *Falco tinnunculus*, lesna sova *Strix aluco* in mala uharica *Asio otus*), na gnezdenju so jih našli samo v predelih, ki niso bili odprti za javnost (SARIS 1976, v: LIDDLE 1997: 422).

O 2. tipu motenj na rekreacijskih površinah je bilo narejenih malo raziskav. Po zgoraj citiranem viru lahko naredimo zaključek, da ima pozitivni učinek na vrste, vezane na rob, in da tolerira bližino človeka, medtem ko ima negativni učinek na nekatere gozdne vrste. Z manjšim sekanjem drevja (tudi požiganjem) se povečuje pestrost rastlinja, posledično pa tudi pestrost ptičjih vrst.

V primeru graditve golfišča na Bledu gre za fragmentacijo gozdnega habitata, kar vpliva na vrste, ki potrebujejo za svoj obstoj velike strnjene gozdne površine. Vendar je lokacija omenjenega igrišča na takem mestu, da bi šele raziskave avifavne na širšem območju pokazale, ali je tam kakšna vrsta, ki jo je fragmentacija prizadela. Po drugi strani pa se je s fragmentacijo izredno povečal obseg gozdnega roba, kar povzroča že omenjeno favoriziranje vrst, ki so vezane na ta habitat.

ZAKLJUČKI

Predstavljene so kritike naravovarstvene naravnosti golfišč in ugovori nanje.

21. maja 1997 je potekal Ryderjev pokal za ptice, in to istočasno na dvanajstih golfiščih v Evropi in dvanajstih v Ameriki.

V enodnevnem popisu ptičev (21.5.1997) na dvanajstih golfiščih po Evropi se je število na posameznih igriščih ugotovljenih vrst ptičev gibalo med 39 in 101.

Golfišča z največjim številom vrst so bila verjetno narejena na mestih, ki so bila že prvotno zelo pomembna za ptice.

Število vrst ptičev je odvisno od velikosti igrišč in raznovrstnosti tamkajšnjih habitatov, kar je bilo v analizi rezultatov popisa, ki jo je naredila Evropska golfarska zveza, slabo poudarjeno.

Na golfišču Bled, ki obsega okoli 100 ha, so drugotne travnate površine z igralnimi polji, nekaj grmovja in gozd, ki v veliki meri obdaja igrišče in njegovi ostanki segajo v pasovih med posamezna igralna polja, kar močno povečuje obseg gozdnega roba.

V popisu, ki je potekal v okviru Ryderjevega pokala na golfišču Bled, je bilo ugotovljenih 45 vrst ptičev.

Frekvenca nekaterih vrst ptičev je izredno visoka (glej tabelo 1), prednjačijo kos, ščinkavec, črnoglavka in vrbja listnica.

Dejavnosti na golfišču favorizirajo tiste vrste ptičev, ki so tolerantne do ljudi, in tiste, ki so vezane na gozdni rob.

Igralna polja so pomembna prehranjevalna niša za nekatere vrste, predvsem vrane, srake, škorce in predstavnike rodu drozgov.

Glede narave obiskovalcev golfišč lahko sklepamo, da je njihova neposredna dejavnost omejena samo na igralna polja in je varnost znotraj igrišča ptičem popolnoma zagotovljena.

Ker upravljavci golfišča lahko veliko prispevajo k čim boljšemu sožitju ljudi in živali, je zelo pomembna njihova okoljevarstvena ozaveščenost.

Podrobnejšo sliko o vplivu blejskega golfišča na ptice, predvsem kako negativno vpliva na ptice fragmentacija habitatov na golfišču, bi lahko dobili šele po primerjalnih ekoloških raziskavah na širšem območju.

LITERATURA

GREGORI, J. (1997): Golf igrišče je tudi življenjski prostor ptičev. *Golf* 3 (2): 68.

IGNJATOVIČ, D. (1997): Poročilo o vplivih izgradnje igrišča za golf na Ptuj. V: Mlakar A. & B. Mlakar (edit): *Presoja vplivov na okolje kot načrtovalsko orodje za varstvo okolja*. Zbornik 4. letnega strokovnega srečanja Društva krajinskih arhitektov Slovenije, december 1997.

LIDDLE, M. (1997): *Recreation Ecology*. Chapman & Hall, pp. 639.

PICHLER, D. (1997): Ryderjev pokal za ptice. *Golf* 3 (2): 68-69.

PLEUMAROM, A. (1995): *Dokumenti: Načrtovana graditev igrišča za golf pri gradu Borl ob Dravi*. *Acrocephalus* 16(68-70): 87-90.

STUBBS, D. (compil.) (1997): *The committed to Green handbook for golf courses*. European Golf Association, Ecology Unit.

POVZETEK

Glede na zastavljena vprašanja o naravovarstveni oporečnosti golfišč in is-

točasnem naraščanju želja po graditvi novih povzemamo argumente, ki jih ima proti igriščem Svetovno gibanje proti golfu (Global Anti-Golf Movement - GAGM), in tiste, ki jih ima v zagovor igrišč Ekološka enota Evropske golfarske zveze.

V okviru Ryderjevega pokala za ptice je bil 21. maja 1997 istočasni popis ptičev na 12 golfiščih v Evropi in 12 v Ameriki. Na posameznih evropskih igriščih so ugotovili od 39 do 101 vrsto, ki so skupaj pripadale 217 vrstam, v Ameriki pa je bilo ugotovljenih 239 različnih vrst ptičev.

Popis ptičev je bil pri nas opravljen na golfišču Bled. Veliko je okoli 100 ha, zgrajeno pa je bilo že pred 2. svetovno vojno. S treh strani ga obdaja delno degradirani gozd, igralna polja obdajajo travniki z redkim grmičjem ali posameznimi drevesi, ponekod pa segajo med polja pasovi ostanka gozda. Pasovi gozda močno povečujejo obseg gozdnega roba, kar daje prednost vrstam ptičev, ki so vezane nanj.

Da bi dobili tudi relativne kvantitativne podatke o posameznih vrstah, je bil popis opravljen tudi po metodi štetja v točki. Izbranih je bilo 20 naključnih točk, ki so bile vse na meji igralnega polja, oddaljene med seboj najmanj 200 m, popis pa je trajal 5 minut. Popis je bil opravljen v jutranjih in večernih urah. Frekvenca posameznih vrst je razvidna iz tabele 1. Ugotavljamo, da so igralna polja za nekatere vrste (vrane, srake, škorce in predstavnike rodu drozgov) pomembna prehranjevalna niša.

Natančnejši odgovor o vplivu golfišča na populacije ptičev, predvsem glede fragmentacije habitatov, bi bil možen šele po natančnejših ekoloških študijah širšega območja.

SUMMARY

In view of the questions raised in respect of the conservationist reproachability of golf courses and a wish to build new ones at the same time, the author recapitulates the argumentations held against golf courses by the Global Anti-Golf Movement (GAGM) as well as the argumentations expressed in favour of

such courses by the Ecological Unit of the European Golf Association.

The advocates of golf engaged in a very specific action indeed. Namely, the so-called Birdwatching Ryder Cup was held simultaneously on May 21 1997 at twelve golf courses in Europe and twelve in the USA. At separate golf courses, from 39 to 101 bird species were established (in total belonging to 217 species), while in America the observers managed to establish 239 species.

In Slovenia, the survey was carried out at Bled Golf Course. It covers some 100 ha and was built already before World War II. From three sides it is enclosed by partially degraded woodland. Separate parts of the course are surrounded by meadows with scarce shrubbery or isolated trees, while at places they are indented by woodland remains. The diversity of habitats is rather poor. The forest strips have increased the extent of the forest edge, which favours the birds closely associated with it.

In order to obtain the relative quantitative data as well, the survey was carried out also according to the point count method. 20 points were selected at random, all on the border of the course and at a distance of at least 200 m. The survey was carried out in the morning and evening hours. 45 species were established, and with the exception of 3 of them (Grey Heron, Barn Swallow and Eurasian Jackdaw), all have the necessary conditions to breed there. The author has also established that for some species (Hooded Crow, Magpie, Common Starling and Thrushes) the course is an important feeding niche.

A more accurate answer about the impact of the Golf Course on the population of birds, particularly regarding the fragmentation of habitats, would be possible only after a more exact and thorough ecological study of a wider area of this golf course.

Janez Gregori, Prirodoslovni muzej Slovenije, Prešernova 20, Ljubljana

Pojavljanje planinskega orla *Aquila chrysaetos* na Pohorju

Occurrence of the Golden Eagle *Aquila chrysaetos* in the Pohorje mountains

Franc BRAČKO

V zadnjih dneh januarja 1997 je Radio Slovenija poročal o nenavadnem dogodku: na Ribniškem Pohorju so lovci opazili redkega planinskega orla! Dne 1. 2. je novico priobčil tudi mariborski dnevnik Večer. Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Maribor, je 30. 1. na DOPPS naslovil uradni dopis s podatki o opazovanju planinskega orla v lovsko gojitvenem lovišču Pohorje - revir Hudi kot, kjer se je z njim srečal lovski čuvaj Maks Turner, ki je dogodek tudi podrobno opisal v priloženem poročilu. Na osnovi prejetih podatkov se postavlja dvoje vprašanj: ali planinski orel na Pohorju gnezdi in ali je res tako redek obiskovalec Pohorja, kot je bilo slišati iz senzacionalno obarvanih poročil že omenjenih medijev?

O gnezdenju planinskega orla na Pohorju v zadnjih sto letih v ornitološki literaturi ni oprijemljivih podatkov, ki bi kazali na gnezditve ali verjetnost gnezditve. Da je nekoč redno gnezdil na Pohorju, poroča SEIDENSACHER (1858, 1864). Gnezdo je bilo najdeno na visoki jelki v hribih nad Vitanjem (verjetno v letih 1850 - 1860). Ko sta bila zatem oba mladiča pobrana iz gnezda in eden od njunih staršev ubit, je planinski orel to območje zapustil. Verjetno je bil celo eden izmed zadnjih parov, ki so gnezdili na Pohorju. Tako je tudi na Pohorju planinskega orla doletela žalostna usoda: človek ga je tako kot druge velike plenilce egoistično in nerazumno iztrebil. REISER (1925), ki je ptičji svet Pohorja odlično poznal, dobrih šestdeset let kasneje planinskega orla za Pohorje ne omenja, kar pomeni, da je bil v tistem času že popolnoma iztrebljen. O tem, da so orli nekdanj živeli na Pohorju, spominja le še ime vrha Orlica pri Ribnici.

Na osnovi podatkov Ornitološkega atlasa Slovenije planinski orel na Pohorju ne gnezdi. V Sloveniji planinski orel gnezdi

v pečevju, najraje v previsnih stenah. Gnezda na drevju so izjemno redka (GEISTER 1995). Na Pohorju tudi ni večjega skalovja in previsnih sten, zato bi moral orel gnezdit na drevju, kar pa je veliko težje odkriti. V naši severni sosesčini planinski orel gnezdi v večini primerov na skalnih policah (DVORAK et al. 1993). HABLE (1986) za predel štajerske občine Mariahof pravi, da je na tem območju število orlovskih gnezd na drevju in skalnih policah enako. Gnezda na drevju pa so običajno blizu dolin, saj orel lažje prenaša plen navzdol kot pa navzgor.

Novejši podatki o planinskem orlu na Pohorju temeljijo na opazovanju posameznih odraslih osebkov (sodeč po perju) prek celega leta, torej tudi v gnezditvenem obdobju. Opazovani pa so bili tudi mladostni oz. spolno nezreli osebki. Na osnovi obstoječih podatkov bi lahko sklepali, da na Pohorju orel gnezdi. Toda upoštevajoč gnezditveno biologijo planinskega orla, velik življenjski prostor in klateštvo spolno nezrelih osebkov je vsako nekritično obravnavanje podatkov lahko zmotno. Za nedvomno gnezditve bi morali odkriti gnezdo, opaziti svatovanje, prenašanje plena ipd. Tako gnezdenju v prid temelječih opažanj, ki bi nedvomno potrjevali gnezditve, na Pohorju kljub temu nimamo. Verjetno se pojavljajo osebki, ki gnezdi v Kamniško - Savinjskih Alpah, morda tudi v Karavankah, in spolno nezreli osebki. Iz Gornje Savinjske doline, na primer, CERAR (1986) poroča, da planinski orel vsako leto gnezdi v previsnih stenah Tera. V hribih nad Savinjsko dolino je 6. 6. 1996 v zraku opazoval par orlov VOGRIN (1996). Dne 1. 8. 1994 je bil orel opazovan na Uršlji gori (VOGRIN 1995a). Po informacijah lovcev iz Črne na Koroškem (Matjaž Jež ustno) ga redno videvajo tudi na bližnji Peci.

M. Turner v svojem pisnem poročilu omenja, da je planinskega orla na Pohorju prvič videl leta 1980 ali leto prej. Leta 1983 je našel več obžrtih mladičev smjadi in v bližini tudi orlovo pero, kar potrjuje, da se je orel prehranjeval na območju gojitvenega lovišča Hudi kot, Jezerski vrh in pod Siklerico. Večkrat ga je videl tudi v

naslednjih letih. Zanimivo, da so bili skoraj vsi kadavri plena najdeni ob gozdnih cestah, ki po vsej verjetnosti orlu omogočajo boljši pregled, nemoten let in lov plena, na pretežno gozdnatem območju Pohorja. Tudi na območju Klopnega vrha je bilo v zadnjih zimah najdenih več ostankov in sledov uplenjenih divjih

Opazovanja planinskega orla na Pohorju v zadnjih dvajsetih letih:

16.	5.	1980	Črni vrh (1543 m n.m.), 1 os. (M. Turner pisno)	
		1983	Hudi kot (1018 m n.m.), sledovi prehranjevanja (M. Turner pisno)	
10.	7.	1984	Mala Kopa (1542 m n.m.), 1 odrasel os. (SERE 1984)	
17.	8.	1986	Stolp, Mariborsko Pohorje (1147 m n. m.), 1 mladostni os. (BIBIČ 1986)	
	5.	7.	1990	Osankarica (1344 m n.m.), 1 os. (VOGRIN 1991)
14.	8.	1991	Štuhcev dom (1100 m n.m.), 1 odrasel os. (VOGRIN 1992)	
	6.	7.	1994	Črno jezero (1193 m n. m.), 1 odrasel os. (VOGRIN 1995)
20.	6.	1995	Lovrenška jezera (1500 m n. m.), 1 odrasel os. (M. Vogrin pisno)	
26.	12.	1996	Klopni vrh (1340 m n.m.), 1 os. ob ustreljenem gamsu (M. Turner pisno)	
	6.	1.	1997	Klopni vrh (1340 m n.m.), 1 os. opazil Ivan Švajger (M. Turner pisno)

petelinov in ruševcev. Dne 6. 1. 1997 pa je orel zasledoval trop gamsov (I. Švajger). Zanimivo in nenavadno je opazovanje mladostnega planinskega orla dne 4. 5. 1995 na akumulaciji Medvedce, nedaleč od vznožja Pohorja (JANŽEKOVIČ 1995). Kot kaže, so ga privabile poginule ribe, ki so zaostale po izlovu in praznjenju ribogojnice. 4. 3. 1989 je bil 1 os. opazovan tudi v neposredni bližini Slovenj Gradca (Gorazd Mlakar ustno).

Novejša opazovanja lovcev kažejo, da se planinski orel na Pohorju pogosto pojavlja tudi pozimi. Verjetno pa kakšen celo redno prezimuje, kar dopolnjuje podatke Zimskega ornitološkega atlasa Slovenije (SOVINC 1994), ko pri popisih v decembru in januarju 1979/80 - 1992/93 na Pohorju ni bil opažen. Zadnja zimska opazovanja so tudi eden redkih podatkov o prezimovanju planinskega orla zunaj "ožjega" gnezditvenega teritorija, če upoštevamo, da na Pohorju ne gnezdi.

V prihodnje bomo morali več pozornosti posvetiti opazovanju in redno spremljati vse pogostejše pojavljanje planinskega orla na Pohorju. Veliko podatkov o času pojavljanja, lokaliteti, številu, vedenju in starosti osebkov lahko prispevajo prav lovci in gozdarji, ki so na terenu tako rekoč vsak dan. Posebno pozornost bi morali nameniti odraslim osebkom v času gnezditve (par s svatovanjem prične že januarja) in tudi velikim gnezdom na drevju. Predlagam, da v skladu z veljavno zakonodajo gozdarji iz sečnje dosledno izločajo drevesa z gnezdi ujed, ki so značilno velika in opazna. V primeru odkritja gnezda planinskega orla bi morali iz sečnje nemudo-

ma izločiti večje gozdno območje in dosledno upoštevati naravovarstveno načelo varovanja redkih vrst. Natančna lokacija gnezda pa mora za širšo javnost ostati skrivnost. Tako nas bo nekega dne morda vendarle razveselila novica, da po sto petdesetih letih preganjanja planinski orel ponovno gnezdi na Pohorju.

ZAHVALA

Gospodu Martinu Krajncu z Zavoda za gozdove Slovenije, Območna enota Maribor, se najlepše zahvaljujem za dragocene podatke o planinskem orlu na Pohorju. Za posredovane podatke se zahvaljujem tudi gospodu Matjažu Ježu in kolegoma Milanu Vogrinu in Gorazdu Mlakarju.

LITERATURA

BIBIČ, A. (1986): Planinski orel *Aquila chrysaetus*. *Acrocephalus* 7 (30): 59.

CERAR, M. (1986): Poročilo iz Gornje Savinjske doline. *Acrocephalus* 7 (29): 33-34.

DVORAK, M., A. RANNER & H. M. BERG (1993): Atlas der Brutvögel Österreich. Wien, 522 pp.

GEISTER, I. (1995): Ornitološki atlas Slovenije. DZS, Ljubljana.

HABLE, E. (1986): Ornithologische Beobachtungen in den Jahren 1982 bis 1985, vorwiegend im Gebiet der Forschungssättle "P. Blasius HANF" am Futner-teich, Gemeinde Mariahof, Steiermark (Aves). *Mitt. Abt. Zool. Landesmus. Joanneum*, Heft 38: 1-28. Graz.

JANŽEKovič, F. (1995): Planinski orel *Aquila chrysaetus*. *Acrocephalus* 16 (71): 126.

REISER, O. (1925): Die Vögel von Marburg an der Draa. Graz.

SEIDENSACHER, E. (1858): Die Vögel der Steiermark. *Naumannia* 8:466-490. Dessau.

SEIDENSACHER, E. (1864): Die Vögel von Cilli. *Mitt. naturwiss. Ver. Steiermark.* 2:57-90.

SOVINČ, A. (1994): Zimski ornitološki atlas Slovenije. Tehniška založba Slovenije, Ljubljana.

SERE, D. (1984): Planinski orel *Aquila chrysaetus*. *Acrocephalus* 5 (21): 44.

VOGRIN, M. (1991): II. Ornitološke raziskave. pp. 38-46. V: STAJNBAHER, S. (ed.): Mladinski raziskovalni tabor Šmartno '90. ZOTKS Gibanje znanost mladini. Ljubljana.

VOGRIN, M. (1992): Planinski orel *Aquila chrysaetus*. *Acrocephalus* 13 (55): 187.

VOGRIN, M. (1995): Ornitološke raziskave na Pohorju. pp. 53-62. V: STAJNBAHER, S. (ed.): Mladinski raziskovalni tabor Šmartno '94. ZOTKS Gibanje znanost mladini. Ljubljana.

VOGRIN, M. (1995a): Poročilo ornitološke skupine. pp. 73-82. V: BEDJANIČ, M. (ed.): Tabor študentov biologije. ZOTKS Gibanje znanost mladini. Ljubljana.

VOGRIN, M. (1996): Planinski orel *Aquila chrysaetus*. *Acrocephalus* 17 (74): 32.

POVZETEK

Zadnjih sto let s Pohorja (1543 m n.m.) ni podatkov o gnezdenju planinskega orla. Po letu 1980 je z zahodnega dela Pohorja vedno več poročil o pojavljanju posameznih odraslih in mladostnih osebkov. Na območju lovsko gojitvenega lovišča Hudi kot in Jezerski vrh so lovci v zadnjih letih opazili več osebkov in tudi sledov o prehranjevanju planinskega orla. Kadavri mladih srn so bili najdeni predvsem ob gozdnih poteh, kjer ima orel za lov in letenje več manevrskega prostora. Prvič doslej je bil opazovan tudi v zimskem obdobju.

Ker na Pohorju ni previsnih skal in polic, planinski orel lahko gnezdi le na drevju. Iz analize sedanjih podatkov ni moč sklepati

na gnezditve, čeprav je možna. Zato bo treba v prihodnje skrbno spremljati in zbirati podatke o pojavljanju in o aktivnosti planinskega orla na Pohorju. Morebitna gnezditve bi po sto petdesetih letih preganjanja pomenila ponovno naselitev te redke ujede na skrajnem vzhodnem obrobju slovenskih Alp.

SUMMARY

There have been no records in the last hundred years about a possible breeding by the Golden Eagle *Aquila chrysaetos* in Pohorje mountains (1543 m a.s.l.). From 1980 on, however, more and more reports on the occurrence of individual adults and juveniles have been coming from the western part of these mountains. In the areas of Hudi kot and Jezerski vrh hunting grounds a number of traces about the Golden eagle feeding there have been discovered by hunters in the last few years. Cadavers of young deer were found mainly along forest roads, where eagles obviously have more manoeuvring space for flying and preying on their victims. For the very first time the Golden Eagle has been also observed during the winter.

Considering that there are no overhanging rocks and cliff ledges in Pohorje mountains, the Golden Eagle can nest only in trees. On the basis of the analysis of till now gathered data, no breeding in trees can be as yet confirmed, although it is no doubt feasible. This is why the data on the occurrence and activities by the Golden Eagle at Pohorje mountains will have to be carefully gathered and revised by all concerned. Eventual breeding would mean, after some 150 years of its persecution, a renewed settling by this bird of prey on the extreme eastern fringes of the Slovene Alps.

Franc Bračko, Gregorčičeva 27, 2000
MARIBOR

Prvoletna črnoglavka *Sylvia atricapilla* ujeta v Rusiji med jesensko selitvijo v smeri SSV

A first-year Blackcap *Sylvia atricapilla* caught in Russia during its autumn migration to the NNE

Nikita ČERNECOV

Med rednim obročkanjem ptic na Biološki postaji Rybachy v Kaliningrajskem okrožju v Rusiji je bila leta 1995 ujeta prvoletna samica črnoglavke, obročkana v Sloveniji.

tega obstajajo domneve, da se srednjeevropske črnoglavke jeseni utegnejo seliti v Skandinavijo (FRANSSON, STOLT 1993). Črnoglavka, o kateri govori ta članek, bi lahko bila osebek z genetsko določeno severno

LJUBLJANA 1 y f 25. 9. 95	Tezno, Maribor,	46.32N/15.39E, SLOVENIJA,
A 794024	v 13. 10. 95 Rybachy,	55.12N/20.46E RUSSIA
	19.10. 95	" "

Razdalja med krajema obročkanja je bila 1027 km, smer 20° (SSV). Med 13. in 19. oktobrom je telesna teža ptice narasla z 20,0 g na 24,1 g.

Glede na to, da so poročila o severni smeri jesenske selitve črnoglavke v srednji in severni Evropi kar številna (FRANSSON, STOLT 1993), bi pričujoči primer lahko pojasnili na več načinov. Prvič, črnoglavki so proti SSV lahko pomagali močni južni vetrovi. Po podatkih dr. S. N. Ivanova z Oceanološkega inštituta v Kaliningradu, ki je napravil sinoptično karto za območje Evrope med 25. septembrom in 13. oktobrom 1995, je namreč povsem mogoče, da so to črnoglavko tja gnali južni vetrovi, ki so med 2. in 7. oktobrom 1995 pihali iz Sredozemlja proti vzhodnemu Baltiku. Čeprav ni mogoče povsem izključiti razpršitve mladostnih osebkov, pa je to zaradi tako poznega datuma bolj malo verjetno (BERTHOLD et al. 1990), pa tudi razdalja - celih 1027 km - je prevelika (FRANSSON, STOLT 1993).

Nedavno od tega je bilo ugotovljeno, da pri črnoglavkah lahko prihaja do sprememb v genetsko določeni selitveni smeri. Del srednjeevropske populacije črnoglavk si je izbral novo prezimovališče na Britanskem otočju, potem ko so tam za to nastale ugodne razmere (BERTHOLD, TERRILL 1988, BERTHOLD et al. 1992). Poleg

selitveno smerjo. Mogoče pa je tudi, da gre v tem primeru zgolj za napako v orientaciji, ki ji običajno pravimo "nasprotna selitev". Kljub vsemu naštetemu pa natančen razlog za tako nenavadno vedenje te ptice ostaja nejasen. Pomembno je tudi pripisati, da je telesna teža te črnoglavke, ki je bila videti zdrava in v dobrem telesnem stanju, po selitveni poti v tako nenavadni smeri narasla kar za 20%.

LITERATURA

BERTHOLD P., TERRILL S.B. 1988. Migratory behaviour and population growth of Blackcaps wintering in Britain and Ireland: some hypotheses. *Ring. & Migr.* 9: 153-159.

BERTHOLD P., QUERNER U., SCHLENKER R. 1990. Die Mönchsgrasmücke. Wittenberg Lutherstadt: Neue Brehm-Bücherei: 1-180.

BERTHOLD P., HELBIG A., MOHR G., QUERNER U. 1992. Rapid microevolution of migratory behaviour in a wild bird species. *Nature* 360: 668-670.

FRANSSON T., STOLT B.-O. 1993. Is there an autumn migration of continental Blackcaps (*Sylvia atricapilla*) into Northern Europe? *Vogelwarte* 37: 89-95.

POVZETEK

13. in 19. 10. 1995 je bila bila v kraju Rybachy v Kaliningrajskem okrožju v Rusiji ujeta prvoletna samica črnoglavke, ki je bila 25.9.1995 obročkana v Mariboru v Sloveniji. Razdalja med krajema je 1027 km, smer 20° SSV.

Po avtorjevem mnenju takšno neobičajno smer jesenske selitve črnoglavke ne gre pripisovati t.im. mladostni selitvi, ker je bilo za kaj takega že prepozno, pa tudi razdalja je prevelika. Kot možni razlog omenja tudi genetsko spremembo, opaženo pri delu srednjerojskih črnoglavk, ki zadnje čase prezimuje na Britanskem otočju, nekatere pa se jeseni selijo celo v Skandinavijo. Prav tako je mogoče, da je šlo le za napako v orientaciji.

Nenazadnje bi črnoglavki na njeni poti proti SSV lahko pomagali južni vetrovi, ki so sodeč po sinoptični karti pihali iz Sredozemlja proti Baltiku v dneh od 2. do 7. 10. 1995.

SUMMARY

On October 13th and 19th 1995, a first-year female Blackcap ringed on September 25th 1995 in Maribor, Slovenia, was caught in Rybachy, Kaliningrad region, Russia. The distance between the two places was 1027 km, direction 20° NNE.

The author of the article believes that such unusual migratory route by the Blackcap could not be attributed to the so-called juvenile dispersal, as it was simply too late in the season and the distance was too long as well. As a possible explanation for this phenomenon he suggests changes in the genetically determined migratory direction noticed already in a part of Central European Blackcaps, which have lately been overwintering in the British Isles, while some of them may even migrate, in autumn, to Scandinavia. It is also possible that merely an orientation error has been involved.

In the end the Blackcap caught in Rybachy may have been aided on its way towards NNE by strong southerly winds which, according to the synoptic chart, blew from the Mediterranean to the Eastern Baltic from October 2nd to October 10th 1995.

Nikita Černecov, Biological Station Rybachy, Zoological Institute, 199034 St. Petersburg, Rusija

Iz ornitološke beležnice From the ornithological notebook

MALI PONIREK *Tachybaptus ruficollis*
LITTLE GREBE - *The grebe swam against the stream for about 3 to 4 minutes, diving in some 2 feet deep rapids, until it caught a fish and flew with it to somewhat calmer waters, on 3rd March 1996 on the Jezernica river at the outflow of Bohinjsko jezero (Lake Bohinj)*

Na sončno nedeljo 3.3.1996 je bilo Bohinjsko jezero popolnoma zamrznjeno, z edino izjemo nekaj deset kvadratnih metrov ob iztoku Jezernice pri Sv. Janezu. Tu se je zadrževalo 46 črnih lisk *Fulica atra* in 52 mlakaric *Anas platyrhynchos*.

Mojo pozornost je pritegnil mali ponirek *Tachybaptus ruficollis* na brzicah Jezernice pod mostom, tik preden se Jezernica in Mostnica zlijeta v Savo. Reka je bila upadla. Malega ponirka sem uzrl, ko sem oprezal za povodnimi kosi *Cinclus cinclus*. Dejansko sta bila oba na istih brzicah. Kos je posedal po kamnih, ki so štrleli iz deroče vode, in se le tu in tam pognal za kratek čas v vodo.

Ponirek pa je plaval med kamni. Zaradi močnega toka je bil ves čas obrnjen proti njemu. Iz hitrega guganja se je dalo sklepati, da se zelo trudi in zelo hitro plava že samo zato, da ostaja na mestu. Večkrat je izginil v vodo za več sekund. Navzgor mu je uspelo napredovati le malo in še to bolj na mirnejšem toku brzice bližje brega. Nekajkrat se je dvignil v zrak in napol odletel, napol stekel po brzici navzgor, čeprav le za meter ali dva.

Tak, očitno naporen način lova sem opazoval 3 ali 4 minute. Ta čas ni bilo videti, da bi ponirek kaj ujel. Če že kaj, je bila to kaka manjša žival, ki jo je pogoltnil pod vodo.

Naposled mu je uspelo zgrabiti čokato ribico, dolgo morda dobrih 5 cm. Ker mu je plavanje proti deročemu toku jemalo vso koncentracijo, ni tvegalo, da bi ribo

pogoltnil na brzici. Z ribo se je zato nemudoma dvignil v zrak in odletel nekaj deset metrov navzdol po toku, pod brzico v mirnejše vode. Tam mi je žal izginil izpred oči, tako da nisem videl, ali mu je ribo uspelo pogoltnil.

Voda na brzici je bila plitva in nikjer, razen morda v tolmunčkih med kamni, ni dosegla dveh pednjev.

V tej zimi (1995/96) je Bohinjsko jezero začelo zamrzovati šele proti sredini februarja, popolnoma je zamrznilo tik pred koncem februarja. Na jezeru se je vso zimo zadrževala manjša skupina 5-10 malih ponirkov. Po zaledenitvi Bohinjskega jezera so se ponirki umaknili drugam, saj smo jih kljub vsakotredenskim obiskom vnovič opazili šele konec marca, ko se je led stajal.

Opisano opazovanje malega ponirka je zelo nenavaden način prehranjevanja za to vrsto, saj smo je vajeni iz stojećih in počasi tekoćih voda. Ni mi znano, da bi bilo podobno vedenje za to vrsto v literaturi kje opisano. *Tomaž Jančar, Gorenje Blato 31, 1291 Škofljica*

KONOPNICA *Anas strepera*

GADWALL - 4 (two males and two females) on 1st February 1998 on the river Sava near Ljubljana

Poročilo o zanimivostih s Save pri Ljubljani (*Acrocephalus* 83) sem zaključil z majem 1997, ko se je končala sezona preletnikov in začinjala sezona piknikov, sončnih kopeli in raznih nenavadnih dejavnosti različnih osebkov, ki jih Sava privlači kot magnet.

Jeseni 1997 so se spet pričela vrstiti presenečenja. Na Savi pri Tomačevem sem opazoval naslednje v tem okolišu redke vrste: 11.9. malega galeba *Larus minutus* (prvoletni osebek v skupini prvoletnih rečnih galebov), 19.9. samca čopaste črnice *Aythya fuligula*, manjše skupine žvižgavk *Anas penelope* prvič 7.10 in nato še nekajkrat v tem mesecu in v novembru, ter 4.11. samca dolgorepe race *Anas acuta* (imena pa si ni zaslužil, ker so mu značilna repna peresa manjkala).

Pokazalo se je, da se na tem delu Save pojavljajo vse tiste race in ponirki, ki jih je mogoče udobno opazovati na Savi pri Zbiljah in Trbojah, s to razliko, da so tu redki gostje in največkrat v manjših skupinah ali celo posamično. Plačilo za porabljene ure in prehojene kilometre je večja bližina opazovanja, kot je mogoča na jezerih ali na morski obali.

Od pravih rac (rod *Anas*) mi v letih 1996 in 1997 ni uspelo odkriti samo konopnice, česar pa nisem pripisoval njeni redkosti, pač pa neizraziti obarvanosti. Pomladi 1997 sem namreč v skupini kreheljcev in mlakaric opazil tudi nekaj rac, ki so bile po velikosti in videzu nekaj vmesnega med samico ene in druge imenovane vrste, in kasneje sem si očital, da se jim nisem bolj posvetil. No, 1.2.1998 sem prezebajoč na bregu blizu mosta štajerske vpadnice z zadovoljstvom popravil ta svoj spregled.

Med lenobno počivajoćimi mlakaricami je mojo pozornost pritegnila raca, ki se je edina marljivo postavljala na glavo in vsakič, ko je zadek usmerila navpično proti nebu, so se ji konice peruti prekrizale, tako da so izoblikovale znamenito Churchillovo gesto - zmagali bomo (ćrko "v", victory). V tem položaju je prišel bel trikotnik, namešćen ob zadnjem delu trupa, lepo do izraza. Ta je bila samica, kmalu pa sem zagledal še eno samico in dva lepa samca. Ne bom jih obširneje popisoval, rečem naj le to, da je bilo perje dosti bolj izrazito in mikavno obarvano kot na katerikoli sliki v priročnikih; bil je pać dan z izjemno čistim zrakom in ravno pravšnje difuzno svetlobo. Primerjal sem tudi samici konopnice in mlakarice, ko sta počivali v plitvi vodi in obraćali proti meni prsi in trebuh. Konopnica je imela opazno manjša peresa, med rjavino zgornjega dela prsi in belino trebuha pa je bilo precej obsežno rjavo-sivo belo marmorirano polje.

Ko se je jel v *Acrocephalusu* pojavljati izraz "noćni efekt", sem po tem vzoru in glede na svoje izkušnje na Savi skoval izraz "raćji efekt". Množica rac, jeseni in pozimi je obićajno tu 100 do 200 mlakaric, dobesedno vabi samotne popotne race h kratkemu postanku. *Martin Košir*

BELOGLAVI JASTREB *Gyps fulvus*
GRIFFON VULTURE - 6 at corpses of 4 sheep killed a few days earlier by lightning, on 21st to 22nd May 1993 at Vrh Klonic above Tolmin

21. maja 1993 sem popisoval ptiče nad Tolminom v Triglavskem narodnem parku. S ceste pri planini Studor sem malo levo od Kobilje glave (1475 m) opazil večjo ujedo, ki je krožila okoli hriba. S teleskopom sem ugotovil, da je na vrhu hriba bukev, pod njo pa ovci podobna žival. Tudi ujedo mi ni bilo težko prepoznati, pa čeprav sem jo v Sloveniji prvič videl v naravi. Priletele so se še tri enake ujede in tako so v zraku kmalu krožili kar štirje beloglavi jastrebi *Gyps fulvus*. Pridružila sta se jim tudi dva krokarja. Ko sem si natančneje ogledal to bukev, sem opazil, da na veji sedi še en beloglavi jastreb. To je bilo točno ob 18. uri popoldne. Odšel sem na planino Lom (1090 m), kjer sem imel priložnost bolj od blizu opazovati te jastrebe. Ob 20. uri so eni krožili v zraku, drugi pa so se prehranjevali. V tem času sem videl na preletu kar 15 sršenarjev *P. apivorus* in ob tem ocenil, da letijo na nadmorski višini okoli 1800 - 2000 metrov. Najbolj me je zanimalo, ali bodo jastrebi na tem vrhu tudi prenočili. Ko sem se zvečer na planini Lom pogovarjal s pastirjem, mi je povedal, da je v bukev udarila strela in ubila ovce. Pastirju sem omenil, da se bom zjutraj odpravil na vrh tega hriba, ogledat si jastrebe. Prosil me je, naj pogledam, koliko ovc je mrtvih in kakšne oznake imajo na ušesih ali kje drugje po telesu. Zjutraj 22. maja sem se odpravil z vso potrebno kramo (video kamera, fotoaparatus, teleskop in daljnogled) na vrh tega hriba, ki se imenuje Vrh Klonic (1343 m). Okoli 9. ure sem prisopihal v bližino vrha in na zadnji smreki zagledal pet beloglavih jastrebov. Uspelo mi je napraviti tri fotografske posnetke, nato pa sem vzel kamero in posnel še njihov let. Pridružil se je še eden, tako da je bilo sedaj skupaj kar šest (6) beloglavih jastrebov. Opazil sem še sršenarja in enega (1) črnega škarnika *M. migrans*. Pod bukvo so bile štiri mrtve ovce, eno pa je strela ovila kar med veje. Stevilne muhe se niso dale motiti, jastrebi

pa so krožili nad menoj in verjetno čakali, da se umaknem, ker sem jih zmotil pri dopoldanski malici. S treh mrtvih ovc mi je uspelo prebrati oznake na ušesih, za katere je prosil pastir. Ko sem se začel spuščati po hribu, sem še enkrat pogledal proti nebu in opazil, da so se jastrebi že začeli spuščati proti mrtvim ovcam. V zraku so se spet pojavili štirje (4) sršenarji, ki se v tem času vračajo iz svojih prezimovališč v Afriki. Ko sem si doma na videorekorderju ogledal kaseto, sem bil s posnetim materialom zadovoljen. Razvit diafilm pa je pokazal, da imam že dotrajan fotoaparatus. Večina diapozitivov je bila od strani preosvetljena. *Dare Šere, Langusova 10, 1000 Ljubljana*

PEPELASTI LUNJ *Circus cyaneus*
HEN HARRIER - male observed while bathing in Cerkniško jezero, on 14th December 1997

14. decembra 1997 sva se z Jano Kus namenila na ornitološko opazovalnico Narte (notranjska sekcija DOPPS), ki je skrita v gozdu nad zahodnim delom Cerkniškega jezera. Ob prihodu tja na vodni površini ni bilo videti nobenega ptiča. Nenadoma pa sva opazila "belega galeba" srednje velikosti, ki je počasi letel nizko nad vodo in se nato tudi usedel nanjo. V vodi se je začel kopati tako, da je pomočil glavo vanjo in medtem močno čofotal s perutmi. Oba sva tega "galeba" gledala z daljnogledom, in ko se je dvignil z vode, sem opazil na peruti značilno črno obarvana peresa in, kar je bilo še najbolj pomembno, zelo rumene noge. V tistem trenutku pa je ta ptič začel nizko krožiti in iskati plen nad travnikom, kar je značilno tudi za lunje. V trenutku sem bil v svojem avtomobilu, kjer sem imel svoj teleskop. Ko sem se z njim vrnil v opazovalnico, mi ni bilo težko ugotoviti, da se je pred tem v vodi kopal samec pepelastega lunja *Circus cyaneus*. Ta lunj se je najprej usedel na lesen količek in nato še na tla, kjer sva ga lahko še dalj časa opazovala. Ko sva 11. januarja 1998 ponovno prišla v to opazovalnico, sva spet imela priložnost na tleh opazovati eno izmed ujed. Takoj sem spoznal sokola selca *Falco pere-*

grinus, kajti tokrat sem imel pri sebi svoj teleskop. *Dare Sere, Langusova 10,1000 Ljubljana*

PLANINSKI OREL *Aquila chrysaetos*
GOLDEN EAGLE - One young observed in nest in 1993, 1994, 1995 and 1997 (in 1996 the nest was abandoned) near Idrija

Več let sem imel priložnost opazovati zasedeno gnezdo planinskega orla na Idrijskem. Obe gnezdeči ptici, samec in samica, sta očitno že stara osebka, saj sta popolnoma temnorjavo obarvana brez beline v repu in perutih. Iz razpoložljive literature je znano, da so take ptice stare najmanj šest let.

Mladiči so se speljali, vedno je bil v gnezdu po eden, po naslednjih datumih:
leta 1993 - 1. avgusta,
leta 1994 - 30. julija,
leta 1995 - 28. julija ter
leta 1997 - 2. avgusta.

V letu 1996 gnezdo ni bilo zasedeno.

Zanimala me je hrana, s katero sta orla hranila mladiča. Moji podatki se razlikujejo od podatkov iz nekaterih drugih virov, kjer je bila opisana obilica ostankov sesalcev in ptic na gnezdu. Ob obročkanju mladiča leta 1995 je v gnezdu imel dve stegni domače kokoši, eno je bilo že lepo obrano, drugo pa še celo, vendar s povsem odstranjeno kožo in perjem. Po umazanih prstih in krempeljih ni bilo težko ugotoviti, da gre za domačo kuro.

Na visoki skali nad gnezdom, kjer sta sodeč po odpadlem orlovem perju pogosto sedali, pa so bili najdeni ostanki mlade srne, in sicer zadnja desna noga brez stegna ter "skodelica" lobanje, verjetno iste živali. To so bili vsi ostanki, ki jih je bilo mogoče najti, saj je bilo običajno gnezdo vedno čisto, brez ostankov živali. To dejstvo si razlagam tako, da v skritih in mirnih razmerah, kakršne so vladale na tej lokaciji, orla v miru pospravita za sabo vse ostanke oziroma jih pripravita mladiču v taki obliki, da jih lahko poje do konca.

Ob kontroli gnezda v letu 1997 pa je imel mladi orlič v gnezdu zadnjo polovico divjega zajca: hrbet in obe stegni, ob eni zadnjih kontrol v tem letu pa je bila opazovana orlova samica, ko je prinesla

na gnezdo stegno mlade srne.

Samo gnezdo je bilo sicer vzorno vzdrževano in čisto ter redno postlano s svežimi vejami smreke in jelke. *Peter Grošelj, Godovič 124, 5280 Idrija*

SOKOL SELEC *Falco peregrinus*
PEREGRINE FALCON - Two still downy young ringed at nest on 5th May 1997 near Idrija, two young calling from a rock wall on 4th May 1997 at Trnovski gozd

Strmo pečevje na Idrijskem zagotavlja ugodne razmere sokolom selcem. Na eni izmed takih lokacij sem 5. maja 1997 obročkal dva puhasta mladiča, ki sta se konec maja tudi srečno speljala. V bližini iste lokacije sem dne 6. julija 1997 v poznem popoldnevu opazoval samico z odraslim mladičem v letu, ki je še vedno moledoval za hrano.

Še zgodnejša je bila gnezditev sokola selca v nedostopnih Putrihovah stenah: 4. maja so mladiči že glasno pivkali, ko se je steni približevala sokolica. Žal mi samega legla ni uspelo najti, saj so Putrihove stene zelo težko dostopne. Poizkusil sem s teleskopom, vendar je najbližja razgledna točka oddaljena v zračni črti kar 500 - 600 m. Opazoval sem starša, ki sta prinašala hrano v skalovje, mladičev in točne lokacije legla pa mi ni uspelo odkriti.

Zanimiva se zdi zelo zgodnja gnezditev sokolov, saj leži Putrihovo skalovje sredi Trnovskega gozda z izrazito vzhodno lego. Ta kraj je znan po dolgi in hladni zimi z obilico snega. Obstaja pa še možnost, da

Ob gnezdu sokola seleca *Falco peregrinus*, 5. 5. 1997, Idrijsko (P. Grošelj)

sokola takrat v lovu za hrano obiskujeta Vipavsko dolino, ki je znana po velikem številu pomladanskih selečih se ptičev. Peter Grošelj, Godovič 124, 5280 Idrija

KOZICA *Gallinago gallinago*
COMMON SNIPE - 3 on 30th January 1998
at a wetland along Pleterje monastery at Kostanjevica

Ob obisku Kostanjevice lepega zimskega dne 30. januarja 1997 so se spremljevalci odpravili ogledovat notranjščino nekdanje opatije in razstavo slik v galeriji, sam pa sem ostal zunaj obzidja. Ko smo se čez dobro uro spet dobili, smo bili vsi prevzeti od videnega.

Z ogledovanjem lesenih skulptur *Forme vive* se tokrat nisem preveč zamujal, bolj sem pogledoval na živi les. Najprej sem hotel kreniti proti obsežnemu zaobljenemu bregu, prislonjenemu ob Gorjance, kjer se je ob hišah temnilo staro sadno drevje, potem pa sem se raje pridružil vodnatemu potoku. Iz premišljevanja o detlih me je zdramila ptica, ki se je bliskovito dvignila z obrežnega travnika in se spustila streljaj naprej med grmovje. Zdaj so se moje misli usmerile k obvodnim pticam, na to spremembo razpoloženja pa je vplivalo že srečanje z vodomcem *Alcedo atthis* in dvema sivima čapljama *Ardea cinerea*. Se vedno sem pri sebi tehtal, ali je bila ona ptica kak martinec ali kozica, ko sta z brega ob trpkem stoku šinili kar dve kozici, ki sem jima nato uspešno sledil z daljnogledom.

Ti kozici sta me prestavili v realnost in zdaj sem opazil, česar ob prvem obisku pred leti nisem. Opatija je morala biti svojčas postavljena v obširno močvirnato uleknino, katere mokra narava še danes ni povsem pokorjena. O tem pričajo temno zelene preproge ločka, s šašem porasli bregovi potoka in vodna okenca v bližnjem logu. Sveže urezani melioracijski jarki razkrivajo globoko, rdečo, šotasto zemljo, prepredeno s šaševim koreninjem. Tako se mi zdi prav mogoče, da bi kozice tu tudi gnezdile. Za preverjanje tega pa ne bo ostalo kaj dosti časa, če sploh že ni prepozno. Kakšna prihodnost je namenjena scensko lepi okolici današnjega hrama

kulture, mi ni znano: bo pritisnila koruza prav do obzidja ali pa se bodo po osušenem polju namnožile nove skulpture? V obeh primerih bo kulturna dediščina onečaščena. Martin Košir

REČNI GALEB *Larus ridibundus*
BLACK-HEADED GULL - The origin of this gull carrying plastic ring marked CC 18 when observed at Lake Bled elucidated with the aid of the Internet: as a young it was ringed at nest on 7th July 1997 at Lappi, Finland

14. decembra 1997 sem na lesenem pomolu Blejskega jezera fotografiral rečnega galeba *Larus ridibundus*, ki je imel na levi nogi črn plastičen obroček z belim napisom CC 18. Na desni nogi je imel običajen aluminijast obroček. Stevilke in napisa na njem nisem mogel prebrati niti na povečavi posnetka.

V Prirodoslovnem muzeju Slovenije, kjer obstoja katalog različnih vrst ptičev, ki jih po Evropi označujejo z barvnimi obročki, na seznamu nisem našel obročka s takšno kombinacijo. Pri iskanju dodatnih informacij nama je na pomoč priskočila kolegica Jana Kus, ki je predlagala, da bi informa-

Rečni galeb *L. ridibundus* 14. decembra na Blejskem jezeru s črnim plastičnim obročkom CC 18 na levi nogi. (T. Mihelič)

cijo o obročkanju poiskala prek interneta. Ze naslednji dan je prišel odgovor iz Finske, v katerem so nas obvestili, da je bil ta rečni galeb obročkan kod mladič v gnezdu 7. julija 1997 v kraju Tornio (Lappi, Finska, 65°55'N/24°31'E). Na aluminija-stem obročku pa naj bi bil napis: HELSINKI ST 186718. Računalnik v muzeju je nato na osnovi koordinat izračunal, da je razdalja med krajem obročkanja in mestom opazovanja merila kar 2.259 km! Naslednje dni tega galeba ni bilo več na Blejskem jezeru in prav mogoče je, da ga bodo opazovali na prezimovanju ali preletu še kje drugje po Evropi, preden se bo vrnil na Finsko. *Dare Šere, Prirodoslovni muzej Slovenije, Prešernova 20, 1000 Ljubljana, Tomaž Mihelič, Gradnikova 63, 4240 Radovljica*

SREDNJI DETEL *Dendrocopos medius*
MIDDLE SPOTTED WOODPECKER - Male
 on 29th January 1998 near Pleterje
 monastery

Zadnji teden januarja 1998 sem z družbo napravil nekaj lepih izletov v kraje pod Gorjanci. Vedno je bilo kaj zanimivega tudi s področja, ki mu je namenjeno to glasilo. Naslednje vrstice pripovedujejo o dogodku, ki se je pripetil 29.1.1998 v bližini znamenitega nasada hrušk za obzidjem kartuzije Pleterje.

Ko nas je med vožnjo proti Cerkljam preletel silno velik ptič, so bili sopotniki v avtomobilu zelo presenečeni, saj so prvič videli laboda grbca *Cygnus olor* v zraku. Kar med vožnjo smo našli dve gnezdi bele štokrlje in opazovali labode, liske *Fulica atra* in male ponirke *Tachybaptus ruficollis*. Po ogledu gotske cerkvice smo se odpravili še na gozdarsko učno pot, ki obkroži samostan in drži v zadnjem delu prek griča z vinogradi.

Tu nas je najprej presenetila gostoljubnost domačinov, ki so delali v vinogradu, potem ko smo se odžejali, pa smo pomagali reševati traktor, ki je zdrsnil v bregu. Prav ob tem opravilu je mimo priletel neki detel. Ker je pri nas kar šest vrst detlov, sem si v zadnjih nekaj letih še vsakega detla, ki mi je prišel na pot, kar se da natančno ogledal. Z dvema izjemoma

sem vedno določil velikega detla, največkrat pa ta sploh ni čakal, da bi ga preučil. Kdor ima enake navade, bo vedel, da je to naporno početje. Zdaj pa je sedel na bližnjo jablano prijazen detel, kot je prijazno vse okoli kartuzije, in lepo obmiroval; segel sem po daljnogled, ogledal sem si lepo, kardinalasto rdečo, svila-sto čepico, progaste boke, izprano blede rdeče podrepje in še je bilo dovolj časa, da smo ob tem z združenimi močmi potisnili traktor na pravo mesto.

Na nadaljnji poti sklozi vionograde sem opazoval še manjšo skupino vinskih drozgov *Turdus iliacus*, nekaj posamičnih brinovk *T. pilaris* in enega rumenega strnada *Emberiza citrinella*. *Martin Košir*

DOMAČI VRABEC *Passer domesticus*
HOUSE SPARROW - Colony of 20 nests in
 1995 on a cedar tree at petrol station near
 Koper

Igor Brajnik me je opozoril na zanimivo kolonijo vrabcev, ki so leta 1995 gnezdili na treh cedrah na bencinski črpalki Istra Benza ob ankaranskem križišču. Kolonijo vrabcev z nad 20 gnezdi je posnel tudi z video kamero. Ker iz posnetkov ni bilo videti, za katere vrabce gre, sem si kolonijo sredi poletja tudi sam ogledal. Kot je bilo mogoče videti, so bili gnezdilci domači vrabci, čeprav je imela kolonija vse znake, ki so značilni za travniške vrabce. Samci so vneto snubili samice s čivkanjem ter potresanjem s perutmi, občasno so odletavali na bližnje njive, prinašali gradivo za gnezda ter jih vneto dograjevali.

V nekaterih gnezdih pa so se že oglašali mladiči. Sama lega in vse druge razmere so dopuščale možnost, da bi se v kolonijo naselili tudi travniški vrabci, ki radi gnezdiijo po visokem drevju v rodovitnih toplih dolinah, večkrat pa tudi v bližini vode, za kar so imeli na tej lokaciji vse možnosti.

Žal je bila leta 1995 posekana cedra, na kateri je gnezdilo največje število vrabcev, v naslednjih letih pa še dve. Manjše število vrabcev se je zato odločilo splesti gnezda kar v neposredni bližini v krošnjah japonske kaline, ki pa jim očitno

ne ustreza. Po navedbah Igorja Brajnika je v letu 1997 opazil samo še tri gnezda na tej lokaciji. Peter Grošelj, Godovič 124, 5280 Idrija

DLESK *Coccothraustes coccothraustes*
HAWFINCH - About 1000 on 28th January 1997 at Mokrice

Turistična propaganda vabi na grad Mokrice na razne načine, a ptic ne omenja. Grad-hotel je obdan z velikim golfiščem ali pa čudovitim parkom, kakor se vzame. Od vznožja pa do vrha griča se vrstijo številne skupine visokoraslega drevja: razne vrste iglavcev, hrasti, bukve, gabri, platane, topoli, sama stara, stasita drevesa.

Takoj ko sem 28. januarja 1997 ob gradu stopil iz avtomobila, sem se znašel v pravem ptičjem vrvežu. Vsepovsod, na vsaki krošnji so bili dleski, nato sem drugega za drugim odkrival velike detle *Dendrocopos major*. Nenavadno oglašanje, nekakšno pačenje, sem najprej pripisal šojam (ker v tem času tu pač ni kobilarjev), potem pa sem se domislil, da ima tudi veliki detel širok repertoar. Nato v vidnem in še bolj v slušnem polju številni brglezi *Sitta europaea*, pa suho drdranje cararjev *Turdus viscivorus*. Tudi teh ni bilo malo, a jagod bele omele v krošnjah ni bilo dovolj za prezimovanje desetkrat večjega števila. Ker je ta zapis namenjen krepkokljunežem, bom od drugih ptic omenil samo še črno žolno *Dryocopus martius*.

A nazaj k dleskom. Pri vrhu jih je bilo vsaj dvesto, ko pa sem pripešočil na obronek pod hruškovim nasadom, sem na bližnjem golfišču zagledal še dvakrat večjo jato, ki se je živčno spuščala s krošenj na tla, čez čas pa spet vzdigovala. Trata je bila zdaj posuta z listjem, zdaj spet popravljen. Na ravni črti, ki sem si jo zamislil na tleh, sem naštel že 80 ptic, pa so vzletele, še preden sem končal. To vedenje sem pripisal strahu pred kako ujedo.

Invazijsko pojavljanje dleskov je znano (npr. Bračko, *Acrocephalus* 13), o tako velikih jatah pa ni veliko poročil. Ocenjujem, da je bilo v parku okoli gradu tisoč

dleskov. Da so se zbrali prav pri gradu Mokrice, ni naključje, saj je tamkajšni park ena sama velika zimska krmilnica. Obe jati dleskov sta se hranili na tleh (snega ni bilo), to je na skrbno vzdrževani trati, s travo visoko za prst in gosto kot preproga. Semen iglavcev in listavcev jim tu ni bilo težko najti. Martin Košir

Zanimivosti odkoderkoli: Reka Mirna (Hrvaška) Interesting observations from elsewhere: River Mirna (Croatia)

Prav neverjetno je, kakšna ornitološka "ekstotika" se skriva nedaleč stran od slovenske meje s Hrvaško, natančneje ob izlivu reke Mirne pri Novigradu. Ta "ptičji raj" sem si ogledal 27.4.1996 v nekoliko oblačnem, vendar toplem vremenu skupaj z dobrim poznavalcem tega območja Borutom Rubiničem.

Takoj po prihodu sva na morju imela priložnost opazovati rdečegrlega slapnika *Gavia stellata* v zimskem perju. Na prvi pogled na samem izlivu reke ni bilo videti kakšnih posebnosti, bolj ali manj le "standardno" ptičjo zasedbo: čopaste ponirke *Podiceps cristatus* (3 os.), male bele čaplje *Egretta garzetta* (27 os.), sive čaplje *Ardea cinerea* (17 os.), mlakarice *Anas platyrhynchos* (9 os.), liske *Fulica atra* (6 os.) in rumenonoge galebe *Larus cachinnans* (pribl. 170 os.) ter rečne galebe *L. ridibundus* (pribl. 330 os.), med katerimi sva pozneje opazila tudi enega (1) črnoglavega galeba *L. melanocephalus*. Bolj zanimiv je bil natančnejši pregled blatnih poljev ob samem izlivu Mirne, kjer se je trlo najrazličnejših pobrežnikov: komatni deževnik *Charadrius hiaticula* (3 os.), en (1) mali deževnik *Ch. dubius*, mali prodnik *Calidris minuta* (10 os.) in srpokljuni prodnik *C. ferruginea* (2

os.), togotnik *Philomachus pugnax* (29 os.), mali škurh *Numenius phaeopus* (5 os.), črni martinec *Tringa erythropus*, zelenonogi martinec *T. nebularia* (5 os.), močvirski martinec *T. glareola* (187 os.) in mali martinec *Actitis hypoleucos* (6 os.), za nameček pa še 10 jezerskih martincev *Tringa stagnatilis*. Pobrežnikom so na polju na pol v snu družbo delale še tri vrste čiger: beloperuta čigra *Chlidonias leucopterus* (13 os.), belolična čigra *Ch. hybridus* (28 os.) in črnonoga čigra *Gelochelidon nilotica* (3 os.). Po pregledu teh nadvse zanimivih blatnih polojev sva se odpravila po makadamski cesti ob reki proti notranjosti doline. Med hojo sva iz obrežnega rastlinja splašila še eno (1) kozico *Gallinago gallinago* in mokoža *Rallus aquaticus*, iz trstičja pa so izletavale čopaste čaplje *Ardeola ralloides*, ki jih je bilo na koncu vseh skupaj 6. Med potjo sva se zabavala z glasbo brškinj *Cisticola juncidis*, svilnic *Cettia cetti*, rakarjev *Acrocephalus arundinaceus*, taščičnih penic *Sylvia cantillans* in velikih strnadov *Miliaria calandra*, ves čas pa so naju preletavale vse tri vrste lastovk. Naposled sva prišla do znamenite "hiše vrabcev", kjer sva opazovala ščebetajoče domače vrabce *Passer domesticus* in italijanske vrabce *P. italiae* ter travniške vrabce *P. hispaniolensis*, ki so se že počasi spravljalih gnezdenju. Pot sva nadaljevala proti opuščeni farmi ter si vmes krajšala čas z opazovanjem navadnih postovk *Falco tinnunculus* (6 os.) in rdečenogih postovk *F. vespertinus* (17 os.). Med opazovanjem sva poslušala še prepelico *Coturnix coturnix*, ki se je oglašala s polja, z bližnjega gozda pa se je nekajkrat oglasila kukavica *Cuculus canorus*. Ob prihodu do opuščene farme naju je pričakal par kotorn *Alectoris graeca*, ki ni bil kdo ve kako plašen. Pred tem sva še opazovala na žici sedečo postovko, za katero sva bila glede vrste v dvomih. Ta dvom pa se je pozneje razblinil, ko sva na drugi strani reke opazovala še samca (prvoletnega) te "dvomljive" vrste. Vsa vesela sva ugotovila, da opazujeva južni postovki *Falco naumanni*. Par je bil na preletu in morda je bil namenjen celo v Slovenijo. Ob tem se poraja še malce špekulativno vprašanje: Če je bil samec prvoleten,

potem se je moral izleči prejšnje leto (1995). Se je izlegel morda v Sloveniji?

Med vračanjem sem ob cesti našel pero lesne sove *Strix aluco*, ki je po Borutovem mnenju na tem območju precej redka.

Omeniti bi bilo treba še eno posebnost reke Mirne, ki gotovo pritegne vsakega naravoslovno usmerjenega obiskovalca. To so nutrije *Myocastor coypus*, veliki bobru podobni glodalci, ki so se na tem območju dobro ustalili in so precej pogosti. Nutrije se pojavljajo tudi ponekod v Sloveniji (na primer na Ljubljanskem barju), vendar so pri nas za zdaj še zelo redke.

Dan se je že bližal koncu in odpravila sva se nazaj proti Sloveniji, med tem pa so nama vožnjo v okolici Novigrada popestrili še 3 smrdokavre *Upupa epops* in rjavoglavi srakoper *Lanius senator*.

Ta dan sva imela priložnost opazovati kar 60 vrst ptic. Za konec pa le še skrita želja vsakega ornitologa, da bi bilo takšnih dni čim več.

Al Vrezec, Pražakova 11, 1000 Ljubljana

Okolica Sevnice The vicinity of Sevnica

Duplinska gos *Tadorna tadorna*

23. novembra 1997 sem bil že zgodaj zjutraj na zajezitvi za HE Vrhovo. Na gladini in poljih v bližini ni bilo opaziti nič novega. Kasneje pa me je poklical Marjan Gobec in mi navdušeno sporočil, da je opazil duplinsko gos. Ker se ta vrsta na jezu še ni pojavila, sem se še enkrat odpravil do jeza. Res je bila tam. Skozi spektiv sem opazil, da je samica. Mirno je plavala med liskami, včasih tudi ob grbcu. Za nameček je tedaj priletela še skupina petnajstih srednjih žagarjev. Po približno pol ure počivanja na vodni gladini pa so odleteli. V naslednjih dnevih se je gos še vedno zadrževala na istem mestu. Nič kaj plašna ni bila, le nekoliko proti sredini je zaplavala skupaj z liskami. Običajno pa je bila tik ob bregu, kjer je iskala hrano. Zadnjič sem jo opazil 25. decembra 1997.

Tatarska žvižgavka *Netta rufina*

Šele nekaj mesecev obiskujem gramoznice v Vrbini, s topoli nasajeno območje med Brežicami in našo edino jedrsko elektrarno, pa sem že doživel nekaj prijetnih presenečenj. Gramoznice so precej odmaknjene od ljudi in zato se tu ustavlja pestra ptičja družina. 29. avgusta sem tako v srednji jami opazil šest "novih račk". Ker niso bile plašne, sem si jih lahko dobro ogledal in s pomočjo priročnika prepoznal tri pare tatarske žvižgavke. Razlika je bila lepo opazna po obarvanosti kljuna. Pogosto so se potapljale za algami na dno gramoznice. 6., 13., 20. in 23. septembra sem opazil po dva osebka. Do 4. oktobra sem potem opazil po en osebek. Gramoznico je obiskala v tem času tudi večina krožkarjev in se tako seznanila z novo vrsto. Zadnje srečanje v preteklem letu sem doživel 30. novembra (dve ptici). Vse ptice so bile v perju, značilnem za negnezditveno obdobje. Par v svatovskem perju pa sem na istem mestu opazil 24. marca 1998.

Belorepec *Haliaeetus albicilla*

Že večkrat sem prebiral 61. številko *Acrocephalus*, ki je bila posvečena spodnjemu Posavju, in načrtoval obisk gramoznic v Vrbini, območju med Krškimi in Brežicami. Konec junija sem končno obiskal gramoznico pri jedrski elektrarni Krško in tam odkril verjetno največje gnezdišče breguljk v Sloveniji. Kasneje sem začel obiskovati še "trodelno" gramoznico (iz treh bazenov) že blizu Brežic. Deloma zaraščene in z vodo zalite gramoznice so pravi raj za vodne ptice. Eno najlepših presenečenj pa sem doživel 6. septembra 1997. Potem ko sem nekaj časa opazoval dve tatarski žvižgavki, sem stopil še do Save. Tu so prevladovali kormorani s številnimi preleti. Potem pa je okoli 9. ure navzdol po reki prijadral belorepec. Ko me je opazil, je samo zavil na nasprotno stran Save. Kakšnih petdeset metrov niže se je zopet vrnil nad rečno strugo in mirno jadral najprej. Skoraj enako srečanje sem potem doživel čez teden dni. Tokrat sem utegnil pogledati na uro, 9 in 15 minut. V obeh primerih se je megleno jutro ravnokar spreminjalo v jasen in topel dopoldan. Tretje srečanje pa sem doživel 30. oktobra 1997. Tokrat sta bili z menoj še Vesna

Novak in Lidija Vinkler. Gramoznico smo obiskali v popoldanskem času (med 16. in 17. uro). Na obrežju Save smo opazovali kormorane, ki imajo okoli 50 m nižje prenočišče, kar veliko število jih je krožilo nad vodo. Kljub ne preveč dobri vidljivosti pa sem med njimi opazil belorepca z značilno obarvanimi repnimi peresi. Po nekaj sekundah se je izgubil nekje med kormorani ali topoli in vrbami, tako da sta Vesna in Lidija ostali prikrajšani za prvo srečanje z največjim evropskim orlom.

Planinski orel *Aquila chrysaetos*

15. septembra 1996 je bil topel pozno-poletni dan. Od Gašperjeve kočice sem krenil po planinski poti na Veliko Kozje. Med vzponom nisem opazil nič vznemirljivega. Razveselil sem se edino le meniškovi in črnoglavki med grmovjem velike zaraščajoče poseke. Med vračanjem po isti stezi mi je pogled pritegnila skupina treh krožčih ujed nad prepadnimi dolomitnimi stenami. Najprej sem si ogledal največjo. Pogled skozi teleskop mi je takoj pregnal misel o kanji. Velike, pravokotne peruti so se bleščale v popoldanskem soncu. Pogled na spodnji del repa pa je razkril bel pas s črno obrobo. Ptico sem spremljal, kako je brez zamaha peruti prejadrala razdaljo do Kuma, se tam obrnila in se mimo dolomitnih sten Kopitnika umaknila navzgor po toku Savinje. Šele tedaj sem pogledal v priročnik in očaran spoznal, da sem doživel svoje prvo srečanje z mladim planinskim orlom. In drugi dve ujedi? Srednja po velikosti je bila kanja, najmanjša in najhitrejša pa gnezdlilka teh prepadnih sten - sokol selec namreč.

Ribji orel *Pandion haliaetus*

Ob petkih se v šoli dobivamo člani ornitološkega krožka. Na koncu smo se dogovorili, da nekateri kljub oblačnemu vremenu naredimo popoldanski obisk zaježitve za HE Vrhovo. Ko smo se vozili proti jezu, smo kar iz avtomobila skušali prešteti sive čaplje. Pozornost pa je pritegnila nenavadna siva čaplja. Že bežen pogled na nad vodo krožeco ptico je razkril, da smo se prvič na tem območju srečali z ribjim orlom. Peter Požun in Danilo Brečko (krožkarja) sta ga opazovala prvič. Tudi za sivo vrano je bilo srečanje vznemirljivo, saj je ves čas preganjala mirno

krožečega orla. Odnehala je šele, ko je pristal na veji drevesa na nasprotnem bregu. Nam pa je tako omogočil natančno opazovanje s spektivom. Peter in Danilo sta potem doživela še nekaj krstnih srečanj. Na svoj seznam opaženih vrst sta dopisala navadnega kupčarja, velikega srakoperja, race žličarice (osem, dva samca) in čisto na koncu še velikega žagarja (par). Slednja sta nenadoma pristala na vodni gladini ravno tedaj, ko smo se že odpravljali domov. Pa še datum: 17. oktober 1997.

Veliki škurh *Numenius arquata*

Pred prazničnim 25. decembrom 1996 je po celi Evropi pritisnil mraz in posledica je bila velika selitev ptic proti jugu. Na božični dan mi je pogled na akumulacijo za HE Vrhovo jemal sapo. Vodna gladina je bila dobesedno prekrita s počivajočimi pticami. Samo rečnih in sivih galebov je bilo okoli 600. Med njimi je bilo tudi nekaj srebrnih(?). Na polju pod železniško postajo Loka pa sem opazil med počivajočimi galebi še nekaj večjega. Trenutek zatem je ptica obrnila glavo in pokazala svoj dolgi ukrivljeni kljun. Bil je veliki škurh. Iz oddaljenosti kakih 40 metrov sem ga opazoval okoli deset minut. Nato je siva vrana vznemirila galebe, ki so ob vreščanju poleteli, z njimi pa tudi veliki škurh. Nekaj dni kasneje sem izvedel, da je čudnega ptiča z ukrivljenim kljunom opazil tudi uslužbenec HE Vrhovo.

Črnoglavka *Sylvia atricapilla*

Srečanje s črnoglavko v gnezdilni sezoni ni nobena redkost in ne bi potrebovalo tega zapisa. Presenečen pa sem 4. decembra 1996 opazil dva samčka, ki sta se hranila s plodovi vinike, ki se vzpenja po steni OŠ v Sevnici, kjer poučujem. Običajno tam v odmorih med urami opazim kose, pa tudi kakšnega vrabca, ščinkavca ali celo taščico.

Skalni strnad *Emberiza cia*

Moje prvo srečanje s skalnim strnadom je bilo 28. decembra 1996 na smetišču na Hotemežu (pri Radečah) tik nad zaježitvijo HE Vrhovo. Opazil sem ga malo stran od številnih ščinkavcev, vrabcev in sinic. Potem sem v Atlasu prebral, da naj bi v teh krajih celo gnezdil. Tako sem bil spomladi bolj pozoren na to vrsto. Sledilo je srečanje s pojočim samcem na vrhu

hrasta na strmem, skalnatem pobočju Kincla nad nekdanjo železniško postajo v Radečah (19. april 1997). 11. maja 1997 sva se z Marjanom Gobcem odpravila preverit gnezdenje sokola selca na visokih in prepadnih stenah Velikega Kozja. Ko sva tako negibno vsak s svojim teleskopom oprezala za sokolom, me je Marjan opozoril na pojočega samčka na bukvi le nekaj metrov stran. Malo kasneje sva opazila oba sokolja starša, ki sta prinesla hrano za svoj zarod. Ponovno sem bil na istem mestu 8. junija. Tokrat sokola sicer nisem opazil. Najprej sem slišal črno žolno, nato pa tudi skalnega strnada, ki je prepeval na grmu dobrih deset metrov stran. Skušal sem se mu približati na razdaljo, ki bi bila primerna za posnetek, a sem hotel očitno preveč. Pa kdaj drugič.

Trstni strnad *Emberiza schoeniclus*

9. 3. 1997 je bil sončen in topel spomladanski dan. Sredi dneva sem za kratek čas obiskal akumulacijo HE Vrhovo, nato pa še prodišče pri Brezovem (med Sevnico in Blanco). Na velikem prodišču je bilo okoli deset glasnih belih pastiric. Na delu, kjer prodišče zaraščajo grmovnate vrbe, pa sem opazil črnoglavega ptiča. Pogled skozi spektiv mi je razkril samca trstnega strnada. Očitno sem se mu preveč približal, saj je odletel na bližnjo robinijo. Tedaj sem opazil še dve samici, ki sta mu sledili.

Dušan Klenovšek, NHM 25, 8290 Sevnica

Nove knjige New Books

Chris Kightley, Steve Madge in Dave Nurney (1998): Pocket Guide to the Birds of Britain and North-West Europe. Pica Press, Sussex

Knjigo, bolje knjižico, sem prejel v začetku marca, še svežo, naravnost iz tiskarne. Slo je za ljubezen na prvi pogled. V svoji ptičarski knjižnici imam kakšnih osem priročnikov za določevanje evropskih vrst in še nikoli doslej nisem tako

z lahkim srcem in brez pomislekov zamenjal starega terenskega z novim. Tudi ko sem kupil Jonssonovega ne.

Priročnik doživljam kot učinkovit protitudarec Britancev, katerim so pred tem Skandinavci z Jonssonom za kar nekaj let odvzeli vodilno meso pri priročnikih za določevanje. Zadnja leta je slednji pri vseh ocenjevanjih ornitološke literature premočno vodil (glej npr.: Anonymous (1995): *The best field guides*, *Brit. Birds* 88: 190-192).

V nasprotju z vsemi dosedanjimi gre v resnici za žepni priročnik. Knjiga meri 18 x 12 x 1,8 cm, skoraj natanko toliko kot moja ornitološka beležnica. Na 300 straneh predstavlja 380 vrst.

Kljub temu da v naslovu obljublja vrste severozahodne Evrope, zelo dobro pokriva tudi slovenske potrebe, saj jugovzhodno mejo obravnavanega območja predstavljajo naslednje države: Švedska, Nemčija, Češka, Avstrija, Švica in Francija. Od slovenskih gnezdk manjka edinole črnoglavi strnad *Emberiza melanocephala*, za katerega so v preteklosti znani posamezni primeri gnezditve v Primorju. Od vrst, ki so bile doslej registrirane v Sloveniji, jih manjka 26, vendar so bile med manjkajočimi le 4 v zadnjih 50 letih opažene v Sloveniji več kot dvakrat: pritlikavi kormoran *Phalacrocorax pygmeus*, plevica *Plegadis falcinellus*, kraljevi orel *Aquila heliaca* in rožnati škorec *Sturnus roseus*.

Vrstam je namenjeno najmanj pol strani prostora, večini kar cela. Noben terenski določevalni priročnik, kar jih poznam, nima predstavljenih toliko različnih perij, saj je vsaka vrsta predstavljena s povprečno štirimi risbami. Risbe so kakovostne, nekako na nivoju Helmovih priročnikov. Pri veliki večini vrst so predstavljeni mladostni primerki, samci in samice pa celo pri vrstah, ki jih ponavadi štejemo za nedoločljive, npr. bela pastirica *Motacilla alba*, plavček *Parus caeruleus* in dlesk *Coccothraustes*.

Ob vsaki risbi je odstavek besedila, ki razlaga za določitev ključne podrobnosti. Kljub temu da je besedila več, kot je to v navadi pri določevalnih priročnikih, omenjena razporeditev napravi knjigo zelo pregledno in prav nič dolgočasno, kar

nekako živo. Resnično dobrodošla novost, ki sem je vesel posebno pri pevkah, je da so skoraj vse vrste prikazane tudi v letu. Ob risbi je vedno kupček besedila, ki opiše značilnosti leta in značilnosti ptice, ki se izrazijo med letom.

Podobne vrste so vedno predstavljene na nasprotnih straneh in vedno v istem velikostnem razmerju, tako da je primerjanje kar najlažje. Večkrat so posebej težavne vrste predstavljene na isti risbi, skupaj z odstavkom besedila, ki nas opozarja na ločevalne značilnosti.

V knjigi pogrešam kazalo z znanstvenimi imeni vrst, pa ne preveč. Na notranji strani platnic je namreč zelo pregledno slikovno kazalo s 75 morfološkimi tipi ptic. Vse so prikazane v istem velikostnem razmerju. Posebej za začetnike je takšno kazalo gotovo veliko vredno.

Razširjenost je za vsako vrsto prikazana na malem zemljevidu, ki tokrat prikazuje le SZ del Evrope. Na zemljevidih so vrisane meje držav, kar olajša razbiranje meja arealov. V spodnjem desnem kotu kart je spodobno predstavljena tudi Slovenija. Z našega gledišča sta še najmanj zanimiva status in ocena številčnosti na britanskem otočju, ki sta v posebnem polju vedno predstavljena tik nad zemljevidi razširjenosti.

Knjigo toplo priporočam vsem začetnikom, saj je na eni strani priročna, poceni (ca 3500 SIT) in nima predstavljenih preveč vrst, po drugi strani pa je prava mala določevalska mojstrovina. Verjamem pa, da je bodo zelo veseli tudi stari mački.

Priročnik ima pravzaprav le eno pomembno pomanjkljivost: ni napisan v slovenščini. Bogve, ali se ne bi splačalo te pomanjkljivosti odpraviti?

Tomaž Jančar

Lefranc N., T. Worfolk (1997): SHRIKES, a Guide to the Shrikes of the World. Pica Press, Sussex

V lanskem letu je pri znani založbi Pica Press spet izšel nov monografski priročnik, tokrat o srakoperjih.

Knjiga je klasičnega formata, podobno kot vsi dosedajšnji monografski priročniki,

ki so izšli pri založbah Christopher Helm in Pica Press. Ima 192 strani in 16 barvnih strani z odličnimi risbami, delo Tima Worfolka, v uvodnem delu pa je nekaj črno belih slik istega avtorja o morfologiji in ekologiji srakoperjev.

Knjiga ne obravnava celotne družine srakoperjev, ampak le poddružino Laniidae, v katero uvršča rodove *Lanius* (27 vrst), *Corvinella* (2 vrsti) in *Eurocephalus* (2 vrsti). Avtorja sta v sistemu sledila najnovejšim izsledkom genetskih raziskav, delanih z metodo DNA-DNA hibridizacije. Po starejšem sistemu naj bi rod *Eurocephalus* pripadal drugi poddružini *Prionopinae*, vendar so v najnovejših raziskavah sistematike ptic na genetski osnovi ugotovili večjo sorodnost omenjenega rodu s predstavniki poddružine *Laniidae*. Od drugih novosti iz sistematike srakoperjev knjiga obravnava še na novo priznano evropsko vrsto srakoperja - južni veliki srakoper *Lanius meridionalis*, ki je bil pred tem obravnavan kot podvrsta velikega srakoperja *Lanius excubitor*.

V uvodnem delu je predstavljena problematika taksonomije, morfologije, selitev, habitatov, vedenja, prehranskih navad, gnezditvenih navad in populacijske dinamike srakoperjev (obrnava predvsem rod *Lanius*), dodano pa je še nekaj informacij o rodovih *Corvinella* in *Eurocephalus*. Sledi nekaj splošnih napotkov za uporabo priročnika in nekaj pomembnejših naslovov Mednarodne skupine za srakoperje (International Shrike Group).

Sledi klasičen slikovni pregled vrst s kratkimi opisi samca, samice in prvoletnih osebkov ter ponekod še opisov nekaterih podvrst, ki so tudi narisane. Narisano je veliko število podvrst, žal pa ne vse. Tako je pri rjavem srakoperju *Lanius collurio* narisana le soimenska podvrsta. Pri večini zelo variabilnih vrst pa so narisane praktično vse podvrste (naprimer pri bledem srakoperju *L. isabellinus*, orientalskem srakoperju *L. schach*, velikem srakoperju *L. excubitor*, južnem velikem srakoperju *L. meridionalis*, itn.) Slike so dobre in nazorne.

Za slikovnimi stranmi sledi še klasičen obširnejši tekst o posameznih vrstah, ki obsega določanje, opis spolov in mladost-

nih osebkov, mere, razširjenost, geografske variacije z zoogeografskimi in morfološkimi opisi vseh znanih podvrst, pri nekaterih možnosti križanja z drugimi vrstami, selitev, golitev, oglašanje, habitat, navade, prehrano in gnezdenje. Na koncu je dodan še seznam literature za vsako vrsto posebej. Teksti so opremljeni tudi z nazornimi zemljevidi, ki poleg gnezditvenega in prezimovalnega areala prikazujejo še areale posameznih podvrst ter pri nekaterih tudi selitvene poti.

Knjiga je odličen priročnik za določanje in spoznavanje srakoperjev, ki, kot pravita avtorja v uvodu, ponazarjajo zelo očitno konvergenco z ujedami tako morfološko kot ekološko. Knjigo smo na januarski seji, ko smo obravnavali družino srakoperjev *Laniidae*, zelo koristno uporabili tudi pri terminološki komisiji.

Al Vrezec

Skrivnostna fotografija Mystery photograph

Tokratna skrivnostna fotografija je spet bolj uganka kot problem, zato bo odgovor karseda kratek in površen. Ugibamo lahko zgolj zato, ker ptica na sliki skriva del telesa, v tem primeru kljun, po katerem jo najlažje prepoznamo. Resničen prepoznavni problem pa so seveda posnetki, na katerih ptico vidimo v celoti, vzemimo da tudi v ugodni svetlobi, pa je kljub temu ne moremo z gotovostjo določiti. Razlikovanje ima seveda korenine že v naravi, kjer se "ugankarska" ptica slejkoprej zasuče in pokaže skriti del telesa, medtem ko "problemska" ptica ostaja vprašljiva ne glede na to, ali pozira dalje, ali pa, kar je verjetnejše, odleti in nas pusti z dvomi in v najboljšem primeru s posnetkom v aparatu. Seveda je razlika tudi v učinkovanju: ob problemskih posnetkih se učimo, ob ugankarskih zgolj zabavamo.

Po kratkem repu, podrepni in trebušni belini domnevamo, da gre za pobrežnika - martinca ali prodnika. Če po zelenem listu sklepamo, da je ptica na sliki v gnezdi-

Katera vrsta je to? Can you identify the species?

tvenem perju (lahko pa bi bila tudi v pognezditvenem in seveda mladostnem), se število možnih pobreznikov sicer skrči, a še vedno jih nekaj ostane. Je na sliki samica čnorepega kljunača, malega martinca ali jezerskega martinca, ki imajo vsi v tem času do zatilja podajšano nadočesno marogo? Po barvnem vzorcu v krovcih se odločimo za malega martinca, ki se prav po tem v danem položaju, ko težko preverjamo dolžino nog in siceršen

Mali martinec *Actitis hypoleucos*, Nakelska Sava, maj 1996 (I. Geister)

vtis stoječe ptice, tudi razlikuje od bojda podobnega Temminckovega prodnika. Za to, tudi na sliki dobro vidno perje je značilna tenka črna črta sredi vsakega peresa, medtem ko je pri prodniku v peresu več črnine. Tako razmeroma hitro pritrdimo občutku, ki nas je prevzemal že od vsega začetka in nam pravzaprav vseskozi prišepetaval, da gre za malega martinca, četudi na terenu najzgovornejšega prepoznavnega znaka stoječe ptice - zatoka beline na prsih - tukaj sploh ne vidimo. Konec koncev tudi skrben izrez ni mogel prikriti dejstva, da si perje ureja valeča ptica. Tako je pri vsem tem ugibanju še najbolj vznemirjujoča spokojna drža tega sicer vseskozi nemirnega pa tudi precej razboritega pobreznika.

Iztok Geister

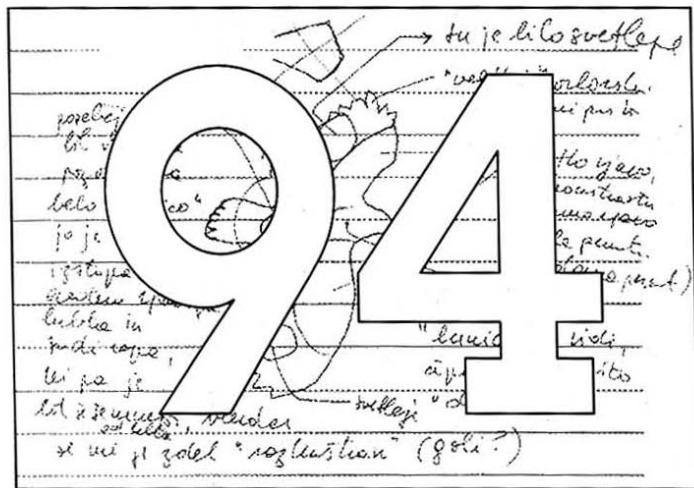
Ornitološka kronika 1994, 1995

Ornithological chronicle 1994, 1995

V tokratni številki *Acrocephalus* sta objavljeni kroniki ornitoloških opažanj za leti 1994 in 1995. Spisek sodelavcev je objavljen na koncu kronike; vsem se najlepše zahvaljujem za posredovane podatke. V nasprotju s predhodnimi objavami so ptice razvrščene po abecednem redu in ne po sistematskem vrstnem redu. Ekipa, odgovorna za pripravo ornitološke kronike vljudno prosi opazovalce ptic in člane DOPPS, naj zanimivejša opažanja ptic za leti 1996 in 1997 pošljejo čimprej, najkasneje pa do 15. maja 1998 na **naslov: Andrej Sovinc, Pod kostanji 44, 1000 Ljubljana**. Ker kroniko zelo popestrijo fotografije ptic, vas prosimo, da priložite tudi kakšno (četudi samo dukumentacijsko) fotografijo oziroma diapozitiv.

Legenda

AB, Andrej Bibič	KP, Karel Potrato
DB, Darjo Bon	BR, Borut Rubinič
LB, Luka Božič	JS, Jakob Smole
FB, Franc Bračko	AŠ, Andrej Sovinc,
IB, Igor Brajnik	DŠ, Dare Šere
JB, Jože Bricelj	PŠ, Pavle Štirn
IC, Iztok Cilensek	RT, Rudolf Tekavčič
MD, Marjan Debelič	TT, Tomi Trilar
JD, Jože Dolinšek	AT, Andrej Trontelj
MG, Marjan Gobec	BV, Bogdan Vidic,
ZG, Žiga Gombač	JV, Jože Vrbančič
JG, Jože Gračner	IV, Iztok Vreš
PG, Peter Grošelj	AV, Al Vrezec
FJ, Franc Jakopin	obr., obročan, , , ,
TJ, Tone Jankovič	imm., spolno nezrel, , ,
SJ, Simon Jurečič	,
PK, Primož Kmecl	juv., mladič
RK, Rajko Korajžija	1y, prvoleten
SK, Stane Kos	2y, drugoleten
MK, Martin Košir,	1st, v prvem koledar-
FK, Franci Kranjc	skem letu
JK, Jelko Kozjak	2nd, v drugem kol.
BK Boris Kozinc,	letu
BL, Brane Lapanja	3rd, v tretjem kol. letu,
EL, Ervin Lorger	ad., odrasel
BM, Božidar Magajna	S, poletno perje
TP, Tatjana Pfeifer	W, zimsko perje
DP, Dušan Pogačar	ecl., eklipsno perje
SP, Slavko Polak	

Accipiter gentilis, 20.5.94, Cerknjsko jezero, 1, AV, ; 29.6.94, Dolenje Ležeče, 3, BR, par z juv, Divača; 30.6.94, Zg. Partinje, 3, FB, speljani mladiči; 6.8.94, Hrastje, Poljčane, 1, AV, juv, tudi 14.8.; 30.10.94, Iščica, Lj. barje, 1, AV, imm.; 12.11.94, Sečoveljske soline, 1, BR, samica

Accipiter nisus, 21.6.94, Pekre, 1, FB, s plenom

Acrocephalus arundinaceus, 24.9.94, Vrhnika, 1, IB, obr.

Acrocephalus melanopogon, 6.8.94, Cerknjsko jezero, 1, DŠ, obr.; 24.9.94, Strunjan, 1, BR, ; 19.10.94, Vrhnika, 2, PG, obr.; 19.10.94, Vrhnika, 4, JG, obr.

Acrocephalus palustris, 1.5.94, Sturmovci, 1, IV, obr.; 19.10.94, Vrhnika, 1, PG, obr.

Acrocephalus schoenobaenus, 17.4.94, Iščica, Rudnik, 1, DŠ, obr.; 17.4.94, Vrhnika, 2, EV, pojeta; 13.8.94, Vrhnika, 1, PG, obr; 4.11.94, Vrhnika, 1, JG, obr.

Acrocephalus scirpaceus, 23.4.94, Ptuj, 1, IV, obr.; 27.4.94, Cerknjsko jezero, 1, JG, obr.; 27.10.94, Vrhnika, 6, DŠ, obr.

Actitis hypoleucos, 22.1.94, Laze ob Savi, 1, DŠ, AS, ; 22.1.94, Laze, Sava, 1, AS, ; 13.4.94, Cerknjsko jezero, 1, DŠ, obr.; 24.5.94, Kozlarjeva gošča, 1, AV,

Alauda arvensis, 5.2.94, Parte, Lj. barje, 2, DŠ, BV, ; 21.2.94, Nerajc, 1, AS, ; 25.4.94, Hraše, 1, BK, poje

Alcedo atthis, 27.2.94, Studenice, Poljčane, 2, AV, ; 17.10.94, Vrhnika, 1, PG, obr.

Anas acuta, 5.3.94, Cerknjsko jezero, 200, BR, ; 24.9.94, Strunjan, 1, BR, samec; 19.11.94, Ptuj, 15, BR, ; 29.12.94, Cerknjsko jezero, 1, BR, samec

Anas clypeata, 5.3.94, Cerknjsko jezero, 100, BR, ; 17.4.94, HE Vrhovo, 1, MG, samec; 24.9.94, Strunjan, 1, BR, samec v ecl. perju

Anas crecca, 15.1.94, Ljubljansko barje, 1, AV, kadaver samca; 23.2.94, Iščica, Lj. barje, 11, AV, ; 25.2.94, Iščica, Lj. barje, 10, AV, ; 8.11.94, HE Vrhovo, 2, MG,

Anas penelope, 7.2.94, Kozlarjeva gošča, 1, BR, samica; 5.3.94, Cerknjsko jezero, 150, BR, ; 21.9.94, Cerknjsko jezero, 40, AV, ; 19.11.94, Ptuj, 70, BR, ; 22.11.94, Iška Loka, Lj. barje, 5, BR, samice; 17.12.94, Sečoveljske soline, 570, BR, do 27.12.; 26.12.94, HE Vrhovo, 5, MG, do 31.12.

Anas platyrhynchos, 27.1.94, Cerknjsko jezero, 1300, BR,

Anas querquedula, 25.2.94, Ptuj, 2, DD, ; 21.3.94, HE Vrhovo, 10, MG, ; 20.5.94, Cerknjsko jezero, 1, AV, samec; 28.5.94, Cerknjsko jezero, 8, BR, samci; 19.11.94, Ptuj, 1, BR, samica

Anas strepera, 16.1.94, Trboje, 1, BR, samica; 4.4.94, Cerknjsko jezero 1, 1, BR, samec; 2.10.94, Sečoveljske soline, 1, BR,

- samica; 19.11.94, Ptuj, 37, BR, ; 27.11.94, Ptuj, 12, BR, ; 11.12.94, Cerknško jezero, 3, AV, 2 samca, 1 samica; 11.12.94, Cerknško jezero, 3, BR, 2 samca, 1 samica; 17.12.94, Sečoveljske soline, 3, BR, 2 samca, 1 samica
- Anser anser*, 4.4.94, Cerknško jezero, 1, BR,
- Anser fabalis*, 5.3.94, Cerknško jezero, 20, BR,
- Anthus campestris*, 23.4.94, Robidnice, Lj. barje, 1, DŠ, ; 7.5.94, Cerknško jezero, 1, BR,
- Anthus cervinus*, 9.10.94, Parte, Lj. barje, 1, DŠ,
- Anthus pratensis*, 9.4.94, Parte, Lj. barje, 1, DŠ, BV, ; 27.4.94, Dolenje Ležeče, 1, BR, Divača
- Anthus spinoletta*, 27.2.94, Studenice, Poljčane, 5, AV,
- Anthus trivialis*, 2.4.94, Parte, Lj. barje, 1, DŠ, ; 3.4.94, Črna vas, Lj. barje, 1, DŠ, poje; 4.4.94, Jarenina, 1, FB, prvo petje; 4.4.94, Vrhnikar, 2, EV, pojeta
- Apus apus*, 14.4.94, Sečovelje, 1, DŠ, ; 24.4.94, Maribor, 2, FB, prvo opazovanje; 11.6.94, Lesce, 120, BK, ; 20.8.94, Hrastje, Poljčane, 15, AV,
- Apus melba*, 28.3.94, Koper, 4, BR, ; 14.4.94, Osp, 2, DŠ,
- Ardea purpurea*, 21.4.94, Cerknško jezero, 4, BR, ; 30.4.94, Vrhnikar, 1, EV, ; 14.9.94, Sestrže, Pragersko, 2, DD, JS,
- Asio otus*, 29.4.94, Štetenberg, Poljčane, 1, AV, ; 29.6.94, Črna vas, 7, AS, ; 20.8.94, Studenice, Poljčane, 1, AV, najdeno pero
- Athene noctua*, 24.9.94, Maribor-Studenci, 1, FB, zjutraj se oglašča
- Aythya fuligula*, 10.7.94, HE Vrhovo, 1, MG, samec; 17.12.94, Sečoveljske soline, 1, BR, samec
- Bombycilla garrulus*, 13.2.94, Vrhnikar-Verd, 14, PŠ,
- Botaurus stellaris*, 24.10.94, Vrhnikar, 1, DŠ, ; 26.11.94, Cerknško jezero, 1, BR,
- Bucephala clangula*, 19.2.94, Ormož, 105, DD,
- Burhinus oedicephalus*, 15.8.94, Krka, Lešnica, 1, DD,
- Buteo buteo*, 26.11.94, Cerknško jezero, 40, BR, ; 11.12.94, Cerknško jezero, 37, BR,
- Buteo lagopus*, 6.11.94, Spodnja Polskava, 1, BR,
- Calidris alpina*, 17.12.94, Sečoveljske soline, 330, BR,
- Calidris ferruginea*, 14.5.94, Sečoveljske soline, 16, BR,
- Calidris minuta*, 14.5.94, Sečoveljske soline, 355, BR,
- Calidris temminckii*, 14.5.94, Sečoveljske soline, 7, BR, ; 18.10.94, Sečoveljske soline, 1, BR, 1y W
- Calonetta leucophrys*, 24.12.94, Šobec, 1, BK, prvo pojavljanje
- Carduelis cannabina*, 19.11.94, Hrastje, Poljčane, 50, AV,
- Carduelis carduelis*, 19.10.94, Pesek-Pohorje, 1, FB,
- Carduelis flammea*, 5.2.94, Kozlarjeva gošča, 10, AV, ; 7.2.94, Kozlarjeva gošča, 15, AV, ; 15.3.94, Maribor-Studenci, 8, FB, ; 10.4.94, Robidnice, Lj. barje, 3, DŠ, BV, ; 3.5.94, Trbovlje, 2, IC, obr., samec, samica; 8.8.94, Ribče ob Savi, 3, DŠ,
- Carduelis spinus*, 14.4.94, Socerb, 2, DŠ, ; 25.9.94, Vrhnikar, 3, IB, obr.
- Celgobkoba celgobkob*, 4.2.94, Koper, 1, DŠ, poje
- Charadrius alexandrinus*, 3.12.94, Sečoveljske soline, 6, BR, ; 17.12.94, Sečoveljske soline, 14, BR, do 27.12.
- Charadrius hiaticula*, 14.5.94, Sečoveljske soline, 22, BR,
- Charadrius hiaticula*, 12.11.94, Sečoveljske soline, 1, BR,
- Chlidonias hybrida*, 27.4.94, Sečoveljske soline, 1, BR, ad. S
- Chlidonias leucopterus*, 14.5.94, Sečoveljske soline, 1, BR, ad. S; 21.7.94, Sečoveljske soline, 2, BR, juv.; 21.9.94, Cerknško jezero, 8, AV, ad. W; 21.9.94, Cerknško jezero, 8, BR, ad. W
- Chlidonias niger*, 20.5.94, Cerknško jezero, 9, AV, ; 31.5.94, Ptuj, 40, FB, ; 21.7.94, Ormož, 11, FB, ; 18.10.94, Škocjanski zatok, 1, BR, ad. S-W
- Ciconia ciconia*, 26.3.94, Lipe, Lj. barje, 1, DŠ, Korenjakovi, samec; 2.4.94, Modraže, Poljčane, 1, AV, tudi 3.4.; 3.4.94, Lipe, Lj. barje, 1, DŠ, Korenjakovi, samica; 8.4.94, Cerknško jezero, 1, BR, ; 30.4.94, Dregomer, 8, EV,
- Ciconia nigra*, 28.5.94, Cerknško jezero, 1, BR, ad. ; 10.6.94, Dregomer, 1, EV,
- Cinclus cinclus*, 7.5.94, Savinja, Zidani Most, 1, MG, ; 25.11.94, Lovrenška jezera, 1, FB,

Circæetus gallicus, 28.5.94, Cerknško jezero, 3, BR,

Circus aeruginosus, 10.4.94, Robidnice, Lj. barje, 2, DS, BV, samec, samica; 16.5.94, Podova, 1, FB, ad. samica; 28.5.94, Cerknško jezero, 7, BR, ; 29.6.94, Ig, 1, AS, samica; 5.7.94, Ig, 1, AS, samica, tudi 8.7.94; 26.8.94, Dvorjane, Drava, 1, FB, ad. samec v golitvi

Circus cyaneus, 5.3.94, Cerknško jezero, 8, BR, ; 28.11.94, Kidričevo, 2, FB, ; 11.12.94, Cerknško jezero, 9, BR, samice; 26.12.94, Razdrto, 1, BR, samica

Circus pygargus, 21.4.94, Cerknško jezero, 7, BR, ; 24.4.94, Parte, Lj. barje, 1, DS, samec; 29.4.94, Kozlarjeva gošča, 7, BR, ; 21.9.94, Cerknško jezero, 1, AV, samec

Clangula hyemalis, 15.1.94, Ptuj, 2, BR, par; 8.2.94, Ptuj, 1, BR, samec; 12.12.94, HE Vrhovo, 4, MG, do 31.12.

Columba oenas, 5.3.94, Parte, Lj. barje, 2, DS, BV, ; 13.3.94, Iška Loka, Lj. barje, 11, BR, ; 21.4.94, Cerknško jezero, 1, BR, ; 24.6.94, Cerknško jezero, 1, BR, poje, Zadnji kraj; 8.10.94, Ptuj, 3, BR, ; 18.10.94, Sečoveljske soline, 1, BR, leti tik nad bazeni; 30.10.94, Ig, Lj. barje, 19, AV, ; 30.10.94, Ig, 19, BR,

Columba palimbus, 30.10.94, Kozlarjeva gošča, 5, AV, ; 15.1.94, Radensko polje, 5, AS, ; 24.2.94, Vodice, 1, MD, ; 26.2.94, Kozlarjeva gošča, 14, AV, ; 29.12.94, Loka pri Mariboru, 1, FB,

Coracias garrulus, 11.8.94, Otočec, 1, DD,

Corvus corax, 21.2.94, izliv Krupe, 1, AS, vali v gnezdu; 2.9.94, Studenice, Poljčane, 2, AV,

Corvus corone corone, 23.2.94, Lj. barje-Ižanska c., 2, AV, ; 25.2.94, Lj. barje-Ižanska c., 4, AV, ; 27.4.94, Črna vas, 2, BR, ; 14.10.94, Dravograd, 3, FB,

Corvus corone corone x cornix, 27.4.94, Črna vas, 1, BR,

Corvus frugilegus, 30.10.94, Lj. barje-Ižanska c., 300, AV, ; 7.11.94, Zapuže, 500, BK,

Corvus monedula, 14.10.94, Dravograd, 50, FB,

Coturnix coturnix, 30.4.94, Parte, Lj. barje, 1, DS, poje; 30.7.94, Hraše, 1, BK, zadnjič poje; 21.9.94, Cerknško jezero, 4, AV,

Cuculus canorus, 4.4.94, Hrastje, Poljčane, 2, AV, ; 15.4.94, Kostanjevica ob Krki, 1, SK, poje; 27.5.94, Rodine, 1, BK, ; 18.7.94, Rodine, 2, BK, speljana mladiča

Cygnus olor, 12.2.94, Sečoveljske soline, 7, BR, ; 21.7.94, Ormož, 31, FB,

Cyrcus pygargus, 14.9.94, Medvedce, 1, DD, JS, imm.

Dendrocopos medius, 5.11.94, izliv Dobljice, 1, AS, Bela Krajina

Dendrocopos minor, 22.9.94, Vrhnika, 1, DS, obr.; 20.11.94, Hrastje, Poljčane, 1, AV, samica; 29.12.94, Nova Gorica, 1, DB, obr.

Dryocopus martius, 10.8.94, Lj.-Center, 1, DS, mrtva najdena

Egretta alba, 9.1.94, Ig, 2, BR, do 28.1.; 15.1.94, Iščica, Lj. barje, 2, AS, ; 23.1.94, Ig, Lj. barje, 5, DS, ; 25.2.94, Iščica, Lj. barje, 4, AV, ; 29.4.94, Kozlarjeva gošča, 1, BR, ; 9.9.94, Cerknško jezero, 4, BR, ; 21.9.94, Cerknško jezero, 2, AV, ; 3.12.94, Sečoveljske soline, 28, BR,

Egretta garzetta, 20.5.94, Cerknško jezero, 8, BR, ; 28.5.94, Cerknško jezero, 2, BR, ; 26.8.94, Zlatoličje, Drava, 1, FB, ; 24.9.94, Strunjan, 15, BR, ; 2.10.94, Sečoveljske soline, 125, BR,

Emberiza cia, 8.1.94, Iščica, Lj. barje, 1, AS, ; 6.2.94, Hrušica, Ljubljana, 1, JB, obr. samec; 1.4.94, Iški Vintgar, 1, DS, EL, poje; 5.6.94, Hotič, 3, AS, pojoči samci

Emberiza citrinella, 10.3.94, Bled, 1, BK, *Emberiza pusilla*, 21.10.94, Vrhnika, 1, PG, obr.; 21.10.94, Vrhnika, 1, PG, obr.

Emberiza schoeniclus, 1.4.94, Škofljica-Ig, 1, DS, poje; 11.6.94, Pernica, 4, FB, gnezditu 2 para; 23.8.94, Vrhnika, 1, BL, obr.; 12.9.94, Vrhnika, 1, RT, obr.; 26.12.94, HE Vrhovo, 1, MG,

Falco biarmicus, 9.9.94, Cerknško jezero, 1, BR, ad. samec

Falco columbarius, 12.3.94, Sinji vrh-Ajdovščina, 1, BR, samica

Falco naumanni, 26.3.94, Zaklanec, Horjul, 4, DS, dva para; 7.4.94, Grosuplje, 2, DS, par; 13.4.94, Žužemberk, 1, DS, samec; 29.4.94, Plešivica, 1, EV,

Falco peregrinus, 9.1.94, Ig, 1, BR, samica; 9.1.94, Nanos, 1, DS, ; 27.3.94, Ig, 1, BR, ; 4.4.94, Cerknško jezero, 1, BR, samica; 28.5.94, Cerknško jezero, 1, BR, ; 30.10.94, Ig, 1, BR, ; 30.10.94, Iška Loka, Lj. barje, 1, AV,

Falco subbuteo, 27.4.94, Cerknško jezero, 1, DŠ, ; 7.5.94, Cerknško jezero, 7, BR, ; 14.5.94, Zice (potok Velka), 1, FB, ; 20.5.94, Cerknško jezero, 3, AV, 2 samca, 1 samica; 17.6.94, Komarnik, 3, DD, ; 29.6.94, Maribor-center, 1, FB, ; 30.6.94, Jakobski dol, 1, FB, ; 30.6.94, Meljski hrib, 1, FB, ; 25.8.94, Vrhnika, 1, BL, obr.; 8.9.94, Ormož (lagune), 1, AV, 1y; 21.9.94, Cerknško jezero, 2, AV,

Falco tinnunculus, 27.3.94, Loško polje pri Loki, 1, MG, ; 3.4.94, Lj.-Zale, 6, DŠ, v pari; 13.5.94, Tremarje pri Celju, 1, MG, ; 9.9.94, Cerknško jezero, 15, BR,

Falco vespertinus, 7.5.94, Cerknško jezero, 10, BR, ; 20.5.94, Cerknško jezero, 2, AV, samec in samica; 21.9.94, Cerknško jezero, 1, AV, imm.; 21.9.94, Cerknško jezero, 1, BR, 1y

Ficedula albicollis, 17.4.94, Črna vas, Lj. barje, 1, JK, samec; 4.9.94, Vrhnika, 1, BL, obr.

Ficedula hypoleuca, 17.4.94, Črna vas, Lj. barje, 1, SK, samec; 27.9.94, Vrhnika, 1, IB, obr.

Fringilla coelebs, 23.2.94, Ljubljana, PMS, 1, DŠ, poje

Fringilla montifringilla, 4.4.94, Godovič, 1, PG, obr. samec; 16.10.94, Vrhnika, 1, PG, obr.

Gallinago gallinago, 27.2.94, Studenice, Poljčane, 1, AV, ; 9.3.94, Pernica, 9, FB, ; 17.12.94, Sečoveljske soline, 160, BR,

Gallinula chloropus, 2.1.94, Pernica, 2, FB, ; 30.4.94, Zbelevo, Poljčane, 1, AV, ; 11.12.94, Zbilje, 1, BR, 1y

Gavia arctica, 8.11.94, Radeče, 1, MG, ; 18.11.94, Bled, 2, BK, ; 6.12.94, Ptuj, 1, FB,

Gavia stellata, 29.10.94, Zbilje, 1, BR, kroži v zraku; 19.11.94, Ormož, 3, DD, ; 27.11.94, Ptuj, 17, BR, ; 4.12.94, Ptuj, 16, BR, ; 6.12.94, Ptuj, 5, FB, ; 25.12.94, Bled, 1, BR, 1y W

Gelochelidon nilotica, 21.5.94, Ormož (lagune), 1, BR, ad. S

Glareola pratincola, 14.5.94, Sečoveljske soline, 1, BR, ad.

Glaucidium passerinum, 12.3.94, Pesek, Rogla, 2, DD, LB, ; 13.3.94, Ribniški vrh, 1, DD, LB, ; 4.12.94, Zgornja Krma, 1, BK, 1700 m n.m.

Gyps fulvus, 15.8.94, Petrinje, Kozina, 2, BR, ad.

H. rustica x *D. urbica*, 3.9.94, Grmez, Lj. barje, 1, JG, obr.

Haliaeetus albicilla, 17.12.94, Sečoveljske soline, 1, BR, 1y

Hippolais icterina, 13.8.94, Vrhnika, 1, PG, obr.; 19.9.94, Vrhnika, 1, DŠ, obr.

Hippolais polyglota, 18.8.94, Vrhnika, 1, PG, obr.

Hirundo rustica, 27.3.94, Iščica, Lj. barje, 3, DŠ, BV, ; 9.4.94, Otoče, 10, BK, ; 18.7.94, Rodine, 1, BK, gradi 2. gnezdo

Hirundo rustica x *Delichon urbica*, 30.8.94, Vrhnika, 1, BL, obr.

Ixobrychus minutus, 16.7.94, Iška Draga, 1, JD, obr.

Jynx torquilla, 3.4.94, Črna vas, Lj. barje, 1, DŠ, ; 6.6.94, Botanični vrt, Lj., 7, JD, juv. obr.; 22.9.94, Vrhnika, 1, DŠ, obr.

Lanius collurio, 17.4.94, Iščica, Rudnik, 1, DŠ, samica; 27.5.94, Lesce, 1, BK, ; 19.9.94, Vrhnika, 1, DŠ, obr.

Lanius excubitor, 2.1.94, Jakobski dol, 1, FB, ; 5.2.94, Parte, Lj. barje, 1, DŠ, BV, ; 3.3.94, Iška Loka, Lj. barje, 1, DŠ, ; 10.10.94, Breg-Rašica, 1, MG, ; 26.11.94, Zrkovci, 1, FB, ; 3.12.94, Spodnje Poljčane, 1, AV, ; 17.12.94, Hoče (letališče), 1, FB,

Lanius minor, 20.5.94, Cerknško jezero, 1, BR, ad. samec; 20.5.94, Dolenje jezero, 1, AV, samec, Cerknško jezero; 26.6.94, Jovsi, 1, AS,

Larus argentatus argentatus, 4.12.94, Ptuj, 1, BR, 1st. W; 19.11.94, Ptuj, 1, BR, ad. W; 27.11.94, Ptuj, 3, BR, 2-1st. W, 1-ad. W; 4.12.94, Ptuj, 4, BR, 2-1st. W, 2-ad. W

Larus cachinnans, 31.5.94, Ptuj, 7, FB, imm.

Larus canus, 5.3.94, Cerknško jezero, 88, BR, ; 2.12.94, HE Vrhovo, 1, MG, ; 25.12.94, Bled, 22, BR,

Larus fuscus, 3.4.94, Jarše ob Savi, 1, ŽG, *Larus fuscus fuscus*, 28.3.94, Sečoveljske soline, 1, BR, ad. S; 14.5.94, Sečoveljske soline, 1, BR, 3rd. S

Larus fuscus intermedius, 18.10.94, Sečoveljske soline, 1, BR, ad. S-W

Larus marinus, 27.11.94, Ptuj, 1, BR, 1juv.-1st. W

Larus melanocephalus, 8.1.94, Strunjan, 2, BR, 2nd. W, ad. W; 23.1.94, Sečoveljske soline, 2, BR, ad. W, do 29.1.94; 29.1.94, Strunjan, 1, BR, ad. W; 25.4.94, Ptuj, 2, BR, 2nd. S; 17.12.94, Sečoveljske soline, 1, BR, 2nd. W

- Larus minutus*, 3.4.94, Jarše ob Savi, 1, ŽG; ; 25.4.94, Ptuj, 150, BR; ; 27.4.94, Sečoveljske soline, 1, BR, 2nd. S; 28.4.94, Cerknjsko jezero, 1, BR, ad. S; 7.5.94, Cerknjsko jezero, 26, BR; ; 14.5.94, Sečoveljske soline, 3, BR; ; 19.11.94, Ptuj, 2, BR, ad. W; 27.11.94, Ptuj, 1, BR, ad. W ---, 31.5.94, Zbilje, 1, BR, 1st. S, rdeče noge!
- Limosa limosa*, 6.3.94, Sečoveljske soline, 18, BR; ; 17.3.94, Cerknjsko jezero, 1, BR, samica; 18.3.94, Iška Loka, Lj. barje, 1, BR; ; 26.3.94, Sečoveljske soline, 4, BR,
- Locustella luscinioides*, 6.8.94, Vrhnika, 1, PG, obr.; 25.9.94, Vrhnika, 1, IB, obr.
- Locustella naevia*, 17.4.94, Vrhnika, 3, BL, pojejo; 30.4.94, Parte, Lj. barje, 1, DŠ, poje; 13.8.94, Vrhnika, 1, PG, obr.; 2.10.94, Vrhnika, 1, JG, obr.
- Loxia curvirostra*, 22.1.94, Strunjan, 1, BR, samica; 10.10.94, Maribor-Studenci, 12, FB; ; 3.12.94, Klopni vrh-Pohorje, 50, FB; ; 10.12.94, Kozlarjeva gošča, 5, AV,
- Lullula arborea*, 14.7.94, Matjaševci (Goričko), 2, FB, mladiča; 9.10.94, Parte, Lj. barje, 6, DŠ; ; 4.12.94, Ptuj, 1, BR; ; 25.1.94, Pobegi, Koper, 2, IB, obr.
- Luscinia luscinia*, 12.9.94, Vrhnika, 1, RT, obr.
- Luscinia megarhynchos*, 3.4.94, Črna vas, Lj. barje, 1, DŠ, delno poje; 28.4.94, Ljubljana, PMS, 1, DŠ, poje; 13.6.94, Hrašnje, Poljčane, 1, AV; ; 19.9.94, Vrhnika, 2, DŠ, obr.
- Lymnocyptes minimus*, 29.12.94, Cerknjsko jezero, 1, BR, svež kadaver
- Melanitta fusca*, 23.1.94, Sečoveljske soline, 7, BR, samice, do 12.2.94; 5.2.94, Sečoveljske soline, 4, BR, samice; 19.11.94, Ptuj, 2, BR, samici; 27.11.94, Ptuj, 8, BR, samice, 1 mrtva; 4.12.94, Ptuj, 4, BR, samice, do 17.12.94; 6.12.94, Ptuj, 4, FB; ; 27.12.94, Sečoveljske soline, 3, BR, samice
- Melanitta nigra*, 22.1.94, zaliv Polje, Ankaran, 2, BR, samici; 3.12.94, Sečoveljske soline, 1, BR, samica, do 27.12.94
- Mergus albellus*, 8.2.94, Rače, 22, BR, samice; 5.3.94, Cerknjsko jezero, 1, BR, samica; 26.11.94, Cerknjsko jezero, 2, BR, samici
- Mergus merganser*, 4.3.94, Pernica, 15, DD; ; 5.3.94, Cerknjsko jezero, 1, BR, samica, do 17.3.94; 5.3.94, Pernica, 6, FB; ; 17.11.94, Bled, 14, BK, 12 samic, 2 samca
- Mergus serrator*, 15.1.94, Ptuj, 2, BR, par; 15.11.94, Bresterniško jezero, 1, DD, samica
- Miliaria calandra*, 22.4.94, Parte, Lj. barje, 1, BV; ; 4.5.94, Lormanje pri Lenartu, 1, FB, poje; 14.7.94, Ledavsko jezero, 1, FB, poje
- Milvus migrans*, 4.4.94, Cerknjsko jezero, 1, BR; ; 5.6.94, Hotič, 1, AS, kroži, nosi plen; 9.9.94, Cerknjsko jezero, 1, BR, juv.
- Monticola solitarius*, 14.4.94, Oso, 1, DŠ, samec
- Motacilla alba*, 5.2.94, Parte, Lj. barje, 3, DŠ, BV; ; 1.3.94, Pungart, Karavanke, 1, DŠ, 1550 m n.m.; 3.3.94, Hraše, Lesce, 4, BK; ; 3.4.94, Črna vas, Lj. barje, 1, DŠ, material za gnezdo; 28.4.94, Črna vas, Lj. barje, 1, DŠ, samica vali 4 jajca
- Motacilla cinerea*, 28.5.94, Pragozd, Pohorje, 1, AV; ; 14.9.94, Medvedce, 200, DD, JS,
- Motacilla flava*, 2.4.94, Parte, Lj. barje, 1, DŠ; ; 12.10.94, Skale, Velenje, 1, DŠ,
- Muscicapa striata*, 28.4.94, Ljubljana, PMS, 1, DŠ; ; 23.9.94, Vrhnika, 1, DŠ, obr.
- Netta rufina*, 25.4.94, Ptuj, 2, BR, par; 5.11.94, Zalog, Krka, 1, AS, 1y samec
- Nucifraga caryocatactes*, 30.9.94, Tinčeva bajta-Pohorje, 3, FB; ; 3.12.94, Klopni vrh-Pohorje, 1, FB; ; 11.12.94, Cerknjsko jezero, 1, AV,
- Numenius arquata*, 2.3.94, Matena, Lj. barje, 2, DŠ, BV; ; 28.5.94, Cerknjsko jezero, 2, BR, par svatuje
- Numenius phaeopus*, 21.4.94, Cerknjsko jezero, 1, BR,
- Nycticorax nycticorax*, 12.4.94, Tomačevo ob Savi, 1, ŽG; ; 17.4.94, Vrhnika, 1, EV, tudi 2.5.; 24.4.94, Parte, Lj. barje, 1, DŠ,
- Oenanthe oenanthe*, 2.4.94, Parte, Lj. barje, 1, DŠ; ; 13.10.94, Babna Gorica, 1, DŠ,
- Oriolus oriolus*, 30.4.94, Parte, Lj. barje, 1, DŠ, poje; 26.5.94, Studenčnice, Lesce, 2, BK, pojeta; 30.7.94, Lesce, 1, BK, zadnjič poje
- Otus scops*, 8.4.94, Pobegi, Koper, 1, IB, poje
- Pandion haliaetus*, 24.7.94, Ormož, 1, FB,
- Parus cristatus*, 20.10.94, Kidričevo, 6, FB, obr.; 10.12.94, Kozlarjeva gošča, 5, AV,

- Parus montanus*, 11.2.94, Bizovik, Ljubljana, 1, JB, obr.; 1.10.94, Požeg, 1, FB,
- Passer domesticus italicus*, 24.9.94, Strunjan, 1, BR, samec; 18.10.94, Sečoveljske soline, 1, BR, ad. samec
- Perdix perdix*, 11.2.94, Limbuš pri Mariboru, 2, FB; 13.3.94, Parte, Lj. barje, 2, DŠ,
- Pernis apivorus*, 20.5.94, Cerknisko jezero, 2, AV; 22.5.94, Hrastje, Poljčane, 1, AV,
- Phalacrocorax aristotelis*, 23.1.94, Sečoveljske soline, 1, BR, ad. W
- Phalacrocorax carbo*, 2.1.94, Medno, 110, BR; 10.4.94, Dvori pri Šmarčni, 1, MG, imm.; 25.6.94, Vrbinca pri Brežicah, 100, AS; 28.11.94, Rače, 60, FB,
- Phalacrocorax pygmeus*, 5.8.94, Sečoveljske soline, 1, BR, imm.; 24.9.94, Strunjan, 1, BR, ad. W; 2.10.94, Sečoveljske soline, 16, BR, ad. W; 18.10.94, Sečoveljske soline, 6, BR, ad. W; 12.11.94, Sečoveljske soline, 24, BR, do 3.12.; 17.12.94, Sečoveljske soline, 23, BR, do 27.12.
- Philomachus pugnax*, 25.2.94, Lj. barje-Ižanska c., 6, AV; 27.3.94, Iščica, Lj. barje, 20, DŠ, BV; 31.5.94, Ptuj, 5, FB,
- Phoenicurus ochruros*, 10.3.94, Ljubljana, Lj., 2, DŠ, pojeta; 25.1.94, Pobegi, Koper, 1, IB, obr.; 4.2.94, Koper, 1, DŠ; 14.2.94, Zidani Most, 1, MG, sneži; 13.3.94, Lesce, 1, BK; 14.3.94, Maribor, 2, FB, pojeta prvič; 26.10.94, Vrhnika, 1, DŠ, obr.; 12.11.94, Lesce, 1, BK, samec
- Phoenicurus phoenicurus*, 17.4.94, Zg. Partinje, 3, FB, prvič pojejo; 17.5.94, Ukanc, Bohinj, 4, AV, gnezdo; 22.5.94, Hrastje, Poljčane, 2, AV, par; 30.10.94, Vrhnika, 11, JG, obr.
- Phylloscopus collybita*, 21.2.94, Pusti Gradac, 1, AS, Lahinja; 24.2.94, Parte, Lj. barje, 1, BV; 20.3.94, Hraše, 3, BK, pojejo; 9.10.94, Dvorjane (Drava), 1, FB, bela letalna peresa; 5.11.94, Vrhnika, 4, JG, obr.; 12.11.94, Vrhnika, 1, EV,
- Phylloscopus collybita abietinus*, 28.10.94, Vrhnika, 1, DŠ, obr.
- Phylloscopus sibilatrix*, 19.4.94, Lj.-Vič, 1, DŠ; 14.9.94, Vrhnika, 1, RT, obr.
- Phylloscopus trochilus*, 20.3.94, Parte, Lj. barje, 1, BV, obr.; 27.3.94, Šturmovci, 1, IV, obr.; 6.4.94, Lj.-Center, 1, DŠ, poje; 13.10.94, Vrhnika, 1, JG, obr.
- Picus canus*, 29.12.94, Cerknica, 1, BR, Platalea leucorodia, 14.5.94, Sečoveljske soline, 1, BR, 1y S
- Plegadis falcinellus*, 20.5.94, Dolenje jezero, 4, AV, BR, ad., Cerknica, j.
- Pluvialis apricaria*, 27.2.94, Iška Loka, Lj. barje, 7, BR; 3.3.94, Iška Loka, Lj. barje, 6, DŠ; 11.3.94, Iška Loka, Lj. barje, 18, BR; 16.3.94, Iška Loka, Lj. barje, 3, BR; 26.3.94, Sečoveljske soline, 1, BR, ad. W; 27.3.94, Iščica, Lj. barje, 8, DŠ, BV; 12.11.94, Sečoveljske soline, 1, BR, 1y W; 3.12.94, Sečoveljske soline, 2, BR, ad. W
- Pluvialis squatarola*, 3.3.94, Iška Loka, Lj. barje, 6, AS; 21.5.94, Ormož, 1, BR, ad. S
- Podiceps auritus*, 22.1.94, zaliv Polje, Ankaran, 1, BR; 19.11.94, Ptuj, 1, BR; 27.11.94, Ptuj, 4, BR; 4.12.94, Ptuj, 2, BR,
- Podiceps cristatus*, 6.12.94, Ptuj, 20, FB,
- Podiceps griseigena*, 13.4.94, Cerknisko jezero, 1, DŠ, dela gnezdo; 19.9.94, Trboje, 1, BR; 29.10.94, Zbilje, 1, BR, 1y W; 19.11.94, Ptuj, 6, BR; 27.11.94, Ptuj, 9, BR; 17.12.94, Sečoveljske soline, 6, BR; 27.12.94, Lucija, Portorož, 3, BR,
- Podiceps nigricollis*, 15.1.94, Radensko polje, 1, AS,
- Porzana parva*, 4.4.94, Vrhnika, 1, EV, samica, do 10.4.94
- Porzana porzana*, 28.5.94, Cerknisko jezero, 1, BR, ad. samec; 9.10.94, Vrhnika, 1, JG, obr.
- Prunella modularis*, 27.9.94, Vrhnika, 1, IB, obr.
- Puffinus yelkouan*, 22.10.94, Strunjan, 16, BR, letijo proti Hrvaški
- Pyrrhula pyrrhula*, 7.2.94, Kozlarjeva gošča, 1, AV,
- Rallus aquaticus*, 10.7.94, Vrhnika, 2, EV, ad., juv.; 5.8.94, Vrhnika, 2, EV, eden vali; 21.9.94, Cerknisko jezero, 1, AV; 4.11.94, Vrhnika, 1, JG, obr.; 27.11.94, Ptuj, 8, BR, ob jezeru
- Recurvirostra avosetta*, 27.4.94, Sečoveljske soline, 3, BR; 4.6.94, Sečoveljske soline, 1, AV, samec; 4.6.94, Sečoveljske soline, 1, BR, samec
- Regulus ignicapillus*, 16.4.94, Iščica, Lj. barje, 1, DŠ; 28.5.94, Kolonija, Pohorje, 2, AV; 26.10.94, Vrhnika, 1, DŠ, obr.
- Remiz pendulinus*, 20.3.94, Šentjakob ob Savi, 1, JG, obr.; 30.9.94, Vrhnika, 45, IB, obr.

Riparia riparia, 1.8.94, Vrhnika, 1, PG, obr.; 23.9.94, Vrhnika, 4, DŠ, obr.

Saxicola rubetra, 16.4.94, Iščica, Lj. barje, 1, DŠ, poje; 29.4.94, Studenčnice, Lesce, 4, BK, ; 17.5.94, Zlatorog, Bohinj, 1, AV, ; 16.10.94, Cerknjsko jezero, 1, DŠ, BV,

Saxicola torquata, 27.2.94, Curnovec, Lj. barje, 1, AT, ; 3.3.94, Studenčnice, Lesce, 2, BK, ; 2.4.94, Modraže, Poljčane, 1, AV, ; 27.6.94, Rodine, 2, BK, krmita mladiče

Scolopax rusticola, 18.11.94, Reka na Pohorju, 1, FB, v mraku

Serinus serinus, 12.3.94, Ljubljana, Vič, 1, DŠ,

Stercorarius pomarinus, 17.6.94, Piran-Strunjan, 1, BR, ad. samica, mrtva

Sterna caspia, 3.4.94, Jarše ob Savi, 7, ŽG,

Sterna hirundo, 10.4.94, Pernica, 2, FB, 1. opazovanje

Streptopelia decaocto, 15.11.94, Maribor, polja, 250, DD, ; 28.11.94, Limbuš pri Mariboru, 100, FB,

Streptopelia turtur, 28.4.94, Hrastje, Poljčane, 1, AV, ; 28.5.94, Kolonija, Pohorje, 2, AV, ; 10.9.94, Skofljica, Lj. barje, 1, JD, obr.

Strix aluco, 12.9.94, Mala Stara vas, 2, AV, Grosuplje; 5.11.94, Rodine, 1, BK, samec pri duplu; 20.11.94, Ljutomer, 1, FB, na kolu ob cesti

Strix uralensis, 2.1.94, Mokrc pri Krimu, 1, DŠ, ; 8.1.94, Logatec-Unec, 1, BR, ob avtocesti; 16.1.94, Zbilje, 1, BR, samica; 27.1.94, Krvavčji vrh, Semič, 1, AS, ; 27.2.94, Kozlarjeva gošča, 1, BR, samec; 25.3.94, Kozlarjeva gošča, 1, BR, ; 18.6.94, Briše, Zidani Most, 1, MG, se oglašča; 1.11.94, Briše, Zidani Most, 1, MG, se oglašča

Stumus vulgaris, 20.2.94, Iščica, Lj. barje, 3, DŠ, ; 28.2.94, Hraše, Lesce, 70, BK, ; 6.11.94, Lesce, 2, BK,

Sylvia atricapilla, 18.3.94, Maribor, 1, FB, prvič poje; 20.3.94, Ljubljana, Vič, 2, DŠ, obr. samca; 27.3.94, Šturmovci, 3, IV, obr.; 31.3.94, Hraše, 1, BK, poje; 5.11.94, Vrhnika, 5, JG, obr.; 24.12.94, Zidani Most, 1, MG, pod krmilnico

Sylvia borin, 27.4.94, Črna vas, Lj. barje, 1, SK, obr.; 1.11.94, Vrhnika, 1, JG, obr.

Sylvia cantillans, 21.4.94, Cerknjsko jezero, 1, BR, ad. S, samec; 17.6.94, Piran-Strunjan, 4, BR, 2 para

Sylvia communis, 16.4.94, Sestrše-Sl. Bistrica, 1, IV, obr.; 17.4.94, Iščica, Rudnik, 1, DŠ, obr.; 17.4.94, Vrhnika, 1, EV, ; 8.10.94, Vrhnika, 1, JG, obr.

Sylvia curruca, 10.4.94, Črna vas, Lj. barje, 1, SK, obr.; 16.4.94, Maribor, 1, FB, prvič poje; 16.4.94, Sestrše-Sl. Bistrica, 12, IV, obr.; 30.9.94, Šumik-Pohorje, 1, FB, ; 19.10.94, Vrhnika, 1, PG, obr.

Sylvia melanocephala, 17.6.94, Piran-Strunjan, 4, BR, 2 para

Sylvia nisoria, 28.5.94, Cerknjsko jezero, 4, BR, Dolenja Blata-Rešeto

Tadorna tadorna, 22.1.94, zaliv Polje, Ankarani, 2, BR, samca; 15.2.94, Vrbinca, Stari Grad, 1, FK, samica; 26.3.94, Sečoveljske soline, 1, BR, samec, do 28.3.94; 17.12.94, Sečoveljske soline, 7, BR, do 27.12.

Tetrao tetrix, 13.3.94, Ribniški vrh, 1, DD, LB,

Tetrao urogallus, 13.3.94, Ribniški vrh, 2, DD, LB,

Tetrastes bonasia, 2.10.94, Črna hosta pri Bregu, 1, MG, ; 19.10.94, Pesek (Pohorje), 1, FB,

Tichodroma muraria, 29.1.94, Piran-Strunjan, 1, BR, ad. W; 1.4.94, Iški Vintgar, 1, DŠ, EL,

Tringa erythropus, 17.12.94, Sečoveljske soline, 1, BR, do 27.12.

Tringa glareola, 8.7.94, Iščica, Lj. barje, 1, AS, ; 26.8.94, Maribor, 1, DD,

Tringa nebularia, 12.4.94, Tomačevo ob Savi, 1, ŽG, ; 21.7.94, Ormož, 1, FB, ---, 7.5.94, Duplek, Loka, 1, DD,

Tringa ochropus, 3.3.94, Iška Loka, 1, DŠ, ; 11.3.94, Trboje, 1, BR, ; 9.7.94, Ormož(lagune), 2, FB, ; 10.7.94, Žužemberk, Krka, 1, AS, ; 24.7.94, Marof pri Jurkloštru, 1, MG,

Tringa totanus, 13.4.94, Martinjak, Cerk. j., 1, DŠ, poje

Turdus iliacus, 12.2.94, Bertoki, 1, BR, ; 3.11.94, Kamnica pri MB, , FB, močan prelet; 18.11.94, Arah-Pohorje, 15, FB,

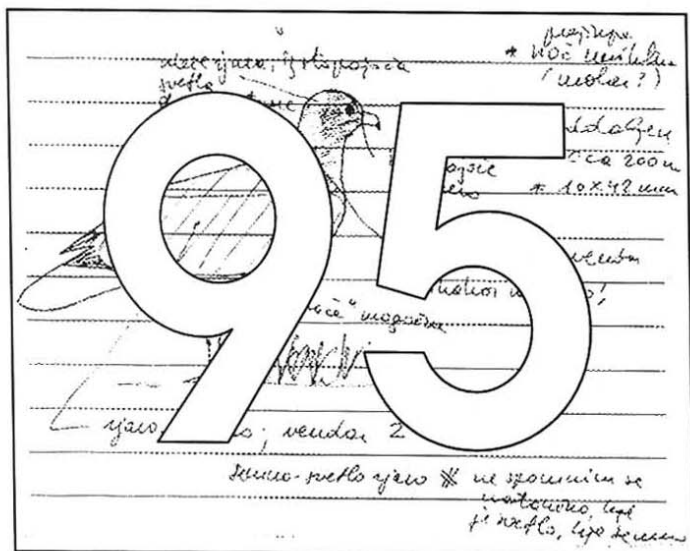
Turdus merula, 31.3.94, Langusova 10, Lj., 1, DŠ, samica dela gnezdo

Turdus viscivorus, 19.10.94, Rogla-Pohorje, 50, FB,

Tyto alba, 10.9.94, Hrastje, Pojlčane, 1, AV, se oglašča

Upupa epops, 2.4.94, Parte, Lj. barje, 3, BV, ; 7.4.94, Grosuplje, 1, DŠ, ; 10.4.94, Dvori pri Smarčni, 1, MG, ; 28.4.94, Hrastje, Poljčane, 3, AV,

Vanellus vanellus, 19.2.94, Rudnik, Lj. barje, 1, BV, ; 24.9.94, Strunjan, 2, BR, 1y; 6.11.94, Lj. barje-Ižanska c., 1, AV, ; 11.12.94, Cerknško jezero, 13, BR,

Accipiter gentilis, 2.4.95, Cerknško jezero, 1, AV,

Accipiter nisus, 25.9.95, Pokljuka-Rudno polje, 1, AV, samica

Acrocephalus arundinaceus, 24.4.95, Iška Draga, 2, AS, ; 21.5.95, Vrhnika, 1, EV, poje; 30.7.95, Vrhnika, 1, DŠ, obr.; 29.9.95, Vrhnika, 2, MG, obr.

Acrocephalus melanopogon, 11.8.95, Vrhnika, 1, DP, obr.; 1.10.95, Vrhnika, 1, AB, obr.; 22.10.95, Vrhnika, 3, IB, obr.

Acrocephalus palustris, 3.5.95, Ljubljana-Rudnik, 1, DŠ, poje; 4.10.95, Vrhnika, 1, JK, obr.

Acrocephalus schoenobaenus, 1.5.95, Sestrze, 10, AV, ; 22.7.95, Vrhnika, 1, BL, obr.; 22.10.95, Vrhnika, 2, IB, obr.

Acrocephalus scirpaceus, 28.4.95, Rudnik, Lj. barje, 1, DŠ, poje; 22.7.95, Vrhnika, 10, BL, obr.; 30.7.95, Komarnik, 2, FB, ad.obr; 22.10.95, Vrhnika, 1, IB, obr.

Aegithalos caudatus, 30.10.95, Hrastje, Poljčane, 10, AV,

Aegolius funereus, 12.9.95, Pokljuka, Goreljek, 2, AV, tudi 13.9.

Alceda arvensis, 2.1.95, Škocjanski zatok, 300, BR, ; 5.10.95, Ljubljana-Bežigrad, 100, MK, do 14.11.

Alcedo atthis, 2.1.95, Škocjanski zatok, 2, AV, ; 2.1.95, Strunjan, 1, AV, ; 12.10.95, Vrhnika, 1, SP, obr.

Anas acuta, 2.1.95, Škocjanski zatok, 4, AV, 2 samca, 2 samici; 11.3.95, HE Vrhovo, 2, MG, par; 24.3.95, Cerknško jezero, 300, BR, ; 2.4.95, Cerknško jezero, 20, AV, ; 25.12.95, Ptuj, 4, AV,

Anas clypeata, 2.1.95, Škocjanski zatok, 29, AV, ; 2.1.95, Trboje, 2, BR, ; 24.3.95, Cerknško jezero, 120, BR, ; 2.4.95, Cerknško jezero, 50, AV, ; 17.4.95, Cerknško jezero, 300, BR, ; 1.5.95, Sestrze, 1, AV, samec; 30.12.95, Škocjanski zatok, 78, BR,

Anas crecca, 2.1.95, Škocjanski zatok, 1200, AV, ; 2.1.95, Škocjanski zatok, 1200, BR, ; 5.1.95, Sestrze, 2, AV, par; 30.12.95, Škocjanski zatok, 1160, BR,

Anas penelope, 7.1.95, Trboje, 25, BR, ; 17.4.95, Cerknško jezero, 100, BR, ; 1.5.95, Sestrze, 1, AV, samec; 12.11.95, HE Vrhovo, 1, MG,

Anas querquedula, 11.3.95, HE Vrhovo, 20, MG, ; 8.4.95, Ptuj, 20, AV, ; 17.4.95, Cerknško jezero, 600, BR, ; 29.7.95, Bohinjsko jezero, 2, EV, ; 15.8.95, Sečoveljske soline, 175, BR, ; 15.8.95, Škocjanski zatok, 200, BR, ; 21.8.95, Ljubljana, 1, EV,

Anas querquedula, 14.5.95, Kašelj, Ljubljana, 2, AS, samca

Anas strepera, 7.1.95, Trboje, 4, BR, 2 para; 6.2.95, Trboje, 8, BR, 4 pari; 30.12.95, Sečoveljske soline, 4, BR, 3 samci, 1 samica

Anser albifrons, 15.1.95, HE Vrhovo, 4, MG,

Anser anser, 3.3.95, Postojna, na Pivki, 40, BR, ; 1.5.95, Sestrze, 1, AV, ; 4.11.95, Komarnik, 1, DD, JS, ; 25.11.95, Pleš, Zidani Most, , MG, prelet

Anser fabalis, 4.2.95, Maribor-Studenci, 200, DD, prelet

Anser anser, 10.3.95, Cerknško jezero, 16, BR,

Anthus campestris, 28.4.95, Rudnik, Lj. barje, 1, DŠ,

Anthus cervinus, 23.4.95, Parte, Lj. barje, 3, DŠ, ; 27.4.95, Cerknško jezero, 1, DŠ, ; 5.5.95, Cerknško jezero, 1, BR,

Anthus pratensis, 13.10.95, Ljubljana-Bežigrad, 20, MK,

Anthus trivialis, 6.4.95, Prošca, Lj. barje, 1, DŠ; 11.9.95, Maribor, FB, močan prelet; 7.10.95, Vrhnika, 1, BM, obr.

Apus apus, 21.4.95, Maribor, 30, FB; 16.8.95, Ormož, 30, FB,

Apus melba, 1.4.95, Škocjanski zatok, 10, BR,

Apus pallidus illyricus, 1.4.95, Ankaran, 1, BR,

Aquila chrysaetos, 27.3.95, Moste, Vodicice, 1, DŠ, 2y, mrtev najden; 27.4.95, Cerknjsko jezero, 1, DŠ, 2y; 15.8.95, Studorski preval, 2, AV,

Aquila pomarina, 22.8.95, Stranje ob Krki, 1, AS,

Ardea cinerea, 14.6.95, Veliko Širje, 3, MG, mladiči v gnezdu; 6.8.95, Studenice, Poljčane, 1, AV; 11.11.95, Medvedce, 176, FB,

Ardea purpurea, 17.4.95, Krapje (ribniki), 1, FB, z žabo; 20.4.95, Podpeč, Ljubljana, 1, AS; 22.4.95, Sečoveljske soline, 1, DŠ; 6.5.95, Ištica, Lj. barje, 1, DŠ,

Ardeola ralloides, 27.4.95, Cerknjsko jezero, 1, DŠ,

Asio otus, 5.8.95, Jarenina, 1, DD, JV, TP; 14.8.95, Štatenberg, Poljčane, AV, najdeni izbljuvki; 5.10.95, Vrhnika, 2, DŠ, obr.; 21.10.95, Notranje Gorice, 1, EV, skubišče; 29.12.95, Maribor, Betnava, 1, FB,

Athene noctua, 9.10.95, Maribor-Studenci, 1, DD, do 11.10.; 11.11.95, Lokavec, 1, PG, obr.

Aythya ferina, 24.3.95, Cerknjsko jezero, 800, BR,

Aythya fuligula, 15.2.95, Šobec, 1, BK, zadnje pojavljanje; 9.12.95, Sečoveljske soline, 1, BR, samica; 30.12.95, Sečoveljske soline, 4, BR, 2 para; 30.12.95, Škocjanski zatok, 1, BR, samica

Aythya marila, 29.10.95, HE Vrhovo, 3, MG,

Bombycilla garrulus, 30.12.95, Maribor, Pobrežje, 52, Fb,

Botaurus stellaris, 8.3.95, Planinsko polje, 1, AS; 19.3.95, Ištica, Lj. barje, 1, FJ,

Bucephala clangula, 19.2.95, Šmihel, PO-Razdrto, 25, BR, poplavljen pašnik

Buteo buteo, 10.3.95, Cerknjsko jezero, 50, BR, mrtvi mali sesalci; 12.9.95, Pokljuka, Goreljek, 1, AV; 15.9.95, Konjska dolina, 2, AV, Pokljuka

Velika bobnarica *Botaurus stellaris*, 8. 3. 1995
Planinsko polje (A. Sovinc)

Buteo buteo vulpinus, 16.9.95, Cerknjsko jezero, 1, BR, ad.

Calidris alpina, 29.10.95, Ormož, 1, BR,
Calidris minuta, 2.4.95, Cerknjsko jezero, 1, AV; 2.4.95, Cerknjsko jezero, 1, BR,

Calonetta leucophrys, 7.4.95, Šobec, 1, BK, zadnje pojavljanje

Caprimulgus europaeus, 2.9.95, Zrkovci, 1, DD, JV, TP,

Carduelis carduelis, 3.11.95, Areh na Pohorju, 4, FB,

Carduelis chloris, 4.12.95, Maribor, Brezje, 300, FB,

Carduelis flammea, 1.11.95, Vrhnika, 1, DŠ, obr.

Carduelis spinus, 2.5.95, Jepca, Medvode, 1, DŠ, poje

Certhia familiaris, 2.8.95, Hrastje, Poljčane, 1, AV; 5.10.95, Vrhnika, 1, DŠ, obr.

Charadrius alexandrinus, 9.12.95, Sečoveljske soline, 21, BR; 30.12.95, Sečoveljske soline, 1, BR,

Charadrius dubius, 23.4.95, Laze ob Savi, 1, DŠ, vali 4 jajca

Charadrius hiaticula, 18.3.95, Sečoveljske soline, 30, BR; 24.3.95, Lokavec, Ajdovščina, 1, PG, mrtev najden

Chlidonias hybrida, 14.6.95, Cerknjsko jezero, 13, BR,

Chlidonias leucopterus, 6.5.95, Sečoveljske soline, 2, BR, ad. S; 15.8.95, Škocjanski zatok, 5, BR, juv.

Chlidonias niger, 1.5.95, Sestrže, 3, AV,

Ciconia ciconia, 10.3.95, Pragersko, 1, IV; 1.5.95, Blata, Rodine, 2, BK; 5.5.95, Cerknjsko jezero, 11, BR; 5.7.95, Jovsi, 2, AS; 29.10.95, Loka, 1, MG, ostala več dni

Ciconia nigra, 11.3.95, Medvedce, 1, DD, ; 17.4.95, Pernica, 1, FB, ; 7.5.95, Medvedce, 4, FB, ; 12.5.95, Medvedce, 4, DD, JV, TP, 3 ad., 1 juv.; 27.6.95, Cerknisko jezero, 5, BR, 2 ad., 3 juv.; 5.7.95, Jovsi, 2, AS, ; 6.7.95, Dregomer, 2, EV, ; 2.9.95, Bevke, 3, EV,

Cinclus cinclus, 15.8.95, Zrkovci, 1, DD,
Circaetus gallicus, 15.4.95, Ig, 1, AS, ; 10.6.95, Bač, Ilir. Bistrica, 1, DŠ, kompletna golitev

Circus aeruginosus, 13.4.95, Hotemež, Radeče, 2, MG,

Circus cyaneus, 27.1.95, Cerknisko jezero, 9, BR, ; 25.2.95, Cerknisko jezero, 15, BR, ; 27.2.95, Medvedce, 1, FB, rjav osebek; 5.3.95, Medvedce, 1, FB, rjav osebek; 8.3.95, Ig, 8, BR, ; 10.3.95, Cerknisko jezero, 8, BR, samice; 18.3.95, Sečoveljske soline, 1, BR, samec; 9.12.95, Sečoveljske soline, 2, BR, samec, samica

Cisticola juncidis, 24.8.95, Bertoki, 4, FB,
Clangula hyemalis, 1.1.95, HE Vrhovo, 4, MG, ostale do aprila; 26.11.95, Ptuj, 3, BR, ; 25.12.95, Ptuj, 4, BR, 3 samice, 1 samec; 25.12.95, Ptuj, 4, AV, 1 samec, 3 samice

Columba oenas, 19.2.95, Sečoveljske soline, 1, BR, leti nad bazeni; 7.4.95, Lj. barje-Ižanska c., 2, AV, ; 20.4.95, Podpeč, Ljubljana, 2, AS, ; 7.10.95, Medvedce, 11, DD, LB,

Columba palumbus, 27.9.95, Pekre, 250, FB, ; 13.11.95, Kidričevo, 1, FB, ; 24.12.95, Rimske Toplice, 1, MG, na smetišču

Corvus corone cornix, 5.4.95, Ljubljana, PMS, 1, DŠ, samica vali

Corvus corone corone, 27.1.95, Suhadol, Z. Most, 1, MG, ; 11.2.95, Ljubljana-Savljje, 2, BR, ; 5.11.95, Vipava, 1, BR,

Coturnix coturnix, 1.5.95, Sestrže, 1, AV, ; 6.5.95, Parte, Lj. barje, 1, DŠ, poje; 3.6.95, Maribor, Radvanje, 1, FB, poje; 8.6.95, Flekušek pri Pernici, 1, FB, poje

Crex crex, 13.5.95, Sotelsko jezero, 4, AS, pojejo, tudi 20.5.95; 23.5.95, Lipe, Lj. barje, 1, SJ, poje

Cuculus canorus, 8.4.95, Dobravica, Ig, 1, DŠ, poje; 28.6.95, Skale, Velenje, 1, DŠ, juv.; 2.9.95, Ljubljana, Barje, 1, SK,

Cygnus olor, 2.1.95, Škocjanski zatok, 5, AV, ; 24.3.95, Cerknisko jezero, 3, BR, ; 9.12.95, Sečoveljske soline, 3, BR, 2 ad., 1

imm. ; 18.12.95, Mariborski Lent, 35, FB, ; 30.12.95, Škocjanski zatok, 5, BR,

Delichon urbica, 3.3.95, Radovljica, 4, BK, ; 6.3.95, Škocjanski zatok, 20, IB, ; 6.3.95, Izola, 3, IB, ; 1.4.95, Vrhnik, 1, DŠ, ; 8.4.95, Razvanje pri MB, 12, FB, že na gnezdišču

Dendrocopos minor, 3.5.95, Ljubljana-Vič, 1, DŠ, samec bobna; 10.10.95, Vrhnik, 1, SP, obr.

Dryocopus martius, 8.4.95, Dobravica, Ig, 1, DŠ, poje; 8.4.95, Ptuj, 1, BR, leti čez jezero; 16.4.95, Hrastje, Poljčane, 1, AV, samec; 10.5.95, Slavniki, 1, AS, ; 30.8.95, Iščica-Prošca, 1, DŠ,

Egretta alba, 30.1.95, Drava pri Dupleku, 4, FB, ; 3.3.95, Medvedce, 25, FB, ; 24.3.95, Cerknisko jezero, 4, BR, ; 26.3.95, Vonarsko jezero, 1, MG, ; 17.4.95, Cerknisko jezero, 15, BR, ; 27.4.95, Cerknisko jezero, 2, DŠ, ; 1.5.95, Sestrže, 4, AV, ; 25.7.95, Komarnik, 1, FB, ; 11.11.95, Medvedce, 36, FB, ; 11.12.95, Medvode, Sava, 1, AS, ; 25.12.95, Ptuj, 2, AV, ; 30.12.95, Sečoveljske soline, 39, BR, ; 30.12.95, Škocjanski zatok, 4, BR,

Egretta garzetta, 6.5.95, Strunjan, 16, BR, ; 2.8.95, ribnik Blagovna, 2, MG,

Emberiza cia, 10.5.95, Grmada, Polh. Dolom., 1, DŠ, poje; 31.10.95, Godovič, 1, PG, obr. samec; 31.12.95, Zidani Most, 1, MG, obr.

Emberiza cirrus, 20.8.95, Kamnica pri MB, 2, FB, 1y in ad.

Emberiza citrinella, 14.2.95, Jelševnik, B.Krajina, 1, AS, poje prvič

Emberiza schoeniclus, 15.8.95, Vrhnik, 1, IV, obr.

Falco naumanni, 28.4.95, Plešivica, 1, EV, ; 3.6.95, Plešivica, Lj. barje, 2, DŠ, par

Falco peregrinus, 17.4.95, Cerknisko jezero, 1, BR, ; 27.5.95, HE Vrhovo, 1, MG, ; 15.9.95, Maribor, 1, DD, ad. ; 19.9.95, HE Vrhovo, 1, MG, ; 22.9.95, Ljubljana-Sentvid, 1, BR, samec; 26.11.95, Ptuj, 1, BR, 1st. W samica

Falco subbuteo, 10.3.95, Cerknisko jezero, 1, BR, ; 8.6.95, Maribor, 1, FB, ; 10.6.95, Maribor, 1, FB,

Falco tinnunculus, 13.4.95, Maximarket, Lj., 6, DŠ,

Falco tvespertinus, 29.4.95, Naklo, Kranj, 1, DŠ, samec; 9.6.95, Drnovo, Kamnik, 2, KP,

- Ficedula hypoleuca*, 7.8.95, Vrhnika, 1, DP, obr.; 29.9.95, Vrhnika, 1, MG, obr.
- Ficedula parva*, 29.4.95, Krnica, TNP, 1, DŠ, poje
- Fringilla coelebs*, 21.2.95, Ljubljana, PMS, 1, DŠ, poje
- Fringilla montifringilla*, 2.1.95, Škocjanski zatok, 20, AV,
- Fulica atra*, 21.8.95, Sava, Radeče (odpad), 1, MG, juv.
- Gavia arctica*, 28.12.95, Cerknško jezero, 18, BR,
- Gavia immer*, 28.12.95, Ptuj, 2, LB, ad. W
- Gavia stellata*, 2.1.95, Strunjan, 1, AV, ; 25.12.95, Ptuj, 2, AV,
- Glareola pratincola*, 12.5.95, Medvedce, 2, DD, JV, TP,
- Glaucoedon passerinum*, 25.9.95, Rudno polje, 1, AV, poje, Pokljuka
- Haliaeetus albicilla*, 27.4.95, Cerknško jezero, 1, DŠ, ad.; 1.5.95, Sestrže, 1, AV, ad.
- Hippolais icterina*, 13.5.95, Iščica, Lj. barje, 1, DŠ, poje; 25.7.95, Vrhnika, 2, BL, obr.; 4.10.95, Vrhnika, 1, JK, obr.
- Hippolais polyglotta*, 22.4.95, Sečoveljske soline, 1, DŠ, obr.; 30.8.95, Vrhnika, 1, BL, obr.
- Hirundo rustica*, 22.3.95, Lipe, Lj. barje, 2, SJ, ; 22.3.95, Ptuj, 11, FB, ; 8.4.95, Ptuj, 5000, AV,
- Ixobrychus minutus*, 17.5.95, Škale, Velenje, 1, DŠ, samec; 21.5.95, Vrhnika, 1, EV, samec; 15.8.95, Škofljica-Ig, 1, JD, obr.
- Jynx torquilla*, 25.3.95, Hajdoše, 1, IV, obr.; 26.3.95, Iščica, Lj. barje, 1, DŠ, poje; 15.4.95, Hraše, 1, BK, ; 25.9.95, Dobrunje, Ljubljana, 1, JB, obr.; 4.10.95, Vrhnika, 1, JK, obr.
- Lagopus mutus*, 15.8.95, Studorski preval, AV, najdeni iztrebki
- Lanius collurio*, 22.4.95, Sečoveljske soline, 1, DŠ, ; 11.5.95, Studenčnice, Lesce, 1, BK, ; 3.10.95, Vrhnika, 1, DŠ, obr.
- Lanius collurio pallidifrons*, 28.5.95, Dolenje Ležeče, 1, BR, ad. samec, isti lani
- Lanius excubitor*, 19.3.95, Iščica, Lj. barje, 1, DŠ, BV, ; 7.10.95, Pragersko, 2, FB, ; 10.10.95, Hraše, 1, BK, ; 4.11.95, Kozlarjeva gošča, 1, AV,
- Lanius minor*, 5.7.95, Jovsi, 1, AS,
- Larus argentatus argenteus*, 21.1.95, Ptuj, 3, BR, 1 ad. W, 2-1st. W; 26.11.95, Ptuj, 1, BR, ad. W
- Larus argentatus argenteus*, 2.1.95, Izola, 1, BR, ad. W; 2.1.95, Izola, 1, AV, ad. W; 8.1.95, Ptuj, 2, BR, 1st. W; 26.11.95, Ptuj, 2, BR, ad. W, do 25.12.95
- Larus cachinnans*, 10.3.95, Cerknško jezero, 1, BR, 3rd. S; 15.8.95, Sečoveljske soline, 6000, BR,
- Larus canus*, 2.1.95, Izola, 40, BR, ; 2.1.95, Škocjanski zatok, 10, BR, ; 14.1.95, Škocjanski zatok, 50, BR, ; 21.1.95, Ptuj, 2150, BR, ; 22.1.95, Ajdovščina, 300, BR, ; 26.1.95, Ig, 4, BR, 1st. W; 27.1.95, Cerknško jezero, 43, BR, ; 27.1.95, HE Vrhovo, 2, MG, ; 4.2.95, Strunjan, 7, BR, ad. W; 6.2.95, Trboje, 27, BR, ; 19.2.95, Koper, 7, BR, ; 19.2.95, smetišče Dragonja, 50, BR, ; 19.2.95, smetišče Izola, 40, BR, ; 25.2.95, Cerknško jezero, 9, BR, ; 1.3.95, Ig, 1, BR, 1st. W; 10.3.95, Cerknško jezero, 29, BR, ; 25.3.95, Strunjan, 3, BR, ; 1.4.95, Ankarana, 2, BR, 1st. W-S; 5.5.95, Cerknško jezero, 1, BR, 1st. S; 16.11.95, Ljubljana-Savljje, 1, BR, ad. W; 28.12.95, Cerknško jezero, 1, BR, 1st. W; 30.12.95, Škocjanski zatok, 78, BR, ; 30.12.95, Sečoveljske soline, 2, BR, 1st. W
- Larus fuscus fuscus*, 1.4.95, Sečoveljske soline, 1, BR, ad. S
- Larus marinus*, 23.12.95, Ormož, 1, DD, ad.
- Larus melanocephalus*, 2.1.95, Strunjan, 1, AV, zimsko perje; 2.1.95, Strunjan, 1, BR, 1st. W; 8.1.95, Ptuj, 1, BR, 1st. W, do 21.1.; 10.3.95, Cerknško jezero, 1, BR, ad. S; 25.3.95, Strunjan, 50, BR, ; 9.9.95, Strunjan, 504, BR, ; 9.12.95, Strunjan, 1, BR, ad. W; 30.12.95, Strunjan, 1, BR, 2nd. W
- Larus minutus*, 8.4.95, Ptuj, 6, BR, ; 8.4.95, Ptuj, 6, AV, ; 1.5.95, Sestrže, 3, AV, ; 16.9.95, Cerknško jezero, 30, BR, ; 25.12.95, Ptuj, 1, BR, ad. W; 25.12.95, Ptuj, 1, AV, ad. W
- Larus ridibundus*, 14.1.95, Škocjanski zatok, 1300, BR, ; 10.3.95, Cerknško jezero, 370, BR, ; 20.3.95, Lesce, 175, BK, ; 20.3.95, Hraše, 175, BK, ; 4.7.95, Vrhnika, 150, BR, prelet; 4.7.95, Logatec, na polju, 700, BR,
- Limosa limosa*, 11.3.95, Sečoveljske soline, 4, BR, ; 18.3.95, Sečoveljske soline, 2, BR, ; 1.4.95, Sečoveljske soline, 7, BR, ; 2.4.95, Cerknško jezero, 2, AV, ; 2.4.95, Cerknško jezero, 2, BR, ; 17.4.95, Cerknško jezero, 16, BR, ; 17.4.95, Škocjanski zatok, 6, BR,

Locustella fluviatilis, 11.5.95, Iščica, Lj. barje, 2, DŠ, pojeta; 25.7.95, Vrhnika, 1, BL, obr.; 6.8.95, Vrhnika, 1, DP, obr.

Locustella luscinioides, 8.4.95, Črna vas, Lj. barje, 1, JK, obr.; 1.8.95, Vrhnika, 1, DŠ, obr.; 3.8.95, Komarnik, 1, FB, obr.; 10.10.95, Vrhnika, 1, SP, obr.

Locustella naevia, 21.4.95, Kozlarjeva gošča, 1, DŠ, poje zvečer; 1.5.95, Sestrže, 1, AV, ; 6.5.95, Parte, Lj. barje, 4, DŠ, pojejo; 25.7.95, Vrhnika, 1, BL, obr.; 4.10.95, Vrhnika, 1, JK, obr.; 4.10.95, Parte, Lj. barje, 1, JD, obr.; 4.3.95, Socerb, 1, DŠ, poje; 30.12.95, Lucija, Portorož, 1, BR, .

Luscinia luscinia, 11.8.95, Vrhnika, 1, JB, obr.; 6.9.95, Vrhnika, 1, BL, obr.

Luscinia megarhynchos, 8.4.95, Črna vas, Lj. barje, 1, JK, poje; 24.8.95, Bertoki, 18, FB, obr.; 12.9.95, Vrhnika, 1, TT, obr.

Luscinia svecica, 1.9.95, Vrhnika, 1, BL, obr.; 3.10.95, Vrhnika, 1, DŠ, obr.

Melanitta fusca, 8.1.95, Ptuj, 1, BR, samica; 19.2.95, Sečoveljske soline, 3, BR, ad. samice; 11.3.95, Sečoveljske soline, 4, BR, samice, do 18.3.; 24.3.95, Cerknško jezero, 2, BR, samici; 25.12.95, Ptuj, 3, BR, samice; 25.12.95, Ptuj, 3, AV, ; 28.12.95, Cerknško jezero, 1, BR, samica

Mergus albellus, 27.1.95, Cerknško jezero, 10, BR, samice; 11.3.95, Rače, 5, DD, ; 24.3.95, Cerknško jezero, 23, BR, 3 samci, 20 samic; 28.12.95, Cerknško jezero, 5, BR, samice

Mergus merganser, 12.3.95, Trboje, 16, BR, 5 samcev, 11 samic

Mergus serrator, 15.4.95, Sečoveljske soline, 70, BR, ; 26.11.95, Ptuj, 2, BR, par; 25.12.95, Ptuj, 1, BR, samica; 28.12.95, Cerknško jezero, 2, BR, samca

Merops apiaster, 7.5.95, Podgrad, Šentjur, 10, MG,

Miliaria calandra, 12.2.95, Podnanos, 7, BR, ; 11.5.95, Lj. barje-Ižanska c., 1, DŠ, poje

Milvus migrans, 15.4.95, Iščica, Lj. barje, 1, BV, ; 23.4.95, Laze ob Savi, 2, DŠ, ; 7.5.95, Bač, Ilir. Bistrica, 1, DŠ,

Motacilla alba, 17.2.95, Ljubljansko barje, 1, DŠ, ; 3.3.95, Slatna, 1, BK,

Motacilla cinerea, 14.8.95, Modraže, Poljčane, 2, AV, ; 29.10.95, Ormož, 200, BR,

Motacilla flava, 13.8.95, Meljski hrib, 1, FB,

Muscicapa striata, 12.9.95, Pokljuka, Goreljek, 2, AV, ; 18.9.95, Ljubljana-Bežigrad, 1, MK,

Netta rufina, 8.4.95, Ptuj, 2, BR, par; 8.4.95, Ptuj, 2, AV, par

Nucifraga caryocatactes, 31.12.95, Maribor, Radvanje, 1, FB,

Numenius arquata, 5.3.95, Iška Loka, Lj. barje, 2, DŠ, ; 2.4.95, Cerknško jezero, 1, AV, ; 17.4.95, Cerknško jezero, 7, BR, ; 27.4.95, Cerknško jezero, 2, DŠ, ; 24.10.95, Pernica, 2, FB, ; 18.11.95, Pernica, 3, FB, ; 30.12.95, Sečoveljske soline, 8, BR, ; 30.12.95, Škocjanski zatok, 1, BR,

Numenius phaeopus, 7.4.95, Lj. barje-Ižanska c., 3, AV, ; 17.4.95, Cerknško jezero, 11, BR, ; 27.4.95, Cerknško jezero, 1, DŠ,

Nycticorax nycticorax, 14.5.95, Kašelj, Ljubljana, 1, AS, ; 30.7.95, Komarnik, 1, FB, 1Y

Oenanthe oenanthe, 17.9.95, Ljubljana-Bežigrad, 15, MK, do 29.9.

Oriolus oriolus, 21.8.95, Vrhnika, 1, PG, obr.

Otus scops, 28.4.95, Krašči, 3, DD, JS, ; 13.7.95, Črna vas, Lj. barje, 2, TJ, obr. v gnezdu

Pandion haliaetus, 8.4.95, Ptuj, 1, BR, ; 8.4.95, Ptuj, 1, AV, ; 14.4.95, Medvedce, 1, FB,

Parus cristatus, 1.7.95, Kozlarjeva gošča, 1, AS,

Parus montanus, 16.9.95, Iška Draga, 2, AS,

Passer domesticus italiae, 5.5.95, Ljubljana-Šentvid, 1, BR, ad. samec

Pelecanus onocrotalus, 1.5.95, Sestrže, 1, AV,

Perdix perdix, 8.4.95, Pruj, 2, AV, ; 1.5.95, Sestrže, 2, AV, ; 4.11.95, Matena, Lj. barje, 5, AV,

Pernis paporus, 14.5.95, Iščica, Lj. barje, 1, DŠ, ; 14.5.95, Iščica, Lj. barje, 1, AV, ; 21.6.95, Kriški podi, TNP, 1, DŠ, 2050 m n.m.; 10.7.95, Zidani Most, 1, MG, ; 30.7.95, Briše, Zidani Most, 2, MG, možna gnezditvev

Phalacrocorax aristotelis, 2.1.95, Strunjan, 1, BR, 1st. W; 2.1.95, Strunjan, 1, AV, W

- Phalacrocorax carbo*, 25.12.95, Ptuj, 1, AV, popoln albin
- Phalacrocorax pygmeus*, 19.2.95, Sečoveljske soline, 21, BR, ; 11.3.95, Sečoveljske soline, 23, BR, ; 1.4.95, Sečoveljske soline, 1, BR, do 6.5.; 7.6.95, Sečoveljske soline, 2, DŠ, ; 9.12.95, Sečoveljske soline, 6, BR, ; 30.12.95, Sečoveljske soline, 3, BR,
- Philomachus pugnax*, 2.4.95, Cerkniško jezero, 200, AV, ; 8.4.95, Ptuj, 4, AV, ; 15.4.95, Sečoveljske soline, 400, BR, ; 17.4.95, Cerkniško jezero, 950, BR,
- Phoenicurus ochruros*, 13.3.95, Lj.-Center, 1, DŠ, poje; 15.8.95, Kredarica, 5, AV, ; 19.11.95, Zidani Most, 1, MG, ; 20.12.95, Maribor-center, 1, FB,
- Phoenicurus phoenicurus*, 6.10.95, Vrhnik, 1, DŠ, obr.
- Phylloscopus bonelli*, 13.9.95, Pokljuka, Goreljek, 2, AV,
- Phylloscopus collybita*, 1.3.95, Sestrše-Sl. Bistrica, 1, IV, obr.; 3.3.95, Prošca, Lj. barje, 1, BV, ; 11.3.95, Vrhnik, 3, DŠ, pojejo; 1.11.95, Vrhnik, 2, DŠ, obr.
- Phylloscopus sibilatrix*, 26.4.95, Iščica, Lj. barje, 1, BV, ; 25.7.95, Vrhnik, 2, BL, obr.; 27.8.95, Vrhnik, 1, BL, obr.
- Phylloscopus trochilus*, 2.4.95, Črna vas, Lj. barje, 1, SK, obr.; 3.8.95, Vrhnik, 1, BV, obr.; 4.10.95, Vrhnik, 1, JK, obr.
- Picus canus*, 26.3.95, Hraše, 1, BK, prvo petje
- Plectrophenax nivalis*, 26.11.95, Ptuj, 1, BR, ad. W samec
- Plegadis falcinellus*, 30.4.95, Cerkniško jezero, 1, PK, ad.
- Pluvialis apricaria*, 19.2.95, Sečoveljske soline, 10, BR, ; 5.4.95, Iška Loka, Lj. barje, 2, BR, ad. W; 9.12.95, Sečoveljske soline, 1, BR, do 30.12.
- Pluvialis squatarola*, 29.10.95, Ormož, 1, BR,
- Podiceps auritus*, 19.2.95, Sečoveljske soline, 1, BR, ; 28.12.95, Cerkniško jezero, 1, BR,
- Podiceps cristatus*, 7.1.95, Šmartinsko jezero, 1, MG, ; 26.12.95, Vrhnik, 8, EV,
- Podiceps griseigena*, 2.1.95, Izola, 3, BR, ; 2.1.95, Izola, 3, AV, ; 2.1.95, Piran, 3, AV, ; 25.12.95, Ptuj, 1, AV,
- Podiceps nigricollis*, 18.3.95, Sečoveljske soline, 150, BR, ; 15.4.95, Sečoveljske soline, 120, BR, ; 17.4.95, Cerkniško jezero, 100, BR, ; 1.5.95, Sestrže, 1, AV,
- Porzana parva*, 28.8.95, Plešiviva, 1, EV, ; 13.10.95, Vrhnik, 1, EV, samec
- Porzana porzana*, 22.4.95, Sečoveljske soline, 1, DŠ, ; 26.8.95, Vrhnik, 1, PG, obr.
- Prunella modularis*, 1.4.95, Vrhnik, 1, DŠ, poje; 2.5.95, Jeprca, Medvode, 2, DŠ, pojeta; 29.9.95, Vrhnik, 8, RT, obr.
- Ptyonoprogne rupestris*, 5.11.95, Sv. gora, N. Gorica, 2, BR,
- Rallus aquaticus*, 2.8.95, Vrhnik, 1, BV, obr.
- Recurvirostra avosetta*, 6.5.95, Sečoveljske soline, 1, BR, samec
- Regulus ignicapillus*, 6.9.95, Vrhnik, 1, BL, obr.; 15.9.95, Konjska dolina, 1, AV, Pokljuka; 12.10.95, Iščica, Lj. barje, 1, BV, obr. samec; 19.11.95, Pohorje, 1, IV, obr. samec
- Regulus regulus*, 23.9.95, Vrhnik, 1, FB, obr.
- Remiz pendulinus*, 2.1.95, Škocjanski zatok, 10, AV, ; 19.3.95, Iščica, Lj. barje, 1, DŠ, ; 11.4.95, Iščica, Lj. barje, 2, DŠ, delata gnezdo; 2.8.95, Vrhnik, 2, BV, obr.; 1.11.95, Vrhnik, 16, DŠ, obr.
- Riparia riparia*, 8.4.95, Ptuj, 4, AV, ; 4.8.95, Vrhnik, 1, DŠ, obr.; 20.9.95, Vrhnik, 3, RK, obr.
- Saxicola rubetra*, 5.4.95, Iška Loka, Lj. barje, 1, BR, samica; 6.4.95, Bevke, 1, AS, ; 17.9.95, Ljubljana-Bežigrad, 1, MK, ; 22.10.95, Drenov Grič, 1, BR,
- Saxicola torquata*, 16.10.95, Vrhnik, 1, PG, obr.; 25.10.95, Ljubljana-Bežigrad, 1, MK,
- Scolopax rusticola*, 13.3.95, Komarnik, 1, DD, ; 10.5.95, Slavnik, 1, AS,
- Sitta europaea*, 26.9.95, Rogla, 2, FB,
- Sterna hirundo*, 8.4.95, Ptuj, 1, AV, ; 1.5.95, Sestrže, 2, AV,
- Sterna sandvicensis*, 1.4.95, Strunjan, 10, BR,
- Streptopelia turtur*, 22.4.95, Sečoveljske soline, 2, DŠ, ; 8.7.95, Kolonija, Pohorje, 2, AV, ; 7.9.95, Vrhnik, 1, BL, obr.
- Strix aluco*, 20.4.95, Sp. Polskava, 1, FB, gnezdo v kostanju; 5.7.95, Hrastje, Poljčane, 4, AV,
- Sturnus vulgaris*, 8.2.95, Iščica, Lj. barje, 1, BV, ; 11.2.95, Radovljica, 2, BK, ; 22.10.95, Vrba, 450, BK,

Sylvia atricapilla, 26.3.95, Pragersko, 1, IV, obr. samica; 1.4.95, Vrhnika, 1, DŠ, poje; 1.11.95, Vrhnika, 3, DŠ, obr.

Sylvia borin, 23.4.95, Parte, Lj. barje, 1, DŠ, obr.; 14.10.95, Pragersko, 1, IV, obr.; 22.10.95, Vrhnika, 2, IB, obr.

Sylvia cantillans, 15.4.95, Iščica, Lj. barje, 1, BV, samec; 23.4.95, Godovič, 1, PG, obr. samec

Sylvia communis, 20.4.95, Ljubljana-Center, 1, DŠ; 10.10.95, Vrhnika, 1, SP, obr.

Sylvia curruca, 8.4.95, Lj. barje-Ižanska c., 1, BV; 30.7.95, Vrhnika, 1, BL, obr.; 9.10.95, Vrhnika, 1, SP, obr.

Sylvia melanocephala, 15.4.95, Celje, ob Savinji, 1, IV, obr. samica; 22.4.95, Sečoveljske soline, 1, DŠ, obr. samica

Sylvia nisorica, 14.5.95, Iščica, Lj. barje, 1, BV, obr. samec; 26.8.95, Vrhnika, 1, PG, obr.; 9.9.95, Ljubljana-Bežigrad, 1, MK, juv.; 1.10.95, Škofljica-Ig, 1, JD, obr.

Tadorna tadorna, 31.10.95, Sečoveljske soline, 1, BR, samica; 9.12.95, Sečoveljske soline, 3, BR, 2 samca, 1 samica; 30.12.95, Sečoveljske soline, 19, BR, 16 samcev, 3 samice

Tetrao tetrix, 1.10.95, Vršič-Sleme, 1, AV, samec

Tetrastes bonasia, 22.10.95, Koprivnica, Z. Most, 1, MG,

Tichodroma muraria, 21.2.95, Moste, 1, BK; 11.4.95, nad Rodinami, 1, BK; 20.12.95, Maribor (stolnica), 1, FB,

Tringa ochropus, 11.3.95, Sečoveljske soline, 1, BR; 1.4.95, Matena, Lj. barje, 1, AV; 7.4.95, Lj. barje-Ižanska c., 3, AV; 30.12.95, Sečoveljske soline, 1, BR,

Tringa stagnatilis, 15.4.95, Sečoveljske soline, 1, BR, ad. S; 21.6.95, Sečoveljske soline, 3, BR, 2 ad. S, 1 juv.; 2.7.95, Sečoveljske soline, 2, BR, ad. S

Tringa totanus, 8.3.95, Črna vas-Lipe, 1, BR,

Turdus iliacus, 4.2.95, Strunjan, 1, BR, svež kadaver; 24.3.95, Cerkniško jezero, 1, BR; 2.4.95, Parte, Lj. barje, 1, DŠ, BV, poje; 21.10.95, Vrhnika, 1, PG, obr.; 5.11.95, Rodine, 3, BK,

Turdus pilaris, 26.1.95, Ig, 1200, BR, 1 delni albin

Turdus pilaris, 25.11.95, Rače, 100, FB,

Turdus pilaris, 14.12.95, Pekre, 80, FB,

Tyto alba, 12.3.95, Lipe, Lj. barje, 2, DŠ,

SJ,

Upupa epops, 1.4.95, Matena, Lj. barje, 1, AV; 2.4.95, Črna vas, Lj. barje, 1, SK; 4.4.95, Matena, Lj. barje, 2, BR; 7.4.95, Lj. barje-Ižanska c., 2, AV; 15.4.95, Iščica, Lj. barje, 1, BV; 1.5.95, Vrhole, Poljčane, 3, AV; 2.5.95, Hrastje, Poljčane, 1, AV; 4.8.95, Globoko, Poljčane, 1, AV,

Vanellus vanellus, 19.2.95, Sečoveljske soline, 900, BR; 3.3.95, Medvedce, 3000, FB; 22.10.95, Vrba, 300, BK; 23.12.95, Notranje Gorice, 2, AS,

Katarina Senegačnik, Andrej Sovinc in
Dare šere

Nove vrste, nova imena New species, new names

V Ibisu 139 (1997) je British Ornithologists Union Records Committee (BOURC) izdal svoje 23 redno poročilo. V njem na osnovi številnih člankov iz različnih strokovnih revij podaja številne spremembe, ki so se zgodile pri preimenovanju vrst in opisih novonastalih vrst, predvsem na osnovi genetskih raziskav. Poglejmo si nekatere novosti, ki so zanimive tudi za nas.

Velika bela čaplja *Egretta alba*

Na osnovi številnih raziskav je bilo ugotovljeno, da je veliko bližje rodu *Ardea* kot *Egretta*. Vrsta se sedaj imenuje *Ardea alba*.*

Stepska priba *Chettusia gregaria* je iz rodu *Chettusia* prestavljena v rod *Vanellus*. Podobno velja za

* V naši reviji se ravnamo po seznamu ptic zahodne palearktike (List of Birds of the Western Palearctic, British Birds 1997) kjer se ta vrsta še vedno imenuje *Egretta alba* (op. ur.)

njeno sorodnico *C. leucura*. Stepska priba se sedaj imenuje *Vanellus gregarius*.

Velika govnačka *Stercorarius skua* sodi v nov rod *Catharacta*. Velika govnačka se sedaj imenuje *Catharacta skua*.

Črnoga čigra *Gelochelidon nilotica* sodi v rod *Sterna*. Črnoga čigra sedaj nosi ime *Sterna nilotica*.

Mušja listnica *Phylloscopus inornatus*

Iz te vrste sta nastali dve: mušja listnica *Phylloscopus inornatus* in Humejeva listnica *P. humei*.

Hribska listnica *Phylloscopus bonelli*

Tudi iz te vrste sta nastali dve, in sicer hribska listnica *Phylloscopus bonelli* in orientalska listnica *P. orientalis*.

Veliki srakoper *Lanius excubitor*

Tudi iz te vrste sta nastali dve: veliki srakoper *Lanius excubitor* in iberijski srakoper *Lanius meridionalis*. Predlagane so še nadaljnje cepitve vrste *L. meridionalis*, predlagana je predvsem podvrsta *L. m. pallidirostris*, ki bi naj postala samostojna vrsta (CLEMENT 1995).

Droplja ovratničarka *Chlamydotis undulata*

Zraven zgoraj omenjene vrste smo dobili še veliko ovratničarko *C. macqueeni*, ki naseljuje predvsem azijski del in je večja ter svetlejša kot *C. undulata* (GAUCGER et al. 1996)

V sedmi številki revije *Birding World* (1996) pa ekipa te revije priporoča, prav tako na osnovi številnih objavljenih študij, še nekatere delitve, ki jih tudi že upošteva. V tej reviji izhajajo tudi članki na temo ločevanja novih vrst. Tukaj navajam le tiste delitve na dve ali več vrst, ki so zanimive tudi za nas.

Cygnus columbianus od *C. bewickii*, tundrsko gos *Anser serrirostris* (včasih podvrsta *rossicus*, ki pa je le sinonim za *A. serrirostris*) od njivske gosi *A. fabalis* (SANGSTER & OREEL 1996, OATES 1997), svetlotrebuho gos *Branta hrota* in črno grivasto gos *B. nigricans* od grivaste gosi *B. bernicla* (glej določevalni

ključ: MILLINGTON 1997), balkansko pastirico *Motacilla feldegg* od rumene pastirice *M. flava*, *Saxicola maura* od *S. rubicola*, *Turdus atrogularis* od *T. ruficollis*, *Phylloscopus nitidus* in *P. plumbeitarsus* od *P. trochiloides*, *P. brehmi* in še štiri druge vrste od *P. collybita* (glej tudi: HELBIG et al. 1996) in sivo vrano *Corvus cornix* od črne vrane *C. corone*.

V pripravi so še nekatere vrste, ki bi naj razpadle na dve ali celo več različnih vrst, med njimi tudi veliko takšnih, ki se pojavljajo pri nas (rumena pastirica, brezovček ...).

Literatura

BOURC (1997): Records Committee: Twenty-third Report (July 1996). *Ibis* 139: 197-201.

CLEMENT, P. (1995): Southern and eastern Great Grey Shrikes in north-west Europe. *Birding World* 8: 300-309.

GANTLETT, S., HARRAP, S. & MILLINGTON, R. (1996): The BOURC at Cley. Taxonomic progress. *Birding World* 9: 247-252.

GAUCHER, P., PAILLAT, P., CHAPPUIS, C., JALME, M.S., LOTFIKHAH, F. & WINK, M. (1996): Taxonomy of the Bustard *Chlamydotis undulata* subspecies considered on the basis of sexual display and genetic divergence. *Ibis* 138: 273-282.

HELBIG, A.J., MARTENS, J., SEIBOLD, I., HENNING, F., SCHOTTLER, B. & WINK, M. (1996): Phylogeny and species limits in the Palearctic chiffchaff *Phylloscopus collybita* complex: mitochondrial genetic differentiation and bioacoustic evidence. *Ibis* 138: 650-666.

MILLINGTON, R. (1997): Separation of Black Brant, Dark-bellied Brent Goose and Pale-bellied Brent Goose. *Birding World* 10: 11-15

OATES, J. (1997): Identification of Taiga Bean Goose and Tundra Bean Goose. *Birding World* 10: 421-426.

SANGSTER, G. & OREEL, G.J. (1996): Progress in taxonomy of Taiga and Tundra Bean Geese. *Dutch Birding* 18: 310-316.

Milan Vogrin

daleč na
pot
Z se dvigne
Z drugega
konca sveta
se oglasi
in je doma
povsod tu
tu kakor tam.
kakor tam.

MOBITEL GSM

Globalni sistem mobilne telefonije – omrežna številka 041

svoboden
KOTPTICA

mobitel

SLOVENSKI OPERATER NWT & GSM

<http://www.mobitel.si>

VSEBINA

V pričakovanju plime (I. Geister)	33
Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 1998 v Sloveniji (B. Stumberger)	36
Plevelna trstnica <i>Acrocephalus agricola</i> ugotovljena tudi v Sloveniji (D. Šere)	49
Mednarodni popis ptičev na igriščih za golf - rezultati z igrišča Bled (J. Gregori)	53
Pojavljanje planinskega orla <i>Aquila chrysaetos</i> na Pohorju (F. Bračko)	60
Prvoletna čmoglavka <i>Sylvia atricapilla</i> ujeta v Rusiji med jesensko selitvijo v smeri SSV (N Černecov)	64
Iz ornitološke beležnice	65
<i>Tachybaptus ruficollis</i> , <i>Anas strepera</i> , <i>Gyps fulvus</i> , <i>Circus cyaneus</i> , <i>Aquila chrysaetos</i> , <i>Falco peregrinus</i> , <i>Gallinago gallinago</i> , <i>Larus ridibundus</i> , <i>Dendrocopos medius</i> , <i>Passer domesticus</i> , <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	
Zanimivosti od koderkoli: Reka Mirna (Hrvaška) (A. Vrezec)	71
Okolica Sevnice (D. Klenovšek)	72
Nove knjige	74
Skrivnostna fotografija	76
Ornitološka kronika 1994, 1995 (K. Senegačnik, A. Sovinc, D. Šere)	77
Nove vrste, nova imena (M. Vogrin)	91

CONTENTS

In expectation of the tide (I. Geister)	33
Results of the Mid-winter Waterfowl Counts in January 1998 in Slovenia (B. Stumberger)	36
Occurrence of Paddyfield Warblers <i>Acrocephalus agricola</i> in Slovenia (D. Šere)	49
Birds of Bled Golf Course (J. Gregori)	53
Occurrence of the Golden Eagle <i>Aquila chrysaetos</i> in the Pohorje mountains (F. Bračko)	60
A first-year Blackcap <i>Sylvia atricapilla</i> caught in Russia during its autumn migration to the NNE (N Černecov)	64
From the ornithological notebook	65
<i>Tachybaptus ruficollis</i> , <i>Anas strepera</i> , <i>Gyps fulvus</i> , <i>Circus cyaneus</i> , <i>Aquila chrysaetos</i> , <i>Falco peregrinus</i> , <i>Gallinago gallinago</i> , <i>Larus ridibundus</i> , <i>Dendrocopos medius</i> , <i>Passer domesticus</i> , <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	
Interesting observations from elsewhere: River Mirna (Croatia) (A. Vrezec)	71
The vicinity of Sevnica (D. Klenovšek)	72
New Books	74
Mystery photograph	76
Ornithological chronicle 1994, 1995 (K. Senegačnik, A. Sovinc, D. Šere)	77
New species, new names (M. Vogrin)	91

Fotografija na naslovnici: Beločeli deževnik *Charadrius alexandrinus* (I. Geister)
Vinjete: (D. R. Powell str. 48, J. Mikuletič str. 61 in S. Polak zadnja stran ovitka)

Front cover: Kentish Plover *Charadrius alexandrinus* (I. Geister)
Drawings: (D. R. Powell p. 48, J. Mikuletič p. 61 and S. Polak back cover)